

**VÝROČNÁ SPRÁVA
KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
ZA ROK 2017**

O B S A H

- 1) Identifikácia organizácie Košický samosprávny kraj**
- 2) Orgány Košického samosprávneho kraja**
  - 2.1 Samospráva
  - 2.2 Úrad Košického samosprávneho kraja
- 3) Dosiahnuté výsledky Košického samosprávneho kraja v roku 2017**
  - 3.1 Prehľad o vývoji dlhu KSK
  - 3.2 Vývoj vybraných ukazovateľov Úradu KSK
  - 3.3 Vývoj majetku, vlastných zdrojov a záväzkov za obdobie 2014 – 2017
  - 3.4 Vybrané údaje o rozpočtových a príspevkových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK
- 4) Vývoj finančnej situácie za roky 2014 – 2017**
- 5) Výsledok hospodárenia za rok 2017**
- 6) Predpokladaný budúci vývoj Košického samosprávneho kraja**
- 7) Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia**
- 8) Prílohy:**
  - Individuálna účtovná závierka KSK za rok 2017

1) Identifikácia organizácie Košický samosprávny kraj

Názov: Košický samosprávny kraj

Sídlo: Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

Vznik: Nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov vznikol dňa 1. januára 2002 Košický samosprávny kraj so sídlom v Košiciach.

Právne postavenie:

- Košický samosprávny kraj je samostatný územný a správny celok Slovenskej republiky.
- Košický samosprávny kraj je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov.
- Košický samosprávny kraj má svoje symboly, ktoré môže používať pri výkone samosprávy. Symboly KSK sú erb, vlajka a pečať.

ERB

VLAJKA

PEČAŤ

- Ukladať povinnosti alebo zasahovať do oprávnení Košického samosprávneho kraja možno len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

Organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja:

Košický samosprávny kraj je zriaďovateľom 108 rozpočtových a príspevkových organizácií (stav k 31.12.2017), z toho:

- 70 škôl a školských zariadení
- 23 kultúrnych zariadení
- 13 zariadení sociálnych služieb
- Správy majetku KSK – rozpočtová organizácia
- Správy ciest KSK – príspevková organizácia

Organizácie založené Košickým samosprávnym krajom:

Košický samosprávny kraj je zakladateľom 1 spoločnosti s ručením obmedzeným a 2 neziskových organizácií (stav k 31.12.2017):

- ORID s.r.o.
- Agentúra na podporu regionálneho rozvoja n. o.
- Krajská organizácia cestovného ruchu Košice Región Turizmus

Samosprávny kraj sa v rámci svojej samosprávnej funkcie stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Informácie o Košickom kraji (Štatistický úrad Slovenskej republiky)

Rozloha:	6 754 km²
Počet obyvateľov:	799 217
Hustota:	118,33 obyv./km²
Počet okresov:	11
Počet miest:	17
Počet obcí:	440

2) Orgány Košického samosprávneho kraja

2.1 Samospráva

Predseda KSK

do 3.12.2017

od 4.12.2017

JUDr. Zdenko Trebuľa

Ing. Rastislav Trnka

Podpredsedovia KSK

do 3.12.2017

Ing. Emil Ďurovčík

Ing. István Zachariaš

od 4.12.2017 – do zostavenia účtovnej závierky za rok 2017 funkcie podpredsedov Košického samosprávneho kraja neboli obsadené

Zastupiteľstvo KSK

57 poslancov

2.2 Úrad Košického samosprávneho kraja

Úrad KSK je výkonným orgánom Zastupiteľstva KSK a predsedu KSK. Zabezpečuje administratívne a organizačné veci Zastupiteľstva KSK, predsedu KSK a ďalších orgánov zriadených Zastupiteľstvom KSK.

Riaditeľ Úradu KSK

do 15.12.2017

Ing. Ondrej Bernát

od 18.12.2017

Ing. Juraj Ďorko

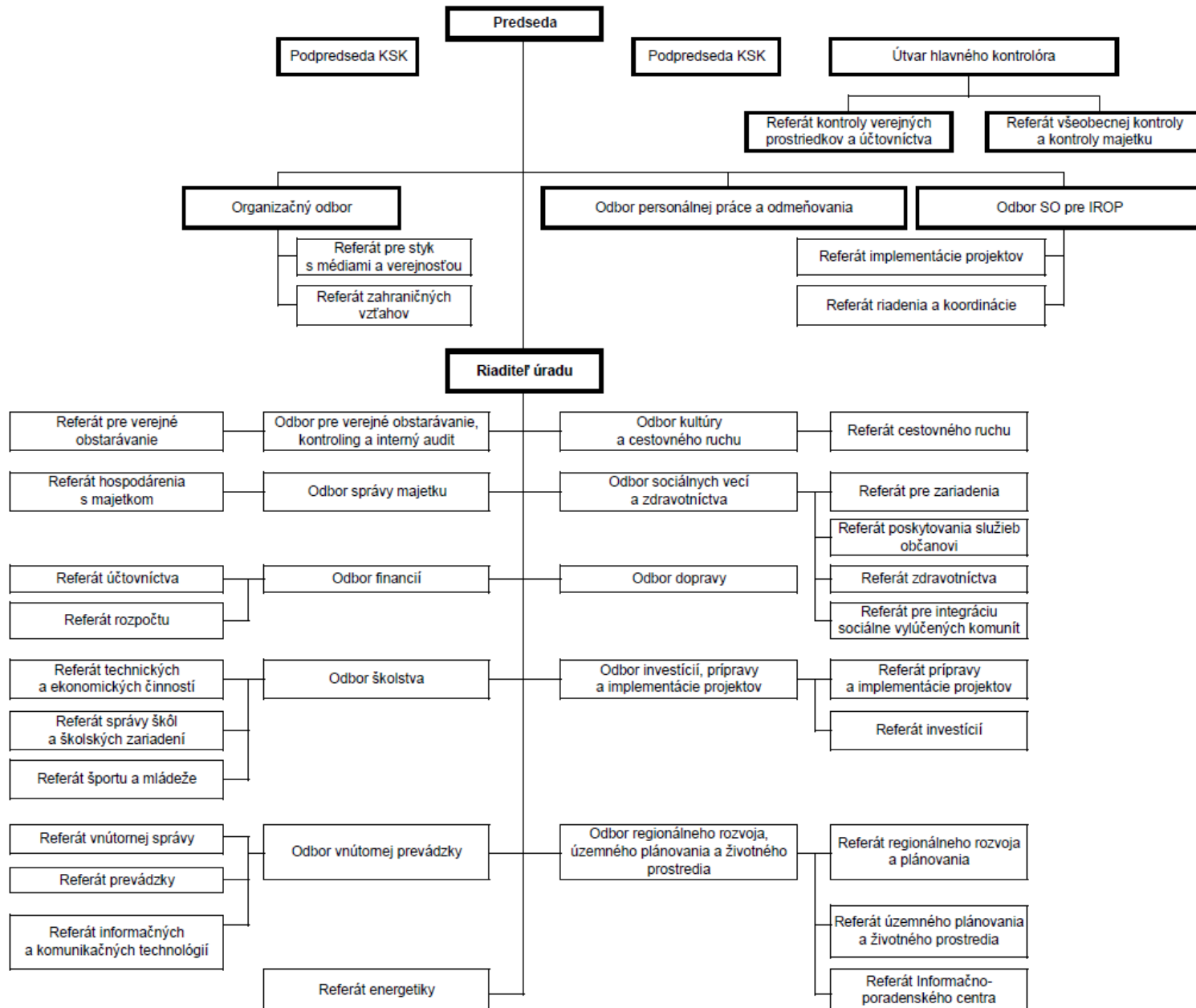
Úrad tvorí 13 odborov, Referát energetiky, Kancelária predsedu KSK a Útvar hlavného kontrolóra.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Organizačná štruktúra Úradu KSK k 01.09.2017

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Úrad Košického samosprávneho kraja zriadilo Zastupiteľstvo KSK uznesením č. 2002/05 a určilo jeho organizačnú štruktúru, počet a skladbu pracovných funkcií. K 31.12.2017 bolo na Úrade Košického samosprávneho kraja zamestnaných 208 zamestnancov a jeden volený funkcionár. Z dôvodu zvýšenia efektívnosti a racionalizácie práce na jednotlivých odboroch boli uskutočnené organizačné zmeny, ktoré boli zapracované do Organizačného poriadku Úradu Košického samosprávneho kraja. Počet vedúcich zamestnancov: 41 (riaditeľ úradu, hlavný kontrolór, vedúci odborov a vedúci referátov).

Úrad KSK zabezpečoval úlohy vyplývajúce z ustanovení zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v znení neskorších predpisov, metodicky usmerňoval organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a zabezpečoval administratívne a organizačné veci zastupiteľstva, predsedu a ďalších orgánov zriadených Zastupiteľstvom KSK.

Úrad KSK riadil finančné toky v rozsahu cca 197 885 tis. € rozpočtované na rok 2017, zabezpečoval riadenie rozpočtového procesu, platobný styk vlastného úradu, rozpočtových a príspevkových organizácií. Poskytoval finančné príspevky z vlastných príjmov účelovo určených na úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia KSK a na podporu všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti obciam, mestám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám.

Vývoj zamestnanosti a mzdových nákladov na Úrade KSK

	rok 2017	rok 2016	2017/2016 v %
Počet zamestnancov	208	205	101,46%
Mzdové náklady mimo dohôd v tis. €	3 623	3 364	107,69%
Bežné príjmy v tis. €	183 734	173 261	106,04%
Priemerná mesačná mzda v €	1 451,52	1 367,36	106,15%

Na zabezpečenie odborných pracovných činností, ktoré vyžadujú odbornú spôsobilosť alebo na nárazové pracovné úlohy, ktoré je potrebné splniť v krátkom čase, sú uzatvárané s externými pracovníkmi dohody.

Dohody sú uzatvárané aj v rámci realizácie projektov na základe klasifikácie a personálneho obsadenia projektového tímu.

	Rok 2017	Rok 2016	2017/2016 v %
Dohody spolu v tis. €	141	246	57,31%
z toho: Úrad KSK	19	16	118,75%
Etická komisia	35	38	92,10%
Projekty	87	192	45,31%

Organizačný odbor

V hodnotenom období činnosť organizačného odboru bola podriadená v prvom rade bezproblémovému fungovaniu volených orgánov, prehľadnému a transparentnému legislatívnym i administratívnym úkonom týkajúcich sa procesu prípravy materiálov na rokovania komisií v predrozhodovacom procese a rokovaní zastupiteľstva.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V hodnotenom období organizačný odbor zabezpečoval a koordinoval prípravu 5 - tich riadnych zasadnutí zastupiteľstva a ustanovujúceho zasadnutia zastupiteľstva pre piate volebné obdobie, ktoré predseda Košického samosprávneho kraja zvolal na 4. decembra 2017. Na zasadnutiach zastupiteľstvo prijalo 123 uznesení. Zasadnutia boli uskutočnené podľa časového plánu zasadnutí a obsahovo pripravované v intenciách zastupiteľstvom schválenej Rámcovej a obsahovej náplne rokovaní na príslušné polroky. Po obsahovej stránke na programe ich rokovaní rezonovala problematika financovania všeobecne, veľký priestor bol z úrovne zastupiteľstva venovaný kontrole realizácií strategických, hodnotiacich a informatívnych materiálov. Uskutočnených spolu päť riadnych zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“) bolo orientovaných na spolufinancovanie, resp. financovanie projektov: „Zníženie energetickej náročnosti budovy Gymnázia, Opatovská cesta 7 Košice“, „Projektov z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, špecifický cieľ 1.1“, „Projektu zo štrukturálnych fondov EÚ – Integrovaný Regionálny operačný program, Prioritná os 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším sociálnym službám“ a „Projektu Kreatívneho centra Košického kraja v rámci IROP“. Ďalej sa zastupiteľstvo zaoberalo Informatívnou správou o vyhlásených výzvach z európskych štrukturálnych a investičných fondov, Územným plánom veľkého územného celku Košický kraj – Zmeny a doplnky 2017, bolo schválené VZN, ktorým sa vyhlasujú Zmeny a doplnky 2017 záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Košický kraj. Pozornosť sa venovala Zriadeniu výboru pre audit KSK, Realizácii prvostupňovej kontroly slovenských žiadateľov v rámci projektu Fond malých projektov na KSK, Podpore Startup Centra TUKE KSK na roky 2017 – 2019, Schváleniu Zvýšenia členského príspevku pre EZÚS Via Carpatia s r. o. a zastupiteľstvo súhlasilo s poskytnutím návratnej bezúročnej finančnej výpomoci pre dané združenie a so Vstupom KSK do prípravy projektu InnoSchool.

Zastupiteľstvo vzalo na vedomie Správu o naplňaní priorít a cieľov aktualizovanej Národnej stratégie reg. rozvoja za rok 2016, bola predložená Informatívna správa o činnosti Informačno – poradenského centra na Úrade KSK, Informatívna správa o činnosti EZÚS Via Carpatia s r. o. a Aktualizácia Regionálnej integrovanej územnej stratégie Košického kraja. Zastupiteľstvo schválilo Poskytnutie dotácií nad 3 300 € v zmysle VZN KSK č. 3/2006 o poskytovaní dotácií v znení neskorších zmien a doplnkov.

V oblasti kontroly došlo k schváleniu odmeny hlavnému kontrolórovi KSK za rok 2016 a bola podaná Správa o kontrolnej činnosti ÚHK KSK za rok 2016. Taktiež bol schválený Plán kontrolnej činnosti na 2. polrok 2017.

Na úseku školstva sa zastupiteľstvo formou všeobecne záväzných nariadení uznieslo na zmene VZN KSK č. 18/2012 o poskytnutí fin. prostriedkov na mzdy a prevádzku ZUŠ, jazykovým školám a školským zariadeniam v znení neskorších predpisov, na určení počtu tried prvého ročníka stredných škôl v územnej pôsobnosti KSK pre prijímacie konanie na školský rok 2018/2019, pristúpilo sa k Zmene uznesenia č. 316/2016 z 15. zasadnutia Zastupiteľstva KSK konaného dňa 22. februára 2016 v Košiciach: Zaradenie elokovaných pracovísk stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK do siete škôl a školských zariadení SR, ďalej k zmene uznesenia č. 445/2016 z 20. zasadnutia konaného dňa 5. decembra 2016 a uznesenia č. 179/2014 zo dňa 15. decembra 2014 – Nájom bývalej Školy v prírode Inovce pre obec Inovce. Došlo k schváleniam spolufinancovania škôl v rámci: „IROP, Prioritná os: 2 – Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám, Špecifický cieľ: 2.2.3 – Zvýšenie počtu žiakov SOŠ na praktickom vyučovaní“, taktiež „OP Ľudské zdroje, Prioritná os: 1 – Vzdelávanie, Špecifický cieľ: 1.4.1 – Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie“ a „OP Ľudské zdroje, Prioritná os: 2 – Iniciatíva

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

na podporu zamestnanosti mladých ľudí“. Pozornosť sa venovala Hodnotiacej správe o stave a úrovni výchovno – vzdelávacieho procesu za školský rok 2015/2016 a Vyhodnoteniu Koncepcie rozvoja práce s mládežou na území KSK. Veľká pozornosť sa venovala taktiež Dodatku č. 3 k Stratégii rozvoja výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK: Aktualizácia a konkretizácia cieľov Stratégie rozvoja výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK pre školský rok 2017/2018.

V oblasti sociálnych vecí a zdravotníctva sa zastupiteľstvo zaoberalo Informatívnou správou o plnení aktivít Dobrovoľníckeho centra Košického kraja za predchádzajúci kalendárny rok, ktoré sú realizované na základe zmluvy o spolupráci a schválenie fin. príspevku na rok 2017, Informatívnou správou o plnení Priorít zdravotnej politiky pre Košický kraj na obdobie 2016 – 2020, Správou o realizácii Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom kraji za rok 2016, 6. etapou Optimalizácie siete sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a pristúpilo sa k Udeleniu predchádzajúceho súhlasu so zlúčením spoločností Nemocnica s poliklinikou Spišská Nová Ves, a. s. a GYN SNV, s. r. o. Taktiež bola predložená Informatívna správa spoločnosti Svet zdravia, a. s. o aktuálnom stave a rozvoji nemocníc v KSK.

V oblasti kultúry a cestovného ruchu sa zastupiteľstvo zaoberalo Priebežným hodnotením cieľov a priorít vyplývajúcich zo Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v KSK.

V oblasti dopravy zastupiteľstvo veľkú pozornosť venovalo Vyhodnoteniu zimnej údržby ciest II. a III. triedy. Na každom z piatich zasadnutí bola podaná Informácia o rekonštrukcii mosta 547 – 020 cez vodnú nádrž Ružín.

Procesu prípravy zasadnutí zastupiteľstiev bol podriadený aj proces prípravy rokovaní 13 poradných orgánov – komisií, zložených mimo poslancov aj z neposlancov – odborníkov z praxe. Za hodnotené obdobie bolo uskutočnených 55 ich rokovaní, z toho 3 výjazdové. Vecne na programe rokovaní komisií boli prerokovávané materiály navrhnuté do programu rokovania zastupiteľstva v rozsahu ich vecnej pôsobnosti, pre ktorú boli zastupiteľstvom zriadené. Takto v rámci svojej poradnej funkcie zaujímali stanoviská k materiálom pre následné rozhodovanie zastupiteľstva.

Podporou skvalitnenia prípravy zasadnutí zastupiteľstiev boli aj pravidelné pracovné rokovania predsedu KSK s predsedami komisií k aktuálnemu programu zasadnutia zastupiteľstva, takýchto zasadnutí sa za hodnotené obdobie uskutočnilo 5.

V rámci zákonnom stanovenej možnosti poslanca interpelovať predsedu samosprávneho kraja, v roku 2017 takto poslanci predniesli na predsedu spolu 15 interpelácií, súčasťou niektorých interpelácií boli podotázky v celkovom počte 28. Prednesené interpelácie boli smerované na riešenie problematiky na úsekoch dopravy; verejného obstarávania; financií; personalistiky a školstva.

Na programe ustanovujúceho rokovania zastupiteľstva v úvode piateho volebného obdobia v prvom rade bola Správa predsedu Volebnej komisie Košického samosprávneho kraja o výsledku volieb do orgánov samosprávneho kraja a zloženie sľubu predsedu a novozvolených poslancov zastupiteľstva samosprávneho kraja.

Na úseku verejných ocenení - v roku 2017 v Štátnom divadle v Košiciach predseda Košického samosprávneho kraja odovzdal na slávnostnom zhromaždení 5 ocenení Ceny Košického samosprávneho kraja štyrom jednotlivcom a jednému kolektívu, 5 ocenení Ceny predsedu Košického samosprávneho kraja štyrom jednotlivcom a jednému kolektívu a v súlade so Zásadami a postupom pre udeľovanie verejných ocenení udelil 14 verejných

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

ocenení Plakety predsedu Košického samosprávneho kraja 10 významným osobnostiam a 4 kolektívom. Taktiež v priebehu uplynulého roka udelil ďalších 12 verejných ocenení Plakety predsedu Košického samosprávneho kraja - 10 jednotlivcom a 2 kolektívom pri významných výročiach ich pôsobenia a významných životných jubileách.

Voľby do orgánov samosprávneho kraja – v roku 2017, ako volebnom roku, po vyhlásení volieb do zastupiteľstiev samosprávnych krajov a volieb predsedov samosprávnych krajov predsedom Národnej rady SR a určení dňa konania volieb na sobotu 4. novembra 2017, z úrovne úradu boli realizované opatrenia na ich prípravu a bezproblémový priebeh. V prvom rade to boli opatrenia smerujúce k príprave sídiel obvodných volebných komisií a v pravidelných intervaloch zverejňovanie informácií pre politické subjekty a nezávislých kandidátov na webovej stránke KSK, ktorá bola dňa 28. júna 2017 rozšírená o nové ponukové menu Voľby 2017. Vychádzajúc v ústrety kandidátom, boli tam k dispozícii mimo určenia volebných obvodov a počtu poslancov v nich aj vzory jednotlivých tlačív, upozornenie na rozhodujúce zákonné lehoty predkladania kandidátnych listín, volebný zákon a mnohé ďalšie potrebné informácie. Po vyhlásení volieb vymenoval predseda KSK zapisovateľku Volebnej komisie KSK, ktorá spolu s pomocným útvarom pripravovala podklady pre činnosť volebnej komisie. Následne boli predsedom KSK vymenovaní zapisovatelia jedenástich obvodných volebných komisií.

V KSK bola z delegovaných zástupcov politických strán zriadená deväťčlenná volebná komisia, neskôr osemčlenná z dôvodu vzdania sa jedného člena funkcie člena volebnej komisie, ktorá v spolupráci s odborným sumarizačným útvarom vytvoreným Štatistickým úradom Slovenskej republiky, pracoviskom v Košiciach riadila a usmerňovala činnosť obvodných volebných komisií a priebeh volieb v jedenástich volebných obvodoch. Do týchto jedenástich obvodných volebných komisií politické subjekty delegovali spolu 59 zástupcov. Na úrovni miest a obcí bolo zriadených 854 okrskových volebných komisií pre odovzdávanie hlasovacích lístkov voličov, sčítanie hlasov a spracovanie zápisníc.

V zákonom stanovenej lehote zapisovateľka Volebnej komisie KSK prevzala 141 kandidátnych listín od 25 politických strán a koalícií a 95 kandidátnych listín od nezávislých kandidátov, spolu 469 kandidátov na poslancov. Rovnako prevzala kandidátne listiny na predsedu KSK od 11 politických subjektov a štyroch nezávislých kandidátov.

Za poslancov do zastupiteľstva samosprávneho kraja bolo zvolených za politický subjekt:

- za koalíciu OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), Sloboda a Solidarita, Kresťanskodemokratické hnutie, NOVA	- 16 poslancov,
- za politický subjekt Smer - Sociálna demokracia	- 16 poslancov,
- nezávislí poslanci	- 16 poslancov,
- Most – Híd	- 6 poslancov,
- Slovenská národná strana	- 1 poslanec,
- Strana maďarskej komunity – Magyar Közösség Pártja	- 1 poslanec,
- Šport do Košíc a na Východ	- 1 poslanec.

Z jedenástich kandidátov na predsedu podľa zistených výsledkov volieb bol za predsedu KSK zvolený Ing. Rastislav Trnka, ktorého kandidatúru predložila koalícia OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), Sloboda a Solidarita, Kresťanskodemokratické hnutie, NOVA, ŠANCA.

Odbor dopravy

Verejná doprava

Pravidelná autobusová doprava

Celková úhrada dopravcom za služby vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave poukázaná za rok 2017 dosiahla sumu 18 805 862 €*, pri vykonaní 26 342 055 km v prímestskej autobusovej doprave a prepravení 20 689 937 cestujúcich. V priebehu roka 2017 začalo v Košickom kraji na linkách prímestskej pravidelnej autobusovej dopravy premávať ďalších 11 nových autobusov a priemerný vek vozidlového parku dosiahol 7,31 roka. V autobusoch na prímestských linkách pokračovalo postupné zavádzanie wifi pre cestujúcich. Zároveň boli cestujúcim poskytované údaje o pravidelnej autobusovej doprave v Košickom kraji prostredníctvom aplikácie Ubian (aktuálna poloha autobusu, návrh dopravných spojení).

Aj napriek zvyšujúcej sa kvalite dopravných služieb a nezmenenej výške cestovného pokračoval pokles počtu prepravených osôb (o 3,6 %), ktorý súvisí najmä s nárastom individuálnej dopravy, demografickým vývojom a uplatňovaním nulového cestovného pre vybrané skupiny cestujúcich v železničnej doprave.

Odbor dopravy Úradu KSK aj naďalej intenzívne v spolupráci so zástupcami obcí Košického samosprávneho kraja, autobusovými dopravcami a Železničnou spoločnosťou Slovensko, a. s. vykonával opatrenia na harmonizáciu dopravnej ponuky a zlepšenie koordinácie prestupov medzi železničnou a autobusovou dopravou v KSK.

*uvedená suma bude zvýšená o doplatok po zúčtovaní

IDS

Košický samosprávny kraj pracuje na zavedení I. etapy Integrovaného dopravného systému Košického kraja. V súlade s dohodnutými činnosťami z pracovných rokovanií, pracovná skupina zložená z objednávateľov a dopravcov pôsobiacich na území Košického samosprávneho kraja intenzívne pracuje na prepravných a tarifných podmienkach, vybavovacom systéme a zonácii územia. Územie I. etapy IDS KK (Košice - údolie Bodvy) je rozdelené do zón, ktoré zohľadňujú súčasné tarify dopravcov a hlavne prepravné prúdy cestujúcich.

Úrad KSK plní úlohy významné pre inštitucionálnu podporu vzniku IDS, koordináciu cestovných poriadkov verejnej pravidelnej dopravy, vypracovanie jednotného prepravného poriadku, tarify a cestovného lístka, rozvoj integrovaného dopravného systému, vytvorenie podmienok pre trvalo udržateľnú regionálnu a mestskú mobilitu.

Integrovaný dopravný systém Košického kraja sa rozvíja formou strategických materiálov Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020, Operačného programu integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020, Stratégie rozvoja verejnej osobnej dopravy SR do roku 2020, Strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 v podmienkach samosprávy.

Košický samosprávny kraj spolupracuje pri budovaní terminálov integrovanej osobnej prepravy v Trebišove a Michalovciach. Zároveň rokuje s objednávateľom železničnej dopravy na rozšírení dopravnej ponuky na trati 160 Košice - Moldava nad Bodvou, mesto.

Železničná osobná doprava

Pravidelnou spoluprácou Úradu Košického samosprávneho kraja s Ministerstvom dopravy a výstavby SR, ZSSK, a. s., a autobusovými dopravcami v Košickom kraji došlo ku skvalitneniu cestovného poriadku ŽSR 2017/2018.

Odbor dopravy aktívne spolupracuje v problematike zabezpečenia dopravnej obsluhy jednotlivých regiónov na parciálnych poradách za účasti zástupcov MDaV SR, ŽSR, ZSSK, a. s.

Zintenzívnením spolupráce s autobusovými dopravcami došlo ku skvalitneniu prípojov medzi jednotlivými druhmi dopravy. Úrad Košického samosprávneho kraja v spolupráci s autobusovými dopravcami upravil autobusové spoje pre CP 2017/2018 tak, aby boli zachované, resp. vytvorené nové prípoje na železničnú dopravu.

Od 13. decembra 2015 došlo na trati č. 160 v úseku Košice - Moldava nad Bodvou, mesto k zlepšeniu železničného dopravného spojenia zo 4 párov vlakov na trase Košice - Turňa nad Bodvou na 7 párov vlakov na trase Košice - Moldava nad Bodvou.

29. júna 2017 sa na Úrade Košického samosprávneho kraja uskutočnila parciálna porada ŽSR k prerokovaniu návrhu železničného cestovného poriadku na obdobie platnosti 2017/2018.

Pozemné komunikácie

Správa ciest KSK vykonávala v roku 2017 štandardnú bežnú, aj zimnú údržbu ciest.

Úrad Košického samosprávneho kraja pripravil projekty v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu v programovom období 2014 – 2020, prioritná os 1 Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch a tiež stavby rekonštrukcií ciest zo zdrojov Európskej investičnej banky.

Po diagnostikovaní havarijného stavu mosta 547-020 cez vodnú nádrž Ružín bol most v roku 2016 z bezpečnostných dôvodov uzatvorený pre verejnosť. Spoločnosť STRABAG s. r. o. realizoval stavbu „Odstránenie havarijného stavu mosta II/547020 Ružín - rekonštrukcia“ od 27. júla 2017 do 7. decembra 2017 s nákladom 1 651 200 EUR s DPH. Od 9. decembra 2017 bola obnovená cestná premávka na moste.

Odbor sociálnych vecí a zdravotníctva

Pôsobnosť vyššieho územného celku v sociálnej oblasti upravuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) a **zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele** a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Povinnosti vyplývajúce z týchto právnych predpisov Košický samosprávny kraj plní prostredníctvom referátu pre zariadenia a referátu poskytovania služieb občanovi Odboru sociálnych vecí a zdravotníctva Košického samosprávneho kraja (KSK).

Na základe tohto legislatívneho rámca **KSK plní tieto úlohy:**

- posudzovanie odkázanosti na sociálne služby,
- zabezpečovanie poskytovania sociálnych služieb
- financovanie sociálnych služieb,
- registrácia poskytovateľov sociálnych služieb na území kraja,
- kontrola kvality poskytovaných sociálnych služieb,

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately – k zariadeniam na výkon opatrení patria: krízové stredisko, resocializačné stredisko, detský domov pre maloletých bez sprievodu, pestúnske zariadenie.

Základným strategickým dokumentom v oblasti sociálnych služieb v Košickom kraji je Zastupiteľstvom KSK schválená **Koncepcia rozvoja sociálnych služieb KSK** na r. 2016 – 2020. Koncepcia je realizovaná (prostredníctvom vypracovaných akčných plánov) Odborom sociálnych vecí a zdravotníctva KSK, zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK ako aj ďalšími dotknutými inštitúciami (prevažne poskytovateľmi sociálnych služieb). Plnenie koncepcie je každoročne hodnotené, predkladané do zastupiteľstva a zverejnené na webovej stránke KSK.

Samosprávny kraj prináša priamu pomoc svojim obyvateľom predovšetkým poskytovaním sociálnych služieb v domovoch sociálnych služieb, špecializovaných zariadeniach, zariadeniach podporovaného a núdzového bývania, domovoch na pol ceste a útulkoch. Pretože systém sociálnej pomoci nie je jednoduchý a pre našich občanov môže byť aj neprehľadný vytvoril odbor sociálnych vecí a zdravotníctva Kanceláriu prvého kontaktu poskytujúcu základné sociálne poradenstvo.

I. REFERÁT POSKYTOVANIA SLUŽIEB OBČANOM

Činnosť referátu poskytovania služieb občanovi Odboru sociálnych vecí a zdravotníctva je determinovaná zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. V súlade s citovaným zákonom boli RPO v roku 2017 plnené tieto základné úlohy:

- vykonávanie posudkovej činnosti (vyhotovenie sociálnych posudkov, posudkov o odkázanosti na sociálnu službu, vydávanie rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu)
- zabezpečovanie sociálnej služby,
- vedenie evidencie vydaných posudkov a rozhodnutí prostredníctvom softvérovej aplikácie,
- vedenie evidencie žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby,
- sledovanie dopytu občanov Košického kraja po sociálnych službách,
- zabezpečenie činnosti Kancelárie prvého kontaktu (poskytovanie základného sociálneho poradenstva),
- spolupráca so subjektmi a inštitúciami, ako aj s ďalšími právnickými a fyzickými osobami pôsobiacimi v sociálnej a zdravotnej oblasti

Posudková činnosť

- Posudková činnosť pre účely poskytovania sociálnej služby je vykonávaná s cieľom posúdiť odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a jeho nárok na sociálnu službu. Pozostáva zo zisťovania potreby pomoci posudzovaného v oblastiach sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť aj v oblasti základných sociálnych aktivít. V **pôsobnosti** samosprávneho kraja je posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu **v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení** u občanov, ktorí majú trvalý pobyt na území Košického samosprávneho kraja.
- V priebehu roka 2017 o **posúdenie odkázanosti na sociálnu službu** požiadalo **916** občanov (nárast o 216 žiadostí oproti roku 2016). Na základe žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu bolo **vydaných celkovo 740 kladných rozhodnutí**

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

o odkázanosti na sociálnu službu. Ďalšie rozhodnutia boli záporné, prípadne sa týkali zastavenia konania (z dôvodu úmrtia žiadateľa, späťvzatia žiadosti, neodstránenia nedostatkov podania alebo z dôvodu, že v danej veci už bolo právoplatne rozhodnuté), alebo ešte prebiehal proces posúdenia.

Zabezpečenie poskytovania sociálnej služby

- Počet občanov odkázaných na sociálnu službu sa odzrkadlil aj v počte požiadaviek na zabezpečenie sociálnej služby v priebehu roka 2017. Tunajšiemu úradu bolo doručených **692 žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby** (v roku 2016 to bolo o 42 menej).
- Vybaveniu žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby predchádzal **informovaný výber poskytovateľa sociálnej služby**. Ide o realizáciu práva výberu poskytovateľa sociálnej služby a práva na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej podobe (o mieste a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu, a o cieľovej skupine, o voľných miestach a počte čakateľov na voľné miesto...). Žiadosti o sociálnu službu boli bez zbytočných prietahov priebežne postupované na priame vybavenie občanmi určeným konkrétnym poskytovateľom, a to buď do zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja alebo neverejným poskytovateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovateľom v inom kraji.

Tab. Počet žiadostí o zabezpečenie SS za obdobie rokov 2012 - 2017

Rok	ŠZ	DSS	ZPB	RS	Spolu	Počet vybav. žiad.	Počet nevybav. žiadostí k 31.12.	Počet žiadostí v poradovníkoch zariadení SS k 31.12.
2017	475	162	43	12	692	683	9	360
2016	430	162	54	4	650	665	6	294
2015	462	154	62	11	689	706	21	238
2014	342	152	82	23	599	621	25	186
2013	262	179	52	32	525	472	53	182
2012	378	197	71	34	680	632	48	157

- **Vedenie evidencie žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby.** Žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby ako aj stav ich vybavenia sú vedené v evidencii, ktorá je verejne prístupná **na web stránke KSK** v časti sociálne veci – užitočné informácie. Evidencia obsahuje nasledovné údaje: poradové číslo, meno a iniciálu priezviska žiadateľa, okres trvalého bydliska, stav vybavenia, dátum aktualizácie. Je aktualizovaná pravidelne, vždy k 15. dňu v mesiaci.
- **Evidencie čakateľov na voľné miesto.** K 31.12.2017 bolo v evidenciách čakateľov na voľné miesta v konkrétnych zariadeniach sociálnych služieb, rešpektujúc občanov vlastný výber poskytovateľa sociálnej služby, vedených celkovo **360 žiadostí** o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. Z toho 249 žiadostí u verejných poskytovateľov a 111 žiadostí u neverejných poskytovateľov. Najvyšší dopyt v Košickom kraji je po sociálnej službe poskytovanej v špecializovanom zariadení. Počet čakateľov na voľné miesto v špecializovanom zariadení predstavuje 72,5 % z celkového počtu žiadostí vedených v evidenciách čakateľov na voľné miesto.
- **Sledovanie dopytu po sociálnych službách v pôsobnosti VÚC.** Pre účely sledovania dopytu po posudzovaných druhoch sociálnych služieb boli v roku 2017 štvrťročne vypracované štatistické prehľady o počte prijatých, vybavených a nevybavených žiadostí

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. Prehľad slúžili pre sledovanie a vyváženie ponuky s dopytom po sociálnych službách: úpravy počtu zazmluvnených miest u neverejných poskytovateľov, príp. optimalizáciu služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Kancelária prvého kontaktu (ďalej len „KPK“),

- poskytuje komplexné sociálne poradenstvo občanom prichádzajúcich do KPK. Bola zriadená v septembri 2010,
- poskytuje poradenstvo osobne, telefonicky, mailom, online,
- návštevnosť a využívanie služieb KPK každoročne narastá. Kým v roku 2011 bolo poskytnuté poradenstvo **1155 občanom**, v roku 2017 poskytla KPK svoje služby **2859 občanom**. Služba **osobne v priestoroch KPK** bola poskytnutá **1980 občanom**, **668 občanov** žiadalo **poradenstvo telefonicky**, **177 občanov emailom** a **34 občanom** prostredníctvom **online poradenstva**,
- pred kanceláriou KPK je **umiestnená E-anketa**, ktorá ako moderný anketový systém realizovaný na tablete (prednastavené otázky s možnosťou výberu odpovede prostredníctvom emotikonov) umožňuje získať jednoduchú a objektívnu spätnú väzbu od občanov na činnosť a kvalitu poskytovaných služieb v KPK. Občania majú možnosť ohodnotiť činnosť KPK aj prostredníctvom **dotazníka spokojnosti** (prístupný v KPK a na webovej stránke www.vucke.sk v časti Sociálne veci/Kancelária prvého kontaktu). Vyhodnotením **dotazníka spokojnosti za rok 2017** a odpovedí z elektronickej **E-ankety** vyplynulo, že prevažná väčšina občanov, ktorí navštívili KPK bola spokojná s činnosťou a kvalitou poskytovaných služieb v KPK a nepodali žiadne návrhy na možné zlepšenie.
- priestoroch KPK majú občania k dispozícii **rôzne brožúry, noviny, letáky, zoznamy** špecializovaných poradcov, zoznamy konkrétnych zariadení sociálnych služieb, či už verejných alebo neverejných poskytovateľov sociálnych služieb s uvedenou cieľovou skupinou a priemernou mesačnou úhradou za poskytnutú službu v jednotlivých zariadeniach,
- **aktívne podporuje** aj projekt „Zlepšenie kvality poradenstva pre ženy zažívajúce rodovo podmienené násilie v partnerských vzťahoch v Košickom samosprávnom kraji“ a prácu organizácií na podporu ochrany žien pred násilím. V KPK sú distribuované letáky, brožúry a rôzne propagačné materiály pre ženy zažívajúce násilie.
- KPK informuje aj o rôznych výstavách a podujatiach súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb. V súvislosti so zvyšovaním informovanosti občanov zverejňuje aj letáky a odkazy na webovej stránke týkajúce sa napr. ochrany pred násilím (komisár pre deti, pre osoby so zdravotným postihnutím, národná linka pre ženy zažívajúce násilie).
- **činnosť KPK je pre verejnosť propagovaná** prostredníctvom médií v spolupráci s referátom pre styk s médiami a verejnosťou.

Ďalšie aktivity referátu poskytovania služieb občanovi

- realizácia **Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v Košickom kraji na roky 2016 – 2020** prostredníctvom akčných plánov stanovených na rok 2017,
- **metodické návštevy** poskytovateľov sociálnych služieb zameraných na oblasť procesných postupov pri prijímaní občanov do zariadenia na základe žiadosti KSK a pri opätovnom posudzovaní klientov zariadení (naplánované a zrealizované 4 metodické návštevy v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC a 10 metodických návštev v ZSS neverejných poskytovateľov),
- **manažovanie a aktualizovanie web stránky KSK** v časti sociálne ako aj **zabezpečovanie prepojenosti informácií** na webe KSK s webstránkami zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- zisťovanie spokojnosti občanov s poskytovaním sociálnych služieb prostredníctvom **dotazníka spokojnosti**. Jeho vyhodnotením OSVaZ získava nové podnety na zlepšovanie kvality poskytovania sociálnych služieb.
- **organizovanie tematických prezentačno – predajných výstav** výrobkov zariadení sociálnych služieb: **Veľkonočná výstava** organizovaná dňa 03.04.2017 a **Vianočná prezentačno-predajná výstava výrobkov** zariadení sociálnych služieb uskutočnená dňa 11.12.2017. Výstavy bolo organizované v priestoroch KSK a zúčastnilo sa ich celkovo 20 zariadení sociálnych služieb. Výstavy boli medializované na webovej stránke KSK a prostredníctvom sociálnej siete Facebook,
- **príprava návrhu legislatívnej úpravy zákona o sociálnych službách a jeho pripomienkovanie** (predloženie a spracovanie návrhov OSVaZ a zariadení sociálnych služieb v ZpÚKSK a spracovanie návrhov za SK8 o úprave zákona o sociálnych službách; pripomienkovanie návrhu novely zákona spracovaný MPSVaR SR a kompletizácia pripomienok za SK8),
- **aktívna spolupráca s nemocnicami, obcami, vyššími územnými celkami, poskytovateľmi sociálnych služieb, občianskymi združeniami a tiež ďalšími osobami**. Išlo o vzájomné poskytovanie súčinnosti, bezplatné podávanie oznámení a poskytovanie poradenstva vo veci sociálnych služieb,
- **realizácia supervízie** zamestnancov referátov sociálnych vecí pod vedením kvalifikovaného supervízora. Vzhľadom na jej význam a tiež záujem zvyšovania profesionality a odbornej úrovne pracovníkov je na OSVaZ realizovaná pravidelne - 2x ročne.
- **koordinovanie spolupráce zariadení sociálnych služieb (ZSS) v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a Krajskej agentúry cestovného ruchu (KACR)**. Spolupráca s KACR napomáha zariadeniam sociálnych služieb prostredníctvom prezentácie informačných letákov, tvorivých dielní, tematických výrobkov (celoročná výstava a predaj výrobkov) a výrobkov s uplatnením špecifických prvkov tradičnej ľudovej kultúry v prezentácii svojej činnosti. ZSS tak majú vytvorený ďalší priestor predstaviť verejnosti výsledky svojich prác prostredníctvom Regionálneho informačného bodu, ktorý sídli na Hlavnej ulici v Košiciach. Všetky ponúkané výrobky vznikli ako produkt ergoterapie klientov ZSS a predávajú sa za symbolické ceny pokrývajúce vstupné náklady na ich výrobu. Predajom tovaru, vyrobeného v rámci ergoterapie sa podporujú aktivity ZSS a umožňuje sa tak ich vznik nových produktov. V Regionálnom informačnom bode je aktívne prezentovaný Kaštielik v Matilde Hute (IDEA Prakovce) prostredníctvom letákov a videoprezentácie, ktorá je prístupná pre občanov regiónu a turistov prichádzajúcich do priestorov Regionálneho informačného bodu.

II. REFERÁT PRE ZARIADENIA

Činnosť OSVaZ – referátu pre zariadenia (ďalej iba „RPZ“) upravujú dva kľúčové právne predpisy: Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kurately v znení neskorších predpisov.

Medzi základné povinnosti RPZ vyplývajúce z vyššie uvedených právnych predpisov patria:

- Registrácia poskytovateľov sociálnych služieb
- Financovanie sociálnych služieb
- Kontrola úrovne poskytovaných sociálnych služieb
- Výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately
- Spracovanie a plnenie koncepcie rozvoja sociálnych služieb kraja

1. Financovanie sociálnych služieb

Na poskytovanie a financovanie sociálnych služieb a výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany (ďalej iba „SPO“) bolo v roku 2017 z rozpočtu KSK vyčlenených spolu 26 970 tis. € (bežné výdavky), z tohto:

- Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK 18 858 tis. €
- Ostatní (t.z. neverejní a iní verejní) poskytovatelia 8 112 tis. €

Poskytovateľ	Rok 2016 (v tis. €)	Rok 2017 (v tis. €)	Rozdiel (vtis. €)
Zariadenia v ZpKSK	17 675,00	18 858,393	+1 183,393
Ostatní poskytovatelia	7 762,00	8 112,00	+350
Spolu	25 437,00	26 970,393	+1 533,393

Oproti r. 2016 došlo v prípade neverejných poskytovateľov k zvýšeniu počtu uzatvorených miest : 2 miesta v rehabilitačnom stredisku, 5 špecializovaných sociálnych poradcov, 3 miesta v zariadení podporovaného bývania, 32 miest v špecializovaných zariadeniach, 22 miest v útlkoch, 11 miest v zariadení núdzového bývania. Najvýraznejší nárast bol zaznamenaný pri špecializovaných zariadeniach, pri domove sociálnych služieb došlo dokonca k miernemu úbytku.

Zvýšenie rozpočtu v roku 2017 u verejných poskytovateľov súvisí hlavne s valorizáciou miezd zamestnancov v rozpočtových organizáciách. Zvýšenie rozpočtu u ostatných poskytovateľov súvisí so schváleným rozpočtom u verejných poskytovateľov (výška finančného príspevku pre neverejných poskytovateľov na príslušný rok sa vypočíta z bežných výdavkov zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v predchádzajúcom roku).

2. Kontrolná činnosť:

V roku 2017 vykonal OSVaZ spolu 18 kontrol úrovně poskytovaných sociálnych služieb v súlade s § 81 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Vykonanými kontrolami boli zistené nedostatky pri poskytovaní sociálnych služieb, často súvisiace s nedostatočnou znalosťou zákona o sociálnych službách. Kontrolné zistenia sú uvedené osobitne pre:

- Neverejných poskytovateľov - rozdelené do 4 okruhov: zmluva o poskytovaní sociálnych služieb, vrátane cenníka, resp. smernice o určení výšky úhrady a výpočtu EON, individuálne plánovanie a individuálne plány, organizačná štruktúra, vnútorné predpisy (hlavne domáci a prevádzkový poriadok)
- Verejných poskytovateľov sa kontroly týkali plnenia opatrení uložených predchádzajúcou kontrolou a najmä prepočtu výšky úhrady za režijné náklady na prípravu stravy.

3. V zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je 13 zariadení sociálnych služieb (vrátane organizačných súčastí) s celkovou kapacitou 1 836 miest, v členení:

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- a) **4** špecializované zariadenia s kapacitou **344** miest v pobytovej celoročnej forme soc. služby a **20** miest v ambulantnej forme soc. služby,
- b) **12** domovov sociálnych služieb s kapacitou: **881** miest v pobytovej celoročnej forme sociálnej služby, **39** miest v pobytovej týždennej forme soc. služby, **113** miest v ambulantnej forme soc. služby,
- c) **3** zariadenia podporovaného bývania s kapacitou **25** miest,
- d) **5** zariadení pre seniorov s kapacitou **340** miest,
- e) **1** nocľaháreň s kapacitou **18** miest,
- f) **3** krízové strediská s kapacitou **47** miest.
- g) **1** služba včasnej intervencie

4. Aktivity zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK (okrem plnenia základného predmetu činnosti – t.j. poskytovania sociálnych služieb):

- **5. etapa optimalizácie** sociálnych služieb za účelom vytvorenia podmienok pre poskytovanie nových foriem sociálnych služieb: služby včasnej intervencie v rámci zariadenia DOMKO- DSS, Košice (v roku 2017 pre 15 rodín) a vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany v krízovom stredisku pri v rámci zariadenia ANIMA – DSS, Michalovce formou profesionálnych rodičov (v roku 2017 pre 2 rodiny).
- **14. ročník festivalu dramatickej tvorivosti klientov zariadení sociálnych služieb MOST ÚSMEVOV.** Festival sa konal 31. mája 2017 v divadelnej sále košického Jumbo centra. Po trinástich ročníkoch, ktoré sa konali v Rožňave, sa festival konal v Košiciach, aby ponúkol ukážky kreativity v podaní netradičných umelcov aj divákovi v metropole kraja. Prehliadku pripravil odbor sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu Košického samosprávneho kraja, DOMKO-DSS, Košice a občianske združenie DOMKO v umení pod záštitou predsedu KSK Zdenka Trebuľu. Na divadelných doskách vystúpilo 16 kolektívov z 15 zariadení sociálnych služieb z dvoch samosprávnych krajov - Košického a Banskobystrického. Most úsmevov chce ukázať, že ľudia s ťažkým zdravotným postihnutím majú možnosti, schopnosti, talent, tvorivosť a iniciatívu. Zároveň chce upozorniť na prácu zamestnancov týchto zariadení. Na prehliadke predviedli kolektívy rôzne žánre dramatickej tvorby – básnickú i prozaickú, činohru, spevohru, tanec, balet, pantomímu.
- **6 . ročník konferencie:** Ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb bola témou šiesteho ročníka konferencie, ktorú pripravil odbor sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu Košického samosprávneho. Konferencia sa konala 13. septembra 2017 v Košiciach. Cieľom konferencie bolo priblížiť potrebu a legislatívnu úpravu ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb. Konferenciu pripravil Košický samosprávny kraj v spolupráci so zariadením ARCUS-ŠZ a ZpS na Skladnej ulici v Košiciach, ktoré ako prvé v Slovenskej republike poskytovalo ošetrovateľskú starostlivosť na základe zmluvy so zdravotnou poisťovňou..
- **rozvoj komunitných služieb:** prevádzka 2 kontaktných miest (tzv. informačných bodov) pre poskytovanie poradenstva, ktorých účelom je poskytovať poradenstvo a podporu najmä pre rodinných príslušníkov ľudí, trpiacimi Alzheimerovou chorobou (zariadenie VIA LUX, Košice a LUMEN, Trebišov)
- vytvorenie tréningového bývania v zariadení ONDAVA– DSS Rakovec n/Ondavou,
- **zavedené nové metódy a techniky práce** s klientmi napr. hipoterapia (IDEA- DSS), canisterapia (IDEA- DSS), snozelen (JASANIMA- DSS), patinovanie (JASANIMA- DSS), pocitový chodník (DOMKO- DSS), multifunkčné ihrisko

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

(DOMKO- DSS), snozelen (ARCUS- ŠZ a ZpS), canisterpia (ANIMA- DSS), bazálna stimulácia (IDEA- DSS).

- pokračovanie vo **vzdelávaní zamestnancov** zariadení: v sledovanom období bolo do rôznych vzdelávacích seminárov, školení. Za účelom zvýšenia kvality poskytovaných sociálnych služieb bolo v roku 2017 zariadeniach vyškolených viac ako **185 zamestnancov** školenia sa týkali najmä: bazálnej stimulácie, snozelen, práce s agresívnym klientom, individuálneho plánovania, manažéra kvality, validácie, edukácie o demencii, telesného a netelesného obmedzovania, kľúčového zamestnanca a ošetrovateľskej starostlivosti.
- Ostatné akcie poskytované v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK: KSK sa zapojil do procesu **Deinštitucionalizácie sociálnych** služieb (ďalej len „DI“) prostredníctvom zariadenia LIDWINA – Domov sociálnych služieb, Strážske (ďalej len „zariadenie LIDWINA“). Výsledkom procesu DI bude:
  - deinštitucionalizácia zariadenia LIDWINA s celoročným pobytom pre deti a dospelých s telesným, mentálnym a zmyslovým postihnutím s kapacitou 78 miest na zariadenie poskytujúce služby na komunitnej báze, v prirodzenom sociálnom prostredí t. j. v rodinných domoch a bytoch,
  - skvalitnenie a rozšírenie ponuky existujúcich a zabezpečenie nových služieb, ktoré sa poskytujú na komunitnej báze, v prirodzenom rodinnom prostredí, vrátane inovatívnych služieb komunitnej starostlivosti (t.j. zriadenie nových druhov služieb, napr. špecializovaného zariadenia, zariadenia podporovaného bývania, vytvorenia Centra služieb s odbornými činnosťami rehabilitácie, zriadenie rehabilitačného strediska – ambulatná služba pre občanov z komunity).

KSK v roku 2017 pre zariadenie LIDWINA zakúpil:

- Dva rodinné domy v k.ú Strážskom spolu pre 12 prijímateľov (1dom/6 prijímateľov),
- Pozemok v k.ú. Strážske na výstavbu jedného dvojdomu pre 12 prijímateľov,
- Pozemok v k.ú. Voľa na výstavu jedného dvojdomu pre 12 prijímateľov.

Ďalšou podpornou etapou a pokračovaním procesu DI bolo podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci vyhlásenej výzvy IROP, kde bol nákup nehnuteľností oprávnenou aktivitou. Žiadosť bola podaná v novembri 2017.

V roku 2017 bolo zo strany zariadení sociálnych služieb v spolupráci s KSK realizovaných množstvo aktivít. Napr. zariadenie JASANIMA – DSS organizovalo tanečnú súťaž Tancuj srdcom. Spevácku súťaž Zlatý Slávik organizovalo zariadenie VIA LUX – DSS a ZpS. Pre klientov zariadení boli zariadením HARMONIA – DSS, ZPB a ZpS usporiadané aj športové hry.

- 5. Poskytovanie kvalitného špecializovaného sociálneho poradenstva** dostupné pre každého občana. Na základe projektu „Optimalizácia poradenských služieb KSK“ sa snažíme vytvoriť územne rozloženú sieť špecializovaných poradcov pre jednotlivé cieľové skupiny, odrážajúcu skutočnú potrebu v jednotlivých regiónoch. Sieť poradní bezplatného sociálne poradenstvo pre občanov KSK je vytvorená na základe transparentného výberu z podaných projektov vždy na obdobie dvoch rokov, pričom podmienky siete vychádzajú z dôkladnej a zverejnenej analýzy. Sieť špecializovaného sociálneho poradenstva na r. 2017 tvorilo **29** poradcov. Nová výzva na predkladanie projektov na poskytovanie špecializovaného poradenstva na roky 2018/2019 bola vyhlásená v roku 9/2017 s predpokladom na 36 poradcov. V rámci špecializovaného sociálneho poradenstva sa poskytuje poradenstvo osobnými, telefonickými a e-mailovými konzultáciami. V roku 2017 sa naďalej poskytovalo mobilné poradenstvo,

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

čo znamená, že poradca dochádza za občanom v mieste jeho trvalého bydliska. Dôvodom rozvoja tejto formy poradenstva je skutočnosť, že sociálne poradne vznikajú v prevažnej miere v mestách, pričom občanom bývajúcim v rôznych obciach kraja bolo toto poradenstvo nedostupné (nemali informáciu o existencii takej poradne, nemali dostatok finančných prostriedkov, aby prišli za poradcom a pod.)

6. Ostatné aktivity:

- Uzatvorenie zmlúv o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti a finančného príspevku na prevádzku u všetkých neverejných poskytovateľov, u ktorých KSK (RPO) zabezpečil posúdeným klientom sociálnu službu. Zmluva o poskytnutí finančného príspevku sa uzatvára vždy na obdobie jedného rozpočtového roka. Z dôvodu plynulého a bezproblémového financovania sociálnych služieb na prelome rokov, RPZ pripravuje (zálohové) zmluvy o poskytnutí finančného príspevku už v decembri predchádzajúceho roka, následne v mesiaci marec sú pripravované dodatky s uvedením aktuálnej výšky finančného príspevku na klienta.

Pre r. 2017 bolo pripravených 156 zmlúv pre 1 407 klientov v členení:

- a) Rehabilitačné stredisko: 57 klientov
  - b) Domov sociálnych služieb: 528
  - c) Špecializované zariadenie: 268
  - d) Zariadenie podporovaného bývania: 121
  - e) Útulok: 244
  - f) Zariadenie núdzového bývania: 54
  - g) Domov na pol ceste: 34
  - h) 29 špecializovaných poradcov
  - i) 1 subjekt poskytujúci sociálnu rehabilitáciu
  - j) 1 subjekt poskytujúci tlmočnickú službu
  - k) Krízové stredisko: 26
  - l) Resocializačné stredisko: 46
- V priebehu roka, v prípade potreby, ktorú definuje RPO a s ohľadom na rozpočet KSK, boli uzatvorené dodatky k týmto zmluvám, v ktorých sa upravuje zazmluvnená kapacita a celková výška poskytnutého finančného príspevku. V uplynulom roku boli dodatky vyhotovované okrem marca ešte aj v mesiaci august.
  - Registrácia sociálnych služieb + zmeny v registri poskytovateľov: zvýšený záujem o registráciu služby zo strany poskytovateľov zaznamenáva OSVaZ vždy v období od 15.7.do 30.09. aktuálneho roka (z dôvodu, že do 30.9. sú poskytovatelia soc. služieb poskytujúci soc. služby v pôsobnosti obce podať na MPSVaR žiadosť o poskytnutie finančného príspevku na nasledujúci rok).

III.REFERÁT PRE INTEGRÁCIU SOCIÁLNE VYLÚČENÝCH KOMUNÍT

Referát pre integráciu sociálne vylúčených komunít v roku 2017 vykonával:

- **registrácie poskytovateľov soc. služieb– nových záujemcov o poskytovanie služieb komunitného centra a iných soc. služieb (zápis do registra poskytovateľov je nevyhnutnou podmienkou pre poskytovanie soc. služby)**
- **zmeny údajov a výmaz z registra poskytovateľov-**
- **kontrolu a monitoring činností komunitných centier a denných stacionárov.**

V roku 2017 o novú registráciu do registra poskytovateľov sociálnych služieb požiadali 3 komunitné centrá, 20 denných stacionárov (vytvorených 547 miest

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

pre žiadateľov o túto sociálnu službu, 5 opatrovateľských služieb a 1 prepravná služba z Košického kraja. Po vykonaní kontroly pred registráciou a po splnení zákonom stanovených požiadaviek boli všetky požadované sociálne služby do registra poskytovateľov sociálnych služieb zapísané.

K 31.12.2017 je v Registri poskytovateľov sociálnych služieb KSK registrovaných 51 komunitných centier, z toho 47 v Košickom kraji a 4 mimo Košického kraja. V roku 2017 boli registrované 3 komunitné centrá (Bystrany, Nižná Slaná a Zemplínska Teplica) a vymazané 2 komunitné centrá (Dorka, OZ Dvere dokorán).

- Súčasne zamestnanci referátu **vykonali 32 zmien** v Registri poskytovateľov sociálnych služieb KSK (zmena štatutára, zodpovedného zástupcu, zmena adresy sídla, navýšenie a zníženie kapacity) a poskytli 52 výpisov z Registra poskytovateľov sociálnych služieb KSK.

-V roku 2017 bolo v Registri poskytovateľov sociálnych služieb KSK **vymazaných** na základe požiadania poskytovateľov sociálnych služieb resp. v zmysle naplnenia ďalších podmienok § 68. ods. 1 a 2 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov 6 poskytovateľov opatrovateľskej služby, 28 denných stacionárov, 2 komunitné centrá, 1 poskytovateľ služby sociálne poradenstvo, 1 poskytovateľ nízkoprahovej sociálnej služby, 1 nocľaháreň a 1 poskytovateľ služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci.

ĎALŠIE AKTIVITY REFERÁTU V ROKU 2017

- Poskytovanie **konzultácií (osobných, telefonických, mailových) a poradenstiev** pre potenciálnych žiadateľov z kraja týkajúcich sa podmienok a postupu registrácie komunitných centier, možností finančnej podpory z národných zdrojov, z fondov EÚ pre projekty zamerané na oblasť riešenia problematiky sociálne vylúčených komunit v kraji-komunitných centier, terénnej sociálnej práce, služieb krízovej intervencie, ako aj ďalších sociálnych služieb- denné stacionáre a pod. **K 31.12.2017 bolo poskytnutých 80 osobných, mailových telefonických konzultácií.** Tak ako to bolo v roku 2016, tak aj v roku 2017 je možné konštatovať, že konzultácie boli v roku 2017 smerované k registrácii predovšetkým denných stacionárov, opatrovateľskej služby, prepravnej služby, terénnej služby krízovej intervencie.

- Zamestnanci referátu do konca novembra 2017 poskytovali súčasne aj **základné sociálne poradenstvo pre občanov kraja v kancelárii prvého kontaktu** (spoločne s referátom poskytovania služieb občanovi).

- Zamestnanci referátu vykonali v roku 2017 **tri kontroly úrovne poskytovaných sociálnych služieb** (v 2 denných stacionároch a 1 komunitnom centre), ako aj **23 kontrol u žiadateľov o zápis sociálnej služby** pred zápisom tejto služby do Registra poskytovateľov sociálnych služieb KSK.

- Koordinácia aktivít „**Partnerskej siete registrovaných komunitných centier**“, v ktorej Košický samosprávny kraj vystupuje ako facilitátor a koordinátor. **V roku 2017** boli zorganizované **2 stretnutia „partnerskej siete komunitných centier“** (5.4.2017 a 5.9.2017- obe sa konali na Úrade Košického samosprávneho kraja). Komunitné centrá vykonávajú svoju činnosť v zákonom stanovených intenciách, avšak mnohé komunitné centrá pri svojej činnosti zápasia niekedy aj s existenčnými problémami, týkajúcimi sa hlavne financovania pracovníkov komunitných centier, ich ďalšieho vzdelávania potrebného k výkonu ich činností v komunitných centrách. Oproti roku 2016 však **v roku 2017** viaceré komunitné centrá získali opätovnú možnosť financovať 3 pracovníkov komunitných centier zo zdrojov Národného projektu MPSVR SR s pracovným názvom „KIKU“- podpora služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, ako aj cez Národný projekt komunitné centrá v gescii Úradu splnomocnenca vlády SR pre MRK.

- Hlavným cieľom referátu pre rok 2017 bolo vypracovanie **Informatívnej správy o plnení „Akčného plánu realizácie Východísk pre integráciu marginalizovaných rómskych komunít na roky 2016 – 2017“**, ktorý predstavuje najflexibilnejšiu časť Východísk pre integráciu MRK. Spracoval ho Referát pre integráciu sociálne vylúčených komunít v spolupráci s Odborom školstva, Odborom kultúry a cestovného ruchu, Odborom regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia. Akčný bol zostavený na obdobie **dvoch rokov**, a to **na roky 2016-2017**, a je rozpracovaný na priority, ciele, opatrenia až na úroveň konkrétnych zámerov a plánov. **Plnenie Akčného plánu** ako nástroj vyhodnocovania plnenia Východísk z úrovne Úradu KSK za plánované obdobie sa každoročne predkladá prostredníctvom Informatívnej správy do porady predsedu KSK a po jeho skončení tiež na zasadnutie Zastupiteľstva KSK v prvom štvrtroku 2018. Informatívna správa bola vypracovaná v apríli 2017 a schválená na úrovni porady predsedu KSK.
- V marci 2017 sme vypracovali **„Zjednodušenú príručku pre KC“** – odporúčania pre komunitné centrá v súvislosti s plnením ustanovení zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, ktorá bola následne predstavená komunitným centrom na 6. stretnutí Partnerskej siete registrovaných komunitných centier dňa 5.4.2017.
- V lete 2017 bola z našej strany vypracovaná **„Metodika kontrolnej činnosti úrovne poskytovanej sociálnej služby v komunitných centrách“** (oboznámenie komunitných centier s vypracovanou metodikou - prehľadom kritérií, štandardov a indikátorov, ktoré tvoria Prílohu č. 2 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a ktoré by mal každý registrovaný poskytovateľ sociálnej služby komunitného centra v zmysle štandardov kvality v sociálnych službách od 1.1.2018 spĺňať bolo realizované na 7. stretnutí Partnerskej siete registrovaných komunitných centier, ktoré sa konalo dňa 5.9.2017)

Ostatné aktivity referátu v roku 2017:

- **Aktualizovaná databáza kľúčových inštitúcií pôsobiach v oblasti sociálne vylúčených komunít v KSK** (podľa oblasti pôsobenia, podľa typov inštitúcií, podľa okresov)
- **Aktualizovaná databáza registrovaných KC v KSK**
- **Monitoring a zasielanie aktuálnych a relevantných informácií členom databáz** (oblasť finančnej podpory z národných zdrojov, fondov EÚ, komunitných programov...)
- <http://web.vucke.sk/sk/kompetencie/socialne-veci/socialne-vylucene-komunity> - zriadený **priečink** „Sociálne vylúčené komunity“ - **priebežne aktualizovaný**. Priečink bol v priebehu rokov 2015- 2017 doplnený o položky Registrácia komunitných centier a FAQ - otázky a odpovede. V rámci priečinka sú zverejňované a publikované aktuálne informácie z oblasti sociálne vylúčených komunít z kraja, informácie o možnostiach finančnej podpory zo zdrojov EÚ v rokoch 2014-2020, informácie o aktuálnych výzvach a dotáciách pre oblasť sociálne vylúčených komunít, informácie potrebné k registrácií komunitných centier do registra

Súčasne prebieha monitoring a zasielanie aktuálnych a relevantných informácií členom databáz (oblasť finančnej podpory z národných zdrojov, fondov EÚ, komunitných programov...) - konferenčné adresy inštitúcií.

V roku 2016 sme začali s vypracovávaním **Databázy odborníkov pôsobiach v oblasti sociálne vylúčených komunít**, na ktorej v súčasnosti pracujeme.

Databázy sú zverejnené na verejnej sieti Y:/Urad/OSV/RISK, sú prístupné všetkým pracovníkom odboru sociálnych vecí a zdravotníctva KSK. Členom konferenčných adries boli a zároveň sú zasielané aktuálne a relevantné informácie z oblasti finančnej podpory sociálne

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

vylúčených komunít z národných zdrojov, fondov EÚ, komunitných programov a ďalších dotačných programov.

PROJEKTOVÉ AKTIVITY REFERÁTU V ROKU 2017

A. Na základe pracovných rokovaní so zástupcami **Rómskeho vzdelávacieho fondu** bol v roku 2017 v spolupráci s ARR n.o pripravený spoločný **pilotný projekt spolu s KSK**. Podanie **spoločného Pilotného projektu Rómskeho vzdelávacieho fondu a Košického samosprávneho kraja** s názvom „**A good start- dobrý začiatok**“ zameraného na podporu činnosti komunitných centier u vybraných partnerov, a možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky na realizáciu plánovaných aktivít zo zdrojov Rómskeho vzdelávacieho fondu, ako aj zabezpečenie spolufinancovania projektu z rozpočtu bežných výdavkov programu Sociálne služby na rok 2017-2019 v prípade schválenia projektu, bolo schválené v porade predsedu KSK dňa 15.12.2016.

Projekt „**A good start- dobrý začiatok**“ bol podaný na hodnotenie v júni 2017, Radou Rómskeho vzdelávacieho fondu so sídlom v Budapešti **vyhodnotený v októbri 2017 ako úspešný a schválený**. Projekt bude financovaný prevažne z rozpočtu Rómskeho vzdelávacieho fondu a spolufinancovaný pomernou časťou aj z rozpočtu Košického samosprávneho kraja ako vedúceho partnera v Košickom kraji s podieľaním sa vybraných partnerov na rozpočte projektu svojím spolufinancovaním. Projekt bude riešený ako „pilotný projekt“, ktorý v prípade pozitívnych výsledkov je možné následne rozšíriť a financovať ďalšie komunitné centrá (ďalej len „KC“) v kraji. **Partnermi projektu** sa na základe výsledkov oficiálnej výzvy na predkladanie ponúk na partnerstvo v rámci pripravovaného spoločného Pilotného projektu Košického samosprávneho kraja a Rómskeho vzdelávacieho fondu vyhlásenej v marci 2017 po jej vyhodnotení stali **4 partneri: mesto Rožňava, obec Prakovce, obec Plešivec a mesto Košice**. Medzi vedúcim partnerom a partnermi sú podpísané „Prehlásenia o partnerstve“, v ktorých sa partneri zaväzujú spolufinancovať plánované aktivity projektu vo výške 2 000 € za každého partnera.

Schválené obdobie trvania projektu :

- **september 2017- august 2019** (1.9.2017- 31.7.2019)- 24 mesiacov

Projekt bude realizovaný v 2 periódach :

- **september 2017- august 2018** - (09/2017-08/2018)

- **september 2018- august 2019**- (09/2018-08/2019)

Celková schválená výška rozpočtu projektu je 134 990 €(24 mesiacov).

Rómsky vzdelávací fond (RVF) na základe schválenia z jeho strany poskytne KSK finančné prostriedky vo výške **100 490 €** v pomere **50 250 €** na prvý rok trvania projektu (9/2017- 8/2018) a **50 240 €** na druhý rok trvania projektu (9/2018- 8/2019) na plánované aktivity projektu. Finančné prostriedky budú ďalej postúpené v pomerných čiastkach na účty 4 partnerov na základe plánových aktivít projektu a podpísaných Partnerských zmlúv o realizáciu spoločného pilotného projektu. Výška finančného príspevku - **spolufinancovania zo strany KSK** bude v prvom roku projektu (9/2017- 8/2018) predstavovať sumu **13 250 €**,v druhom roku trvania projektu (9/2018- 8/2019) bude finančný príspevok z rozpočtu KSK **13 250 €** Celková suma finančného príspevku zo strany KSK počas trvania projektu bude predstavovať sumu **26 500 €** Spolufinancovania každého zo 4 partnerov bude vo výške **2 000 €** počas trvania projektu prevažne v prvom roku projektu (9/2017- 8/2018), spolu **8 000 €**.

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Projekt bol prerokovaný a odsúhlasený poradou predsedu KSK a spolufinancovanie projektu odsúhlasené zo strany odboru financií- prípadné spolufinancovanie bude zabezpečené z rozpočtu bežných výdavkov programu Sociálne služby na roky 2017-2019.

B. Nezisková organizácia SISA – sociálna intervencia, sociálne aktivity n.o. oslovila Košický samosprávny kraj s ponukou partnerstva a spolupráce v projekte „**PAKA – Partnerstvom k aktívnej spolupráci na zlepšení kvality života Rómov v Košickom kraji**“. Projekt predkladala nezisková organizácia v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v pôsobnosti MV SR na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity.

Cieľom projektu bola podpora budovania partnerstiev a spolupráce pri riešení sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity v Košickom kraji. V rámci doby trvania projektu od **januára 2017- marca 2017** sa uskutočnili pracovné stretnutia zástupcov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií, záverečná konferencia so sprievodným programom prezentácie tvorby umelcov a kultúrnych subjektov a beh v Košiciach s názvom Športom proti bariéram. **Košický samosprávny kraj** na základe podpísaného **Čestného prehlásenia o partnerstve v projekte** sa **stal partnerom projektu**, spolu s Mestskou časťou Košice – Šaca, Mestskou časťou Košice - Džungľa a obcou Rankovce. Projekt zdieľal podporu Regionálnej kancelárie Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ktorý odporučil osloviť so žiadosťou o partnerstvo Košický samosprávny kraj. Účasť v projekte nezakladala spolufinancovanie zo strany Košického samosprávneho kraja.

IV. REFERÁT ZDRAVOTNÍCTVA

Pôsobnosť vyššieho územného celku v **oblasti zdravotníctva** upravujú najmä tieto právne predpisy: Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákon č. 362/2011 Z. z. Zákon o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Košický samosprávny kraj, odbor sociálnych vecí a zdravotníctva koordinuje výkon územnej samosprávy na úseku poskytovania **zdravotnej starostlivosti a humánnej farmácie**. V rámci svojich kompetencií vykonáva najmä nasledovne činnosti:

- vydáva povolenia na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení,
- schvaľuje a potvrdzuje ordinačné hodiny zdravotníckych zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti,
- metodicky riadi zdravotnícke zariadenia vo svojej pôsobnosti,
- vedie register poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- spolupracuje s Ministerstvom zdravotníctva SR a príslušnými stavovskými organizáciami,
- zriaďuje etické komisie na posudzovanie etickej prijateľnosti projektov biomedicínskeho výskumu a etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti,
- určuje poskytovateľa osobe pri odmietnutí jej návrhu na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- preberá do úschovy a zabezpečuje odovzdanie zdravotnej dokumentácie inému poskytovateľovi,
- vykonáva dozor nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,
- kontroluje zdravotné výkony poskytované pri chorobe uvedenej v zozname chorôb a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré poskytovateľ poskytuje a pri ktorých môže požadovať úhradu, výkonom dozoru podľa osobitného predpisu,
- zverejňuje na svojom webovom sídle rozpis vykonávania lekárskej služby prvej pomoci najneskôr 15 dní pred začiatkom obdobia, na ktoré sa rozpis vyhotovuje,
- určuje poskytovateľa, u ktorého je zdravotnícky pracovník povinný podrobiť sa opakovanému posúdeniu zdravotnej spôsobilosti,
- sestra samosprávneho kraja plní úlohy na úseku zdravotníctva vo vzťahu k poskytovaniu ošetrovateľskej starostlivosti a pôrodnej asistencie,
- rieši podnety a sťažnosti súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti
- vypracúva návrhy, koncepcie rozvoja priorít zdravotnej starostlivosti v rámci svojej pôsobnosti,
- vydáva opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone dozoru a ukladá pokuty za porušenie povinností ustanovených zákonmi a osobitnými predpismi upravujúcimi výkon zdravotníckeho povolania,
- vydáva povolenie na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni, výtvarní zdravotníckych pomôcok, vo výtvarní ortopedicko-protetických pomôcok, vo výtvarní audio-protetických zdravotníckych pomôcok,
- rozhoduje a určuje spôsob nakladania so zásobami liekov a zdravotníckych pomôcok v prípade, ak držiteľ povolenia prestal spĺňať podmienky na vydanie povolenia alebo získal povolenie na základe nepravdivých údajov,
- zabezpečuje informovanosť zdravotníckych zariadení o nedostatkoch v kvalite liekov a zdravotníckych pomôcok, o pozastavení registrácie liekov a stiahnutí liekov alebo zdravotníckych pomôcok z trhu alebo z prevádzky,
- schvaľuje prevádzkový čas verejnej lekárne, výtvarne zdravotníckych pomôcok, výtvarne ortopedicko-protetických pomôcok, výtvarne audio-protetických zdravotníckych pomôcok,
- organizuje poskytovanie pohotovostných služieb vo verejných lekárňach po prerokovaní s príslušnou lekárnickou organizáciou,
- rieši podnety a sťažnosti na úseku humánnej farmácie,
- vykonáva dozor nad poskytovaním lekárenskej starostlivosti,
- zabezpečuje plnenie úloh uložených ministerstvom zdravotníctva a štátnym ústavom, ktoré sa týkajú humánnej farmácie a účelnej farmakoterapie.

Strategickým dokumentom pre oblasť zdravotníctva je materiál pod názvom „**Priority zdravotnej politiky pre Košický kraj na obdobie 2016-2020**“, ktorý je pokračovaním a nadstavbou „**Priorít zdravotnej politiky pre Košický samosprávny kraj na obdobie 2012-2015**“. Snahou predmetného strategického dokumentu je okrem iného formulovať priority

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

a dlhodobé i krátkodobé ciele zamerané na starostlivosť o podporu, ochranu, rozvoj a prinavrátenie zdravia obyvateľov najmä v regióne KSK. Priority zdravotnej politiky pre územie Košického kraja na obdobie 2016–2020 vo svojej **analytickej časti** charakterizujú kraj po všetkých stránkach, okrem iného približujú inštitúcie fungujúce v zdravotníctve, hodnotia systém financovania, definujú a porovnávajú sieť zdravotníckych zariadení, riešia zdravotníckych pracovníkov, mapujú lekársku službu prvej pomoci, prezentujú problematiku humánnej farmácie a jej zložiek, identifikujú a analyzujú jednotlivé problémy. V rámci **strategickej časti** sú zhrnuté jednotlivé problémové oblasti zdravotníctva v opisnej ako aj grafickej podobe, prioritné oblasti, špecifické ciele a návrhy opatrení KSK v oblasti regionálneho zdravotníctva. V rámci strategickej časti sú dokumentované problémové oblasti zdravotníctva v opisnej ako aj grafickej podobe, prioritné oblasti a špecifické ciele. Autori zároveň navrhujú konkrétne opatrenia, prostredníctvom, ktorých je možné dosiahnuť vytýčený strategický cieľ, t.j. **zlepšenie dostupnosti kvalitnej zdravotnej starostlivosti pre občanov Košického samosprávneho kraja.**

A/ ETICKÁ KOMISIA

Celkovo sa konalo 13 zasadnutí za rok 2017. Na rokovaníach bolo posudzovaných spolu 34 nových klinických štúdií, z toho v pozícii lokálnej EK 15, v pozícii centrálnej EK 19. Nové neklinické (observačných) štúdie boli posudzované 3 a posudzovaný bol aj 1 biomedicínsky výskum. Ďalej bolo komisiou posudzovaných 132 dodatkov k už schváleným, prebiehajúcim štúdiám, 1 urgentné posúdenie žiadostí na mimoriadnom rokovaní komisie, 8 individuálnych povolení neregistrovaných liekov, 1 skupinové povolenie neregistrovaných liekov, 167 súhrnov hlásení o nežiaducich účinkoch liečiv v klinických skúšaniach (SUSAR – priebežné, štvrtročné, polročné, ročné). Z jednotlivých rokovaní bolo vystavených 171 faktúr pre žiadateľov. Komisia sa ďalej zaoberala spolu 349 oznámeniami zo strany žiadateľov a zadávateľov prebiehajúcich klinických skúšaní. Cenník za prejednanie štúdií a ich dodatkov ostal v nezmenenej podobe oproti predchádzajúcemu obdobiu. Príjmy z činnosti komisie v roku 2017 predstavovali 67,5 tis. € a výdaje 45,8tis. €.

B/ZDRAVOTNÁ KOMISIA

Zdravotná komisia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja fungovala v priebehu sledovaného obdobia so 17 členmi. Stretla sa na 5 riadnych rokovaníach, ktoré boli zorganizované na Úrade KSK. Z jednotlivých rokovaní bolo vyhotovených 5 pozvánok, zápisníc ako aj prezenčných listín. Mimoriadne rokovanie v roku 2017 organizované nebolo. Prijatých bolo spolu 26 uznesení: z toho 17 uznesení, ktorými komisia odporúča Zastupiteľstvu KSK materiál schváliť, 8 uznesení, ktorými komisia odporúča Zastupiteľstvu KSK materiál zobrať na vedomie a 1 iné uznesenie.

C/ LEKÁRSKA SLUŽBA PRVEJ POMOCI V KSK

V priebehu roka 2017 existujúcu sieť poskytovateľov LSPP v KSK tvorilo 13 poskytovateľov lekárskej služby prvej pomoci pre dospelých (ďalej len „LSPP-D“), pozn. s účinnosťou od 1.7.2017 po zrušení povolenia na poskytovanie LSPP-D pre poskytovateľa LSPP Spišská Nová Ves, spol. s r.o. ich ostalo 12, ďalej 8 poskytovateľov lekárskej služby prvej pomoci pre deti a dorast (ďalej len „LSPP-DD“) a 4 poskytovatelia zubno-lekárskej služby prvej pomoci (ďalej len „LSPP-Z“). Zdravotná starostlivosť bola ambulatnou formou LSPP poskytovaná v 25-ich (resp. od 1.7.2017 v 24-och) ambulanciách LSPP. Zdravotná starostlivosť výjazdovou formou LSPP bola z 13-ich poskytovateľov LSPP-D poskytovaná 9-imi (resp. 8-imi) poskytovateľmi LSPP-D. Poskytovatelia LSPP-DD a LSPP-Z zdravotnú starostlivosť výjazdovou formou LSPP neposkytujú. Štyri ambulancie LSPP pre dospelých, t.j.: Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1. súkromná nemocnica; Zachraňujeme životy, n.o., Moldava

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

nad Bodvou, Nemocnica Krompachy spol. s r.o. a LSPP Michalovce, s.r.o. - výjazdovú formu LSPP nevykonávajú. Sieť poskytovateľov LSPP v KSK v roku 2017 je zhrnutá v nasledovnej tabuľke:

P.č.	Názov poskytovateľa LSPP	Miesto prevádzky	Druh
1	LSPP Trebišov s.r.o.	SNP 1079/76, 075 08 Trebišov	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast LSPP zubno-lekárska
2	Nemocnica s poliklinikou n.o. Kráľovský Chlmec	Nemocničná 8, 077 26 Kráľovský Chlmec	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
3	NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.	Špitálska 1, 048 74 Rožňava	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
4	TRIGOD s.r.o.	Nám. osloboditeľov 25, 071 01 Michalovce	LSPP pre dospelých
5	KOMPROMIS, spol. s r.o. Michalovce	Nám. slobody 2, 071 01 Michalovce	LSPP pre deti a dorast
6	SALVETE, s.r.o.	Kostolné námestie 10, 071 01 Michalovce	LSPP zubno-lekárska
7	LSPP Michalovce, s.r.o.	T.J. Moussona 2, 071 01 Michalovce	LSPP pre dospelých
8	Poliklinika "Veľké Kapušany n.o."	Zolt. Fábryho 20, 079 01 Veľké Kapušany	LSPP pre dospelých
9	DOZAS – Dopravno-zdrav. služba, s.r.o. Sobrance	Mieru 12, 073 01 Sobrance	LSPP pre dospelých
10	LSPP Spišská Nová Ves, spol. s r.o.	Námestie SNP č. 2, 052 01 Spišská Nová Ves	LSPP pre dospelých (do30.6.2017) LSPP pre deti a dorast
11	Nemocnica Krompachy spol. s r.o.	Banícka štvrť 1, 053 42 Krompachy	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
12	Zachraňujeme životy, n.o.	ČSA 35, 045 15 Moldava nad Bodvou	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
13	Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice	Rastislavova 43, 040 01 Košice	LSPP zubno-lekárska
14	Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1. súkr. nemocnica	Lúčna 57, 040 15 Košice-Šaca	LSPP pre dospelých
15	DUTY-DENT, spol. s r.o. Košice	Toryská 1, 040 11 Košice	LSPP zubno-lekárska
16	Poliklinika Terasa s.r.o.	Toryská 1, 040 11 Košice	LSPP pre dospelých LSPP pre deti a dorast
17	NLSPP SNV, s.r.o.	Šafárikovo námestie 3, 052 01 Spišská Nová Ves	LSPP pre dospelých

Záverom môžeme konštatovať, že v roku 2017 bol v rámci LSPP ošetrovaný približne každý 4-tý obyvateľ kraja. Pre dodržanie legislatívnych podmienok a zlepšenie informovanosti obyvateľov, Košický samosprávny kraj počas celého roka 2017 zverejňoval na svojej webovej stránke www.vucke.sk rozpisy všetkých ambulancií LSPP v kraji a všetky potrebné informácie pre obyvateľov kraja ako aj poskytovateľov LSPP.

D/ PORADENSKO-INFORMAČNÉ CENTRUM (ďalej len „PIC“)

Cieľovú skupinu PIC predstavujú: 1. poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, 2. poskytovatelia lekárenskej starostlivosti, 3. iní žiadatelia o informácie (pacienti, podávatelia, sťažovatelia). Štatistika poradenstva bola v roku 2017 nasledovná:

1. Celkový počet prípadov poskytnutia poradenstva 200, čo znamená pokles oproti roku 2016 (264 prípadov) o takmer 24 %.

Dôvodom poklesu môže byť predovšetkým väčší počet zverejnených informácií na web stránke Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“), napr. o prevzatej zdravotnej dokumentácii po skončení činnosti lekára, voľných zdravotných obvodoch a pod.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

2. Forma poskytovania poradenstva

Forma	2016		2017	
telefón	104	(39,4 %)	325	(79,1 %)
email	102	(38,6 %)	47	(11,4 %)
osobne	25	(9,5 %)	39	(9,5 %)
online chat	9	(3,4 %)	-	
offline chat	24	(9,1 %)	-	

Ako vyplýva z tabuľky, v roku 2017 bol viditeľný nárast telefonickú komunikácie a tiež osobných dopytovaní. Oproti roku 2016, v roku 2017 poklesol počet dopytovaní prostredníctvom emailovej komunikácie.

3. Cieľová skupina poradenstva

Cieľová skupina	2016		2017	
Občania/pacienti	168	(63,6 %)	132	(66 %)
Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	75	(28,4 %)	50	(25%)
Poskytovatelia lekárenskej starostlivosti	12	(4,5 %)	10	(5%)
iní žiadatelia o informácie	9	(3,4 %)	7	(3,5 %)

Občania/pacienti predstavujú naďalej najväčšie percento žiadateľov o poradenstvo, pričom ich percentuálny podiel v roku 2017 (66 %) v porovnaní s rokom 2016 (63,6 %) mierne vzrástol. Percentuálny podiel žiadateľov zo strany poskytovateľov lekárenskej starostlivosti a iných subjektov (napr. novinári, advokáti, stavovské komory) ostal približne nezmenený. Zároveň klesol počet žiadateľov zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

4. Obsah poradenstva

Občania/pacienti: Cieľovú skupinu občanov/pacientov predovšetkým zaujímali:

zdravotná dokumentácia	23	kde sa nachádza po zmene lekára/lekárky, nahliadanie, výpis
poplatky a platby	29	výška, prednostné objednávanie, oprávnenosť, kontrola
nedodržanie postupu, správanie lekárov alebo sestier, neposkytnutie zdravotnej starostlivosti	13	nedodržavanie ordinačných hodín, systém objednávaní, neetické správanie, ako podať sťažnosť
zmena lekára/lekárky	6	aké tlačivo použiť, účinnosť odstúpenia

Zostávajúce otázky sa týkali napríklad lehôt v konaní, predpisovania liekov, do ktorého zdravotného obvodu pacient patrí, telefonických konzultácií a podobne. Postupne badať úbytok podnetov na vyberanie poplatkov (rok 2014 60, rok 2015 53, rok 2016 42), čo je dôsledkom jednak zmeny legislatívy a tiež vykonanými kontrolami. U otázok na zdravotnú dokumentáciu je rovnako pokles oproti roku 2016 (48) z dôvodu, ktorý je uvedený v prvom bode, a to zverejnenia relevantných informácií na web stránke KSK.

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti

Informácie a podania poskytovateľov zdravotnej starostlivosti sa týkali vydania, zmeny, zrušenia povolenia (16), hlásenia neprítomnosti v ambulancii (7), cenníka (3) a ordinačných hodín (2). Ostatné prípady sa týkali najmä odstúpenia od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, voľných zdravotných obvodov alebo opravy údajov.

Celkový pokles záujemcov o poradenstvo u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v roku 2017 (50) oproti roku 2016 (75) možno pripisovať zvýšenej informovanosti lekárov.

Poskytovatelia lekárenskej starostlivosti

V prípade poskytovateľov lekárenskej starostlivosti sa väčšina žiadostí o informácie týkala podmienok povolenia, jeho zmien alebo zrušenia. Zvyšné žiadosti súviseli s nahlasovaním neprítomnosti a so zmenami v otváracích hodinách.

Iní žiadatelia o informácie

Túto skupinu zaujímali informácie predovšetkým ohľadom zdravotného obvodu, poplatkov a zdravotnej dokumentácie.

Mediálna podpora PIC

- Prezentácia PIC na Dni zdravia 2017
- Informácia o činnosti PIC na webovej stránke www.vucke.sk
- Distribúcia letákov

Hodnotenie poskytovania poradenstva

Ako vyplýva z vyššie uvedených štatistických údajov poskytovanie poradenstva v oblasti zdravotníctva má naďalej význam. Pokles žiadateľov v roku 2017 oproti roku 2016 treba vnímať ako pozitívny jav, spôsobený zmenou zverejňovania údajov.

Je zrejmé, že na PIC sa obracajú väčšinou žiadatelia, ktorí sú so situáciou v zdravotníctve nespokojní. Na druhej strane je tu však aj pozitívna odozva, keď sú ich problémy vyriešené. Prijímanie podnetov predovšetkým od občanov/pacientov, ale aj od poskytovateľov napomáha Košickému samosprávnemu kraju najmä zapájať sa efektívne do legislatívneho procesu zdravotníckeho zákonodarstva.

Záver

Primárnym cieľom PIC nie je zvyšovať počet žiadateľov o informácie. Cieľom je poskytovať kvalitné informácie, ktorých dôsledkom bude také poskytovanie zdravotnej a lekárenskej starostlivosti, že sa záujem o poradenstvo zníži na minimum. Je určite utopistické predpokladať úplnú spokojnosť všetkých so všetkým a preto existencia poradenstva má naďalej význam.

Výzvou do budúcnosti je však reagovať na potreby žiadateľov dostatočne flexibilne a ak sa dá tak aj v predstihu, napríklad zverejňovať široko dostupným spôsobom požadované informácie, či už cez web stránku, facebook alebo iné novšie komunikačné kanály.

Samotné PIC je len jedným kúskom mozaiky a počiatočným štádiom všestranného poradenstva, ktoré je víziou a ktoré by malo zahŕňať aj ďalšie oblasti ako sú napríklad sociálne veci, školstvo, kultúra, doprava alebo regionálny rozvoj. PIC sa takto stáva zdrojom poznatkov z praxe pre ich implementáciu aj v ďalších menovaných oblastiach.

E/ SŤAŽNOSTI, PODANIA, SPRÁVNE KONANIA

V r. 2017 bolo referátom zdravotníctva OSVaZ riešených spolu 122 podaní (v roku 2016 to bolo 133 podaní), z toho bolo na úseku poskytovateľov zdravotnej starostlivosti riešených 122 podaní, na úseku farmácie žiaden podnet. V roku 2017 nebola riešená žiadna petícia ani

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

sťažnosť. Realizovaných bolo 36 správnych konaní (v roku 2016 to bolo 38). V porovnaní s rokom 2016 je to na referáte zdravotníctva pokles o 11 podaní, v prípade správnych konaní pokles o 2 konania.

Sťažnosti

Na OSVaZ v r. 2017 nebola doručená žiadna sťažnosť.

Podania

Referátom zdravotníctva a farmácie OSVaZ bolo v r. 2017 riešených 122 podaní. Pre vecnú nepríslušnosť z celkového počtu podaní bolo referátom zdravotníctva OSVaZ postúpených iným inštitúciám 13 podaní alebo ich časti (najmä MZSR-3, UDZS-2, RLK-3, SP-1, zdravotné poisťovne-1, sociálna poisťovňa-2, RUVZ-1, magistrát mesta Košice-1, iný samosprávny kraj-1). V troch prípadoch bola poskytnutá súčinnosť orgánom verejnej správy - Prokuratúra, súd.

Z celkového počtu 122 podaní bolo 35 podaní, t.j. 29 % uzavretých ako opodstatnených. Opodstatnené podania (35 podaní) sa týkali úplne alebo z časti najmä platieb pacientov (23 podaní), zdravotnej dokumentácie (15 podaní), neposkytnutia zdravotnej starostlivosti (19 podaní), ordinačných hodín (9 podaní) a nedodržanie postupu pri odstúpení od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti alebo nevydanie zdravotnej dokumentácie novému poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti (5 podaní), materiálne - technického a personálneho zabezpečenia (12 podaní). V 11 prípadoch KSK nebol vecne príslušný na riešenie veci. Poskytnutia súčinnosti sa týkali 3 podania, v 12 prípadoch nebolo možné objektivizovať porušenie povinnosti zo strany poskytovateľa ZS. V prípadoch opodstatnených podaní bolo Úradom Košického samosprávneho kraja spravidla začaté správne konanie (konanie o uloženie pokuty).

Predmet podaní:

Najčastejšie sa podávatelia obracali na Úrad Košického samosprávneho kraja s podnetmi týkajúcimi sa:

- *poplatkov - 22 podaní,*
- *nedostatkov v zdravotnej dokumentácii - 15 podaní,*
- *nevydanie zdravotnej dokumentácie pri zmene lekára – 5 podaní,*
- *nedodržavanie ordinačných hodín - 9 podaní,*
- *personálne a materiálne – technické vybavenie - 12 podaní,*
- *neprítomnosť lekára - 3 podania,*
- *odmietnutie poskytnutia zdravotnej starostlivosti - 19 podaní,*
- *neetický prístup zdrav. Personálu - 3 podania,*
- *nedostatky ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka pri informovaní o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (informovaný súhlas) - 4 podaní,*
- *neoprávnené poskytovanie zdravotnej starostlivosti- 1 podanie,*
- *nespokojnosť pacientov so systémom objednávaní - 4 podania,*
- *určenie lekára- 1 podanie,*
- *cenník výkonov a služieb – 7 podaní*
- *vykonávanie služieb LSPP podľa rozpisu - 6 podaní*

Štatistické vyjadrenie podaní z hľadiska formy poskytnutej starostlivosti:

Ambulantná starostlivosť: podania smerovali predovšetkým na všeobecné ambulancie 25 podaní, na gynekologické ambulancie 6 podaní, na zubné ambulancie 7 podaní a na iné špecializované ambulancie 50 podaní.

Ústavná starostlivosť: 12 podaní (prevažná väčšina smerovala na nedostatky vo vedení zdravotnej dokumentácie, platieb, informovaného súhlasu, neetického prístupu zdravotníckych pracovníkov, neposkytnutia zdravotnej starostlivosti).

Lekárska starostlivosť: 0 podaní.

Petície

V r. 2017 nebola na referát zdravotníctva OSVaZ doručená žiadna petícia.

Konanie o uloženie pokuty

V roku 2017 na referáte zdravotníctva OSVaZ prebiehalo 36 správnych konaní o uloženie pokuty (32 v prípadoch poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, 4 v prípadoch poskytovateľov lekárskej starostlivosti). Z uvedeného počtu v 15 prípadoch bolo správne konanie začaté po vykonaní kontroly poskytovateľa zdravotnej (lekárskej) starostlivosti, v ostatných prípadoch po prešetrení podnetu.

Predmet konania o uloženie pokuty:

Dôvodmi začatia správneho konania vo veci uloženia pokuty poskytovateľom zdravotnej starostlivosti boli prevažne porušenia:

- *povinnosť poskytovateľa viesť zdravotnú dokumentáciu podľa osobitného predpisu¹ - 2 prípady,*
- *povinnosť poskytovateľa pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti dodržiavať osobitné predpisy v danom prípade § 44 ods. 1 zákona č. 577/2004 Z. z. – platby vyberané poskytovateľom bez právneho dôvodu² - 14 prípadov,*
- *povinnosť poskytovateľa umiestniť na viditeľnom mieste ordinačné hodiny schválené a potvrdené samosprávnym krajom, ak ide o zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poskytuje ambulantná zdravotná starostlivosť, a schválené ordinačné hodiny aj dodržiavať³ - 7 prípadov,*
- *povinnosť poskytovateľa zabezpečiť zastupovanie v rozsahu povolenia počas dočasnej neprítomnosti a súčasne na viditeľnom mieste bezodkladne uviesť poskytovateľa, ktorý vykonáva zastupovanie a túto skutočnosť oznámiť príslušnému samosprávnemu kraju; uvedené sa nevzťahuje na poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti⁴ - 1 prípad,*
- *povinnosť poskytovateľa, prevádzkovať zdravotnícke zariadenie v súlade s požiadavkami na personálne a materiálno-technické vybavenie - 7 prípadov,*
- *povinnosť poskytovateľa vydať osobe doklad o výške úhrady, ktorú uhradza osoba za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, a doklad o výške úhrady za poskytnuté služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti⁵ - 2 prípady,*
- *povinnosť poskytovateľa umiestniť cenník výkonov na prístupnom a viditeľnom mieste - 10 prípadov,*
- *viditeľne označiť druh zdravotníckeho zariadenia, jeho odborné zameranie, obchodné meno alebo meno a priezvisko držiteľa povolenia, právnická osoba je povinná uviesť aj meno a priezvisko odborného zástupcu - 3 prípady,*

¹ § 79 ods. 1 písm. l) zákona č. 578/2004 Z. z.

² § 79 ods. 1 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z.

³ § 79 ods. 1 písm. za) zákona č. 578/2004 Z. z.

⁴ § 79 ods. 1 písm. j) zákona č. 578/2004 Z. z.

⁵ § 79 ods. 1 písm. o) zákona č. 578/2004 Z. z.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- *umiestniť na prístupnom a viditeľnom mieste vo vstupných priestoroch alebo v priestoroch čakárne zoznam zdravotných výkonov – 6 prípadov*
- *vykonávať lekársku službu prvej pomoci podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom- 2 prípady,*
- *zabezpečiť v rozsahu povolenej činnosti bezodkladne výdaj liekov, zdravotníckych pomôcok a diietických potravín, ktoré nie sú zahrnuté do základného sortimentu.-3 prípady*
- *dodržiavať požiadavky správnej lekárenskej praxe- 3 prípady*
- *zabezpečiť výdaj liekov a zdravotníckych pomôcok odborne spôsobilými osobami uvedenými v § 25 ods. 2 a 3.- 1 prípad*

Poskytovateľom zdravotnej starostlivosti boli uložené pokuty v celkovej sume 9 697 €, (priemerná výška pokuty 269 €). V 3 prípadoch správnych konaní o uloženie pokuty bolo konanie zastavené (v rámci správneho konania sa nepreukázalo porušenie povinnosti poskytovateľa a teda skutková podstata správneho deliktu v 2 prípadoch, v jednom prípade v priebehu správneho konania účastník konania zanikol). V 3 prípadoch nebolo konanie právoplatne ukončené k 31.12.2017. V 5 prípadoch podali účastníci konania proti rozhodnutiu KSK odvolanie. V prípadoch neuhradených pokút pristúpi KSK k výkonu rozhodnutia súdnym exekútorom.

Z celkového počtu prebiehajúcich správnych konaní v 5 prípadoch bolo účastníkmi konania podané odvolanie. V 1 prípade bolo rozhodnutie KSK potvrdené, v 4 prípadoch odvolacie konanie naďalej prebieha.

Vyhodnotenie

V roku 2017 oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku bol zaznamenaný mierny pokles počtu riešených podaní ako aj správnych konaní, v prípade sťažností došlo k poklesu, v prípade petícií nedošlo k zmene. Z celkového počtu sťažností, podaní a správnych konaní 158 riešených OSVaZ bolo najviac sťažností, podaní a správnych konaní na vyberanie poplatkov 22 podaní, 14 správnych konaní (22,7 %), na zdravotnú dokumentáciu 15 podaní, 2 správnych konaní (11 %), povinnosti poskytovateľa súvisiace s materiálno - technickým a personálnym zabezpečením ambulancie 12 podaní 7 správnych konaní (12 %), neposkytnutie zdravotnej starostlivosti 19 podaní (12%) .

Najčastejšie sa poskytovatelia zdravotnej starostlivosti dopúšťali chýb vo veci vyberania poplatkov poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, a to až 22,7 %. Uvedené je pravdepodobne spôsobené častou zmenou legislatívy, ako aj väčšou informovanosťou pacientov v predmetnej oblasti. Stúpol taktiež počet realizovaných správnych konaní vo veci poplatkov čo svedčí o tom, že pacienti oprávnené vyjadrujú nespokojnosť s platbami v zdravotníctve, ktoré poskytovatelia svojvoľne zaradzujú do svojich cenníkov a vyberajú. Poskytovatelia aj v roku 2017 v oblasti vyberania poplatkov dopúšťali najmä chýb pri platbách za výkony, ktoré nie sú plne hradené z verejného zdravotného poistenia a za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, často boli poskytovateľmi požadované aj platby za zdravotné výkony plne hradené z verejného zdravotného poistenia, v rámci správneho konania bola v takomto prípade poskytovateľom okrem uloženej pokuty uložená tiež povinnosť vrátiť bez právneho dôvodu prijatú platbu.

Druhou najčastejšou oblasťou, v ktorej sa poskytovatelia dopúšťali chýb, je oblasť personálneho a materiálno-technického vybavenia ambulancii. Takmer každá kontrola zo strany zamestnancov Úradu KSK objavila nedostatky v oblasti personálneho resp. materiálno – technického zabezpečenia ambulancii. Na druhé miesto je potrebné zaradiť taktiež problém s odmietnutím poskytnutia zdravotnej starostlivosti zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorý v takomto počte je relatívne novým fenoménom.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Tretou najčastejšie chybovou oblasťou je oblasť vedenia zdravotnej dokumentácie, kde sa vyskytovali chyby najmä pri zápise do zdravotnej dokumentácie, nedostatky v poučení a informovanom súhlase, ktoré v zdravotnej dokumentácii chýbali, uchovaní zdravotnej dokumentácie. Nezanedbateľným problémom je sprístupňovanie a nahliadanie do zdravotnej dokumentácie, ako aj sekundárny problém z uvedeného vyplývajúci, ktorým je často neodôvodnené a súčasne nezákonné spoplatnenie predmetných úkonov zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Ďalším nezanedbateľným problémom bol tiež postup pri odovzdaní zdravotnej dokumentácie novému poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. Na druhej strane treba uviesť, že v porovnaní s rokom 2016 sme zaznamenali v tejto oblasti pokles počtu podaní a správnych konaní. Uvedené je spôsobené predovšetkým zameraním sa samosprávneho kraja na edukáciu lekárov a to jednak formou školení organizovaných lekárom samosprávneho kraja v spolupráci s lekárskou komorou, ako aj dôrazom na realizáciu kontrol poskytovateľov zdravotnej starostlivosti zo strany KSK.

Rovnako problémovou oblasťou ostávajú ordinačné hodiny, neprítomnosť lekára na pracovisku, nezabezpečenie zastupovania (nedodržiavanie ordinačných hodín, nesúlad medzi schválenými ordinačnými hodinami a ordinačnými hodinami vyvesenými v čakárni, nezabezpečenie zastupovania neumiestnenie informácie o zastupovaní, neprítomnosti na viditeľnom mieste).

Záver

Zo štatistiky za rok 2017 vyplýva, že realizované správne konania (konania o uloženie pokuty) splnili svoj základný cieľ, ktorým je preventívne pôsobenie vo vzťahu k poskytovateľovi. U poskytovateľov, u ktorým už raz bola uložená pokuta nebolo spravidla zistené opätovné porušenie povinnosti. Došlo k miernemu poklesu podaní zo strany občanov, ako aj k poklesu realizovaných správnych konaní.

Navrhované opatrenia

1. Prostredníctvom poradensko-informačného centra zvyšovať informovanosť občanov a poskytovateľov v oblasti zdravotníctva,
2. Efektívne fungovanie online poradenstva,
3. Marketingová podpora poradensko- informačného centra,
4. Prostredníctvom web stránky KSK, facebook KSK zabezpečiť informovanosť občanov,
5. Skvalitniť proces vybavovania podaní, dodržiavať zákonné lehoty, aby nedochádzalo k preklúzii,
6. Realizáciou správnych konaní pôsobiť preventívne, ako aj represívne na poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
7. Zaradiť oblasti, v ktorých sa poskytovatelia dopúšťajú najviac chýb, do programu pracovných stretnutí s poskytovateľmi v okresoch KSK v roku 2018.
8. Realizáciou metodických návštev u poskytovateľov LSPP eliminovať podnety na úseku lekárskej služby prvej pomoci,
9. Aktívne sa zapojiť do prípadnej zmeny legislatívy na úseku povinnosti poskytovateľov zdravotnej ako aj lekárenskej starostlivosti,
10. Zverejniť správu o záveroch vyhodnotenia vybavovania sťažností, podaní a správnych konaní za r. 2017 na web stránke Úradu KSK.

F/ KONTROLNÁ ČINNOSŤ RZ

Predmetom kontrolných návštev a metodickej činnosti Referátu zdravotníctva OSVaZ v roku 2017 bola kontrola dodržiavania povinností poskytovateľov zdravotnej starostlivosti podľa §79 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

zákonov v znení neskorších predpisov a kontrola dodržiavania podmienok prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia na základe povolenia vydaného poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti Košickým samosprávnym krajom.

V r. 2017 kontrolnú činnosť referátu zdravotníctva vykonávali na základe poverenia: MUDr. Erich Boroš, PhD., MSc., lekár samosprávneho kraja, PhDr. Mgr. Helena Hrušková, sestra samosprávneho kraja, JUDr. Jana Megela Moskaľová, referent, PhDr. Peter Dringuš, referent, PhDr. Katarína Lukáčová, referent.

V sledovanom období bolo v rámci kontrolnej a metodickej činnosti vykonaných celkom 43 kontrol zdravotníckych zariadení poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, z toho 1 kontrola bola vykonaná v ústavnom zdravotníckom zariadení, 1 kontrola na ERGOMED poliklinike. Vykonanými kontrolami bolo zistených 70 nedostatkov, ktoré sa najčastejšie týkali materiálno-technického vybavenia zdravotníckeho zariadenia (protišoková skrinka 5%), zdravotnej dokumentácie 25,5%, cenníkov 12%, ordinačných hodín 22,5%, zoznamu zdravotných výkonov 13,5% a odbornej spôsobilosti a registrácie sestry v Slovenskej komore sestier a pôrodných asistentiek 5 %. Porušenie §79 zákona č. 578/2004 Z.z. poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti bolo zistené u 34 kontrolovaných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, u 9-ich poskytovateľov zdravotnej starostlivosti porušenie povinností poskytovateľov zdravotnej starostlivosti podľa §79 zákona č. 578/2004 Z.z. nebolo zistené.

V porovnaní s kontrolnou činnosťou na úseku zdravotníctva s rokom 2016, bolo vykonaných o 11 kontrol v zdravotníckych zariadeniach menej. Z vedenej evidencie kontrol je zrejmé, že oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho kalendárneho roka 2016, bolo zistených o 20 nedostatkov menej. Menej bolo nedostatkov týkajúcich sa materiálno-technického vybavenia zdravotníckeho zariadenia o 17%. Zvýšil sa ale počet nedostatkov v ďalších povinnostiach poskytovateľov zdravotnej starostlivosti o 17%, (ordinačné hodiny, nárast o 5,5%, zdravotná dokumentácia o 11,25%, cenník o 1%, označenie zdravotníckeho zariadenia o 5,5%, znížil sa počet nedostatkov v zozname zdravotných výkonov o 0,5%, nenahlásenie neprítomnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti samosprávnemu kraju o 0,5%, označenie odborného zástupcu o 1,5%).

Povinnosti poskytovateľov ZS § 79 ods. 1 zák. č. 578/2004 Z.z.	Rok 2017		Rok 2016	
	Počet	%	Počet	%
Personálne zabezpečenie	5	5%	5	5%
Lekár	-	-	-	-
Sestra	5	5%	5	5%
Materiálno-technické vybavenie	5	5%	21	22%
protišoková skrinka	5	5%	17	18%
Počítač	0	0%	1	1%
internet	0	0%	3	3%
iné povinné vybavenie (napr. tlakomer)	-	-	-	-
Ďalšie povinnosti poskytovateľov ZS	60	90%	70	73%
zdravotná dokumentácia	17	25,5%	13	14%
ordinačné hodiny	15	22,5%	16	17%
neprítomnosť na ambulancii, nenahlásenie neprítomnosti na KSK	3	4,5%	5	5%
cenník	8	12%	11	11%
príjmový pokladničný doklad	-	-	2	2%

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

poplatky	2	3%	3	3%
Zoznam zdravotných výkonov	9	13,5%	13	14%
registračná pokladňa	-	-	2	2%
označenie zdravotníckeho zariadenia	5	7,5%	2	2%
odborný zástupca	1	1,5%	3	3%
Porušenie iných právnych predpisov	0	0%	0	0%
zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve	-	-	-	-
Zistené nedostatky celkom	70	100%	96	100%

Na základe zistených nedostatkov boli navrhnuté nasledovné opatrenia: vykonať rozpis kontrol po jednotlivých okresoch Košického samosprávneho kraja na rok 2018; zrealizovať pracovné stretnutia so Slovenskou lekárskou komorou (SLK), Slovenskou komorou zubných lekárov (SKZL); realizovať odborné semináre spolu s SLK a SKZL a prezentovať výsledky kontroly a najnovšie legislatívne novely v zdravotníctve.

V roku 2017 vykonali farmaceutka samosprávneho kraja a referent farmácie Košického samosprávneho kraja 20 kontrol u poskytovateľov lekárenskej starostlivosti I. Plán bol splnený na 100%. Predmetom kontrol bolo dodržiavanie povinností vyplývajúcich zo zákona 362/2011 Z.z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, dodržiavanie Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR 129/2012 Z.z. o požiadavkách na správnu lekárenskú prax a zákona 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov. Kontrolované bolo najmä: výdaj liekov a zdravotníckych pomôcok odborne spôsobilými osobami, uchovávanie liekov, zdravotníckych pomôcok, dietetických potravín a doplnkového sortimentu lekárne, dokumentácia lekárne, evidencia príjmu omamných a psychotropných látok, príprava individuálne pripravovaných liekov.

1 kontrola sa uskutočnila na základe podania, ktoré bolo na KSK postúpené z MZ SR. Podanie bolo vyhodnotené ako opodstatnené. Môžeme konštatovať, že 13 poskytovateľov lekárenskej starostlivosti poskytuje lekárenskú starostlivosť v súlade s platnou legislatívou a kontrolnou činnosťou u nich nebolo zistené žiadne porušenie platných právnych predpisov. V 1 prípade v zmysle ustanovenie § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, boli podklady z kontrol postúpené na vecne príslušný správny orgán - Štátny ústav pre kontrolu liečiv.

V 3 prípadoch vzhľadom na porušenia zákona 362/2011 Z.z. začne Košický samosprávny kraj v súlade s ods. 29, § 138, zákona 362/2011 Z.z. v znení neskorších predpisov správne konanie vo veci uloženia pokuty za iné správne delikty.

Kontroly za rok 2017	Počet
Vykonané kontroly	20 = 100%
Na základe podania	1
Opodstatnené podania	1
Neopodstatnené podania	0
Zistené nedostatky	Počet
Absencia záznamov o teplote a vlhkosti v miestnostiach	2
Chýbanie záznamov v knihe omamných látok o príjme a výdaji liekov s obsahom omamných a psychotropných látok II. skupiny	1
Absencia prípravy IPL	1
Nezabezpečenie základného sortimentu liekov v lehote 24 hodín	1
Spolu	5

G/ POSKYTOVATELIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

V sledovanom období vydal KSK celkom 228 povolení. Z toho bolo 185 rozhodnutí o vydaní povolenia na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení, 38 rozhodnutí o zrušení povolenia, 4 rozhodnutia o dočasnom pozastavení povolenia a 1 rozhodnutie o vrátení správneho poplatku. K vyznačeniu zmeny údajov v povoleniach došlo v 49 prípadoch. Ďalej boli v zmysle príslušných kompetencií vydané 2 oznámenia o zániku povolenia, 32 určení zdravotného obvodu, 13 potvrdení o platnosti povolenia, 983 nových schválení ordinačných hodín. Jednotlivé rozhodnutia boli riadne a zákonne spracované pri dodržaní určených lehôt. V roku 2017 bolo voči rozhodnutiu lekára samosprávneho kraja podané 1 riadne odvolanie. Na základe určených kompetencií boli na referáte zdravotníctva vykonávané ďalšie činnosti súvisiace s prevádzkovaním zdravotníckeho zariadenia a poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré nie sú spracovávané a realizované podľa zákona o správnom konaní a to napr.: vyznačenie zmeny údajov v povolení, určenie rozsahu zdravotného obvodu, schvaľovanie ordinačných hodín, potvrdzovanie platnosti povolenia a dĺžke praxe poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. V roku 2017 boli na referáte zdravotníctva doplnené a upravené jednotlivé žiadosti a následne doplnené a upravené rozhodnutia o vydaní povolenia z dôvodu povinnosti dokladovať bezúhonnosť právnických osôb výpisom z registra trestov. Referát zdravotníctva používa modul evidencie registra povolení pod názvom e-VUC RZplus. Prvotne bol v tejto aplikácii zavedený register držiteľov povolení a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti so všetkým určenými údajmi. Postupne boli sprístupnené a využívané služby ako: LSPP, hlásenia neprítomnosti, žiadosti o schválenie ordinačných hodín, zdravotné obvody, evidencia cenníkov, štatistiky. Zároveň tento modul využívajú poskytovatelia ZS na ďalšie výstupy ako úpravu telef. čísiel, mail. adries. Register povolení sa priebežne aktualizuje a zároveň dopĺňa o údaje potrebné pre potreby programu OPIS. Sú sprístupnené služby modulu e-VUC pre verejnosť ako: možnosti vyhľadávania príslušného lekára, zdravotné obvody, LSPP, zdravotnícke zariadenia, ordinačné hodiny, neprítomnosť lekára a zastupujúceho lekára. Služby e-VUC využívajú aj ÚDZS a NCZI, s ktorými v súčinnosti odsúhlasujeme a upravujeme identifikátory ZZ. Novela zákona č. 578/2004 Z.z. stanovila povinnosť (§79 ods. 1, písm. ap) poskytovateľom všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti poskytovať všeobecnú ambulantnú starostlivosť v rozsahu najmenej 35 ordinačných hodín týždenne, pričom táto zdravotná starostlivosť musí byť poskytovaná najmenej dvakrát do týždňa do 15. hodiny, ak samosprávny kraj neschválil poskytovateľovi, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť ordinačné hodiny v menšom rozsahu (ust. § 46 ods. 1, písm. m) zákona č. 576/2004 Z.z.).

Z dôvodu podania komplexných informácií bola aktualizovaná Informácia o požiadavkách a podmienkach pre vydanie povolenia a zrušenia povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, ktorá zahŕňa aj jednotlivé formáty žiadosti, ktoré uľahčujú orientáciu poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

H/ POSKYTOVATELIA LEKÁRENSKEJ STAROSTLIVOSTI

V období roku 2017 vydal farmaceut KSK spolu 231 rozhodnutí. Z toho: 22 rozhodnutí o vydaní povolenia – lekárne; 6 rozhodnutí o vydaní povolenia – výdajne; 19 rozhodnutí o zrušení povolenia – lekárne; 2 rozhodnutia o zrušení povolenia – výdajne; rozhodnutie o zastavení konania – lekárne/výdajne vydané nebolo. Rozhodnutia o zmene podľa § 8 ods. 3 zákona č. 362/2011 Z.z. o liekoch v znení neskorších predpisov bolo vydané nasledovne: nový druh – lekárne 2; nový druh – výdajne 0; zmena garanta – lekárne 35; zmena garanta – výdajne 5; zmena miesta – lekárne 4; zmena miesta – výdajne 0; rozhodnutie o pozastavení činnosti 3; rozhodnutie o zbavení povinnosti mlčanlivosti zdravotníckych pracovníkov 132; rozhodnutie o vrátení správneho poplatku 0; späťvzatie návrhu na začatie konania 1. Rozhodnutie o uložení pokuty bolo vydané v 5 prípadoch. K vyznačeniu zmeny údajov

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 362/2011 Z.z. v povolení došlo celkovo v 36 prípadoch. Z toho: zmena mena alebo priezviska 8, zmena bydliska alebo sídla 8, zmena štatutárneho orgánu 15, náhradný odborný zástupca 0, schválenie prevádzkového času 51. Rozhodnutia boli riadne a zákonne spracované pri dodržaní určených lehôt v súlade so správnym poriadkom Slovenskej republiky. V roku 2017 nebolo voči rozhodnutiu farmaceuta samosprávneho kraja podané žiadne odvolanie ani žiadny iný opravný prostriedok. Farmaceut Košického samosprávneho kraja vydal Usmernenie pre organizáciu Lekárskej pohotovostnej služby v jednotlivých okresoch. Na základe návrhov jednotlivých miestnych lekárenských komôr v kraji boli schvaľované navrhnuté rozpisy pohotovostných služieb lekární vo forme nariadení. Nariadenia farmaceuta o určení lekárskej pohotovostnej služby boli vydávané štvrťročne pre jednotlivé okresy elektronicky. Spolu bolo nariadených 44 rozpisov LPS.

Na úseku farmácie bol, v rámci projektu OPIS, vyvinutý nový Register poskytovania lekárskej starostlivosti. K migrácií dát z pôvodného registra (e-VUC) došlo v mesiaci marec 2016. V súčasnosti sú z pôvodného registra využívané už iba tieto doplnkové služby: Nahlasovanie prekážok v prevádzkovaní, Pohotovostná služba, Hlásenie OPL a Oznamy ŠÚKL. Register je aktualizovaný automaticky pri prenose a následnom zápise dát z Fabasoftu do Registra. Výstupné dokumenty vo forme šablón sa generujú automaticky naspäť do Fabasoftu. V roku 2017 sme začali rozhodnutia posielat' aj do elektronických schránok účastníkov konania zo ZEP. Paralelne je deklaratórne aktualizovaný aj register e-VUC pre potreby využívania doplnkových služieb.

I/ OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ

V Košickom samosprávnom kraji pôsobilo k 31.12.2017 spolu 26 Agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej len „ADOS“). V priebehu roka 2017 bolo vydané 1 nové rozhodnutie o povolení prevádzkovania novej ADOS. V roku 2017 nebolo vydané zrušené povolenie pre ADOS. Uskutočnené boli viaceré pohovory s uchádzačmi o nové ADOS.

Počet sesterských miest v jednotlivých ADOS predstavoval 87,25 (plný úväzok). Počet dohôd bol 27 (väčšinou ide o dohody na 0,25 úväzok). Podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti má mať KSK v prepočte na počet obyvateľov 115,9 sesterských miest v ADOS. V roku 2017 sa uskutočnili viaceré pracovné stretnutia s odbornou koordinátorkou ADOS KSK, kde sa riešili otázky týkajúce sa personálneho zabezpečenia a financovania ADOS zo strany zdravotných poisťovní.

V roku 2017 bolo uskutočnených 49 kontrol v ambulatných a v ústavných zdravotníckych zariadeniach, kde okrem iného boli kontroly zamerané aj na personálne zabezpečenie zdravotníckych zariadení podľa Výnosu MZ SR č. 09812/2008 – OL z 10. septembra 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálne technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení. Z toho u 6 poskytovateľov (čo činí 12,24 %) sa vyskytli problémy s personálnym obsadením. Problémom boli chýbajúce, alebo neregistrované sestry, alebo miesto sestry pracoval iný zdravotnícky pracovník (napr. zdravotnícky asistent) a namiesto pôrodných asistentiek pracujú sestry.

V roku 2017 nebol evidovaný žiadny podnet zo strany občanov, resp. iných orgánov na činnosť a fungovanie ADOS alebo domu ošetrovateľskej starostlivosti. V rámci ADOS 8 požiadalo o osobné pracovné stretnutie a konzultáciu pri riešení financovania, personálneho zabezpečenia a cenníka.

V rámci riešenia jednotlivých podaní nebolo žiadne podanie odstúpené na Slovenskú komoru sestier a pôrodných asistentiek do Bratislavy, pre podozrenie na porušenie práva pacienta na humánnu, etický a dôstojný prístup zo strany zdravotníckeho pracovníka sestry.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V ambulantných zdravotníckych zariadeniach sa vyskytujú problémy s registráciou sestier, ktoré pracujú na ambulanciách.

Ďalej boli vykonané 2 metodické kontroly sociálnych zariadení, kde sa poskytuje zdravotná starostlivosť metódou ošetrovateľského procesu. Pri týchto metodických kontrolách boli metodicky usmernené sociálne zariadenia ako majú viesť zdravotnú dokumentáciu.

V Košickom samosprávnom kraji máme 1 Dom ošetrovateľskej starostlivosti vo Veľkých Kapušanoch s kapacitou 25 lôžok.

Dňa 8.6.2017 sa uskutočnilo pracovné stretnutie námestíčov pre ošetrovateľstvo v ústavných zdravotníckych zariadeniach Košického samosprávneho kraja, kde sa riešila otázka odbornej spôsobilosti riadiacich pracovníkov v ošetrovateľstve a pôrodnej asistencii., ktorá bola riešená na podnet MZSR. Dňa 24.8.2017 sa uskutočnilo pracovné stretnutie námestíčov pre ošetrovateľstvo v ústavných zdravotníckych zariadeniach Košického samosprávneho kraja s ministerskou sestrou PhDr. Tatianou Hrindovou, PhD., kde hlavnou témou bolo riešenie problému minimálnych požiadaviek na zabezpečenie jednotlivých pracovísk ústavných zdravotníckych zariadení, kompetencie sestier, nové kompetencie zdravotníckych asistentov, vzdelávanie sestier a pôrodných asistentiek a výpovede sestier, nedostatok pôrodných asistentiek.

Viacere ambulantné a ústavné zdravotnícke zariadenia a agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti sa obracajú na Košický samosprávny kraj s problémom nedostatku sestier a pôrodných asistentiek. Najaktuálnejší je problém chýbajúcich pôrodných asistentiek, pretože v Košickom samosprávnom kraji, nie je vzdelávacia inštitúcia, ktorá by vzdelávala odbornosť - pôrodná asistencia.

Dňa 5.10.2017 na konferencii manažmentu v ošetrovateľstve v Bešeňovej, bola prezentovaná problematika chýbajúcich sestier a pôrodných asistentiek a bolo oslovené Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, za účelom riešenia tejto problematiky.

V priebehu sledovaného obdobia sa ďalej uskutočnili viaceré pracovné stretnutia sestry samosprávneho kraja a Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek, kde boli riešené problémy sestier a pôrodných asistentiek. Najdôležitejšie problémy, ktoré sa riešili na jednotlivých pracovných stretnutiach, boli:

- finančné ohodnotenie sestier a pôrodných asistentiek v ambulantných a ústavných zdravotníckych zariadeniach,
- zdravotná dokumentácia a jej vedenie v zdravotníckych zariadeniach
- pracovné zaradenie sestier a zdravotníckych asistentov a sanitárov
- nové kompetencie zdravotníckych asistentov, sestier a pôrodných asistentiek
- problémy ADOS a limity zdravotných poisťovní, neuzatvorenie zmlúv s novými ADOS v KSK
- nedostatok pôrodných asistentiek
- nedostatok sestier.

Dňa 8.11.2017 vypracovala sestra samosprávneho kraja PhDr. Mgr. Helena Hrušková analýzu vzdelávania v odbore zdravotnícky asistent v Košickom samosprávnom kraji. Z analýzy vyplýva, že počet prihlášok na stredné zdravotnícke školy v Košickom samosprávnom kraji, v odbore zdravotnícky asistent v dennom štúdiu je oveľa vyšší, ako počet prijatých žiakov na uvedený študijný odbor. Odboru školstva bolo navrhnuté, aby sa zvýšili počty tried v odbore zdravotnícky asistent v dennom štúdiu v každej strednej zdravotníckej škole v Košickom samosprávnom kraji. Podľa priebežného prieskumu chýba v Košickom samosprávnom kraji v súčasnosti cca. 300 sestier. V mnohých ambulantných zdravotníckych zariadeniach pracujú sestry, ktoré majú viac ako 70-75 rokov.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Navrhované opatrenia:

- prostredníctvom aktívnej komunikácie s odborom školstva, fakultami ošetrovateľstva a MZSR hľadať možnosti priamej i nepriamej podpory vzdelávania sestier a pôrodných asistentiek,
- v rámci pracovných stretnutí sestier samosprávnych krajov a MZSR bol MZSR predložený problém vzdelávania pôrodných asistentiek v KSK (opakovane predložiť požiadavku),
- prostredníctvom aktívnej komunikácie so Slovenskou komorou sestier a pôrodných asistentiek, zdravotnými poisťovňami a MZ SR hľadať riešenie optimálneho finančného ohodnotenia sestier, pôrodných asistentiek a iných zdravotníckych pracovníkov,
- prostredníctvom aktívnej komunikácie so zdravotnými poisťovňami vplyvať na naplnenie minimálnej siete. Cestou vlastných administratívnych nástrojov pri udeľovaní povolení a komunikáciou s jednotlivými ADOS hľadať možnosti naplnenia a vyváženía minimálnej siete, tak aby bolo rovnomerne pokryté celé územie KSK.

J/ ROZVOJ A INVESTÍCIE DO NEMOCNÍC

V pôsobnosti Košického samosprávneho kraja boli od ich delimitácie z MZSR (2003) štyri NsP (NsP sv. Barbory Rožňava, a.s., NsP Spišská Nová Ves, a.s., NsP Trebišov, a.s. a NsP Štefana Kukuru Michalovce, a.s.), ktoré boli neskôr transformované na akciové spoločnosti. V súvislosti so zlým hospodárením nemocníc a nutnosťou realizácie veľkých investícií do predmetných zdravotníckych zariadení sa kraj rozhodol hľadať pre nemocnice strategického investora, od ktorého sa očakával prílev súkromného kapitálu do zdravotníckych zariadení. Proces výberu strategického partnera pre nemocnice s poliklinikami bol počas roka 2011 úspešne ukončený. Víťazom medzinárodného tendra sa stala spoločnosť Vranovská investičná, s.r.o., ktorej právnym nástupcom je spoločnosť Svet zdravia, a.s.. Víťaz tendra prevzal k 1.9.2011 nemocnice s poliklinikami Zmluvou o dočasnom prevode akcií na obdobie 20 rokov.

Spoločnosť Svet zdravia, a.s. investovala na základe Informatívnej správy predloženej Košickému samosprávne kraju v roku 2017 nasledovné investície do nemocníc.

Do NsP Štefana Kukuru Michalovce, a.s. bolo za obdobie posledných 5 rokov investovaných 3,6 mil. €, pričom ďalších 4,6 mil. € bolo naplánovaných na investície v rámci roku 2017 (bez NNG). Medzi najväčšie investície patrí najmä: rekonštrukcia infekčného pavilónu, obnova počítačovej techniky, ortopedický stôl – zákrokový, endoskopický operačný stôl, autokláv, rekonštrukcia onkologického pavilónu, anestéziologický aparát, napojenie na verejnú kanalizáciu, remobilizačný cluster, presťahovanie pneumológie, fibroskop – endoskopická veža, intubačný fibroskop, nový nemocničný informačný systém – pilotný projekt celej CZ skupiny.

Do NsP Trebišov, a.s. bolo za rovnaké obdobie preinvestovaných 5,1 mil. €, na investície v roku 2017 bolo plánovaných ďalších 1,4 mil. €. Investície sa týkali najmä zlúčenia chirurgie a traumatológie, výmeny okien, nové výťahy, vozidlo DZS, sieťovú infraštruktúru, rekonštrukcia gynekologicko-pôrodnického oddelenia, oftalmologický mikroskop, laparoskopickú vežu s príslušenstvom, pôrodnica novej generácie, vertikálne rozvody v monobloku, opravy toaliet, rekonštrukcia komunikačných cist v suteréne, opravy lokálnych závad na fasáde.

Do NsP sv. Barbory Rožňava, a.s. bolo investovaných 3,4 mil. €, pričom ďalších 1,8 mil. € sú investície do roku 2017. Investície boli zamerané najmä na stavebné úpravy súvisiace s rozšírením ODCH, rekonštrukcia gynekologicko-pôrodnického oddelenia, nové vozidlá DZS, digitálny mamograf, parkovacie systémy, paplóny, podhlavníky, matrace, rozšírenie psychiatrickej liečebne, revitalizácie fasád, rekonštrukcia výťahov, psychiatrická liečebňa, pôrodnica novej generácie, RTG digitálny skiagraf, nový USG prístroj.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

NsP *Spišská Nová Ves, a.s.* získala za posledných 5 rokov 4,3 mil. € a v roku 2017 boli okrem toho plánované investície vo výške 0,7 mil. €. Investície boli určené najmä na: novú magnetickú rezonanciu s ňou súvisiace stavebné úpravy, nový urgentný príjem a s ním súvisiace stavebné úpravy, regulovanie TÚV, operačné svietidlá, rozšírenie interného oddelenia a neurológie, laparoskopickú vežu, snlomy, výmenu podláh, rekonštrukcia vestibulu, C-rameno, USG prístroj, oprava závad na fasáde, výmena podláh a pod.

Predstavitelia nájomcu nemocníc sú pravidelne pozývaní na rokovania Zdravotnej komisie pri Zastupiteľstve KSK a predkladajú informatívnu správu na rokovanie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

K/ NEMOCNICA NOVEJ GENERÁCIE MICHALOVCE

Odstránením technologicky nevyhovujúceho skeletu nedostavaného pavilónu, ktorý bol súčasťou NsP Štefana Kuku Michalovce, a.s., došlo k rozhodnutiu predstaviteľov KSK postaviť pre obyvateľov širokého spádového územia úplne novú nemocnicu s najmodernejším prístrojovým vybavením. Zakladajúcimi spoločníkmi tejto obchodnej spoločnosti sú Košický samosprávny kraj s podielom vo výške 19 %, Mesto Michalovce s podielom vo výške 1 % a obchodná spoločnosť Svet zdravia, a.s. s podielom vo výške 80 % na jej základnom imaní. Zefektívnenie činnosti a fungovania súčasnej nemocnice vyžadovalo rázny zásah a to najmä sústredenie činností pod jednu strechu. K spusteniu Nemocnice novej generácie došlo v decembri 2017. Areál novej nemocnice združuje 443 lôžok, 8 najmodernejších operačných sál, centrálny urgentný príjem, jednodňovú chirurgiu a pod.

L/ ZVÝŠENIE POVEDOMIA OBČANOV KRAJA

OSVaZ vyvíja aktivity za účelom pravidelného informovania verejnosti a zvyšovania právneho povedomia občanov v oblastiach zdravotníctva. Od roku 2014 je organizovaná na tunajšom úrade akcia pod názvom Deň zdravia, ktorej návštevnosť sa zvyšuje a tiež pribúdajú noví promotéri s ukázkami svojich aktivít v sociálnej a zdravotnej oblasti. V spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a.s., Ligou proti rakovine, Národnou transfúznou jednotkou, Slovenským červeným krížom, Úniou nevidiacich Slovenska a strednými odbornými školami na Kukučínovej a Moyzesovej ulici, domovmi sociálnych služieb, Dobrovoľníckym centrom Košického kraja a ďalšími neziskovými organizáciami sa v roku 2017 uskutočnil už 4. ročník. V rámci Dňa zdravia je organizovaný aj odber krvi, ktorý sa uskutočňuje aj v mesiaci február (tzv. Valentínska kvapka krvi).

M/ PODPORA DOBROVOĽNÍCTVA

Od roku 2016 je Košický samosprávny kraj členom Dobrovoľníckeho centra Košického kraja (ďalej len „DCKK“), ktoré sa zaoberá koordináciou a manažmentom dobrovoľníctva v košickom regióne. Výsledkom tohto členstva a spolupráce je napĺňanie cieľov stanovených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na obdobie 2016 – 2022, ktorými sú okrem iných aj podpora vzniku a činnosti Regionálneho centra dobrovoľníctva a podpora budovania infraštruktúry dobrovoľníctva. Plnenie týchto cieľov má viesť k celkovému rozvoju dobrovoľníctva v kraji. V rámci spolupráce s DCKK bol zrealizovaný Týždeň dobrovoľníctva, do ktorého sa zapojilo takmer 800 dobrovoľníkov a odpracovalo sa viac ako 2500 hodín. Zo strany Košického samosprávneho kraja bola poskytnutá podpora aj pri množstve ďalších činností organizovaných DCKK, napr. workshopov pre domovy sociálnych služieb. Na základoch systémovej podpory dobrovoľníctva, ktoré boli úspešne položené v roku 2016 chce DCKK ďalej stavať a pokračovať aj v ďalšom období s cieľom vytvoriť stabilnú štruktúru, ktorá bude trvalo udržateľná a vytvoriť tak silné zázemie pre všetky dobrovoľnícke organizácie, dobrovoľníkov a tiež firmy z regiónu, ale aj mimo neho. V roku 2017 DCKK spolu s KSK predložilo mestu

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Košice návrh, aby za ich spoluúčasti kandidovalo za Európske hlavné mesto dobrovoľníctva 2019, ktorý bol mestom schválený.

N/ CENTRÁ INTEGROVANEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Jednou z priorít Ministerstva zdravotníctva SR je oblasť primárneho sektoru. Súčasťou tzv. „reformy zdola“ je aj koncept integrovanej zdravotnej starostlivosti. Hlavným cieľom projektu centier integrovanej zdravotnej starostlivosti, je zvýšenie koncentrácie poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti na Slovensku. Ťažiskom každého integrovaného centra bude poskytovanie zdravotnej starostlivosti v primárnom kontakte, t.j. v odbore všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast. Zároveň však centrum bude môcť rozšíriť poskytované služby, napríklad v oblasti: gynekológia, stomatológia, ADOS, iné špecializované ambulancie a pod. V centrách však môže byť zabezpečené aj sociálne poradenstvo, rehabilitácie, prevencia, poradenstvo a množstvo ďalších služieb. V roku 2017 boli realizované mnohé aktivity pripravovaného projektu. Vytvorený a zverejnený bol tzv. Masterplán, ktorého súčasťou sú konkrétne návrhy rozmiestnenia centier. Konkrétne výzvy budú realizované v ďalšom období.

Odbor kultúry a cestovného ruchu

Kultúra

Košický samosprávny kraj spravoval v roku 2017 spolu 23 kultúrnych zariadení, z toho podľa právnej formy

- 9 príspevkových organizácií
- 14 rozpočtových organizácií

podľa typu

- **5 knižníc** (*Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach, Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach, Zemplínska knižnica v Trebišove, Gemerská knižnica P. Dobšinského v Rožňave, Spišská knižnica v Spišskej Novej Vsi*)
- **3 osvetové strediská** (*Gemerské osvetové stredisko, Rožňava, Spišské osvetové stredisko v Spišskej Novej Vsi, Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach*)
- **3 kultúrne centrá** (*Kultúrne centrum Abova, Bidovce Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia, súčasťou ktorého je Knižnica pri KCMaP a Regionálna muzeálna expozícia J. Mailátha Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria*)
- **1 hvezdáreň** (*Hvezdáreň v Michalovciach - kultúrno-osvetové zariadenie so špecializovanou osvetovou činnosťou*)
- **5 múzeí** (*Východoslovenské múzeum v Košiciach, Zemplínske múzeum v Michalovciach, Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove, ktoré zabezpečuje okrem múzejných činností aj komplex služieb v zmysle zákona o kultúrno-osvetovej činnosti, Banícke múzeum v Rožňave, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi*)
- **2 galérie** (*Galéria umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi, Východoslovenská galéria*)
- **4 divadlá** (*Bábkové divadlo v Košiciach, Divadlo Thália Szinház, Košice, Divadlo Romathan v Košiciach, Spišské divadlo, Spišská Nová Ves*)

Rôznorodosť kultúrnych zariadení predurčuje ich poslanie, ktorým je uchovávanie kultúrneho dedičstva, tvorba a prezentácia hudobno-dramatického umenia v podmienkach divadiel, spravovanie a sprístupňovanie zbierkových predmetov múzeí a galérií ako i spravovanie a prezentácia knižných fondov, realizácia výchovnovzdelávacích podujatí v rámci mimoškolskej výchovy, organizovanie festivalov, súťaží a prehliadok v oblasti záujmovej umeleckej činnosti a tradičnej ľudovej kultúry a umenia ako aj kvalitatívny systematický

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

rozvoj ostatných kultúrnych služieb a kultúrnych aktivít na území Košického samosprávneho kraja.

Činnosť organizácií

Po veľkých investíciách, ktoré Košický kraj v uplynulom období realizoval do infraštruktúry kultúrnych zariadení (najmä cez úspešné čerpanie financií zo štrukturálnych fondov EÚ, z ROP) bola pozornosť zameraná na rozširovanie ponuky služieb a zvyšovanie kvality činnosti kultúrnych zariadení.

Vybrané štatistické údaje za rok 2017 týkajúce sa činnosti kultúrnych zariadení

Divadlá

	Počet premiér	Počet predstavení odohraných súbormi divadla	Počet návštevníkov na predstaveniach divadla
Bábkové divadlo	3	291	26 309
Divadlo Thália	5	122	8 594
Divadlo Romathan	3	66	8 596
Spišské divadlo	7	231	37 315
spolu	18	710	80 814

V roku 2017 naštudovali štyri divadlá celkom 18 premiérových predstavení (o 4 viac ako v roku 2016), odohrali spolu 710 divadelných predstavení v sídle vlastného divadla a tiež v rámci zájazdových aktivít aj v iných miestach v regióne, mimo regiónu KSK i v zahraničí s celkovou návštevnosťou 80 814 divákov.

Knižnice

	Knižničné jednotky	Výpožičky spolu	Absenčné výpožičky	Prezenčné výpožičky	Aktívni používatelia služieb knižnice spolu	Počet podujatí organizovaných knižnicou	Počet návštevníkov knižnice
Verejná knižnica Jána Bocatia	219 064	390 568	320 272	70 296	10 321	647	209 120
Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického	90 246	141 265	111 860	29 405	5 890	210	56 502
Zemplínska knižnica	50 993	113 920	101 070	12 850	3 852	356	46 029
Gemerská knižnica P. Dobšinského	98 538	88 850	85 513	3 337	2 496	291	38 504
Spišská knižnica	89 402	111 731	98 179	13 552	2 704	147	3 3615
Knižnica pri KCMaP	27 754	4 870	3 271	1 599	354	15	6 524
spolu	575 997	851 204	720 165	131 039	25 617	1 666	333 792

V piatich regionálnych knižniciach a v Knižnici pri Kultúrnom centre Medzibodrožia a Použia bolo v roku 2017 evidovaných celkom 25 617 aktívnych používateľov služieb knižnice. Počet výpožičiek všetkých uvedených knižníc je 851 204, z čoho až 85% tvorili absenčné výpožičky. Stav knižničného fondu v uvedených knižniciach predstavoval k 31. 12. 2017 575 997 jednotiek. V roku 2017 zorganizovali knižnice 1 666 rôznorodých podujatí

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

aktivít, pričom počet návštevníkov knižníc spolu (vrátane všetkých služieb i podujatí) je na úrovni viac ako 300 tisíc užívateľov. Pozitívnym trendom je, že napriek vzráhajúcim sa digitálnym technológiám sa počet návštevníkov regionálnych knižniciach neznižuje, naopak stále mierne medziročne narastá.

Múzeá

	Počet expozícií	Počet nových expozícií	Prírastok zbierkových predmetov	Počet realizovaných výstav spolu	Počet výchovno-vzdelávacích aktivít realizovaných múzeom	Počet návštevníkov múzea
Východoslovenské múzeum	7	0	5 306	26	30	78 986
Zemplínske múzeum	1	0	135	8	26	6 177
Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína, úsek osvetý	11	0	36	20	19	50 371
Banické múzeum	4	1	280	20	199	11 560
Múzeum Spiša	5	2	6 911	18	205	45 819
Muzeálna expozícia Jozefa Mailátha, Kráľovský Chlmec pri KCMaP	2	3	8	20	6	8 349
spolu	30	6	12 676	112	485	201 262

Päť múzeí v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK sa v roku 2017 prezentovali 112 výstavami (o 29 viac ako v roku 2016) a ďalšími 485 aktivitami v rámci regiónu, na ktorých sa zúčastnilo vyše 200 tisíc domácich i zahraničných návštevníkov. Múzeá popri stálych 30 expozíciách, ponúkli 6 nových expozícií a realizovali takmer 500 výchovno-vzdelávacích aktivít. Prírastok zbierkových predmetov bol 12 676 kusov.

Galérie

	Počet expozícií stálych a dlhodobých	Počet realizovaných výstav (okrem stálych a dlhodobých)	Počet výchovno-vzdelávacích aktivít	Počet kultúrno-spoločenských podujatí	Počet návštevníkov v galérie	Počet prírastkových diel
Galéria umelcov Spiša	3	17	48	57	16 266	200
Východoslovenská galéria	4	13	184	26	28 454	10
spolu	7	30	232	83	44 720	210

Dve galérie predstavili verejnosti v priebehu roka 2017 celkom 37 výstav (vrátane stálych aj nových), pripravili ďalších 232 aktivít vo svojich zariadeniach pre širokú verejnosť s osobitným dôrazom na výchovnovzdelávacie aktivity – tvorivé dielne, kurzy, semináre apod. a zorganizovali 83 kultúrno-spoločenských podujatí. Na prezentovaných výstavách a ostatných aktivitách evidovali tieto dve galérie vyše 44 720 návštevníkov. Prírastkové diela sú evidované v počte 210.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Osvetové strediská a kultúrne centrá (KC)

	Počet jednotlivých foriem podujatí podľa oblastí KOČ spolu	Počet účastníkov podujatí	Súťaže, prehliadky - počet	Počet návštevníkov na súťažiach a prehliadkach	Festivaly-počet	Počet návštevníkov na festivaloch
Zemplínske osvetové stredisko	240	17 942	181	16 900	7	18 177
Gemerské osvetové stredisko	354	9 780	5	580	4	9 470
Spišské osvetové stredisko	50	3583	48	11 063	2	7 000
Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína, úsek osvetu	179	5 229	7	1 196	11	16 750
KC Medzibodrožia a Použia	76	31 741	17	6 610	16	16 550
KC Údolia Bodvy a Rudohoria	45	4 777	8	1 880	6	2 620
KC Abova	51	7 485	6	1 500	2	2 310
spolu	995	80 537	272	39 729	48	72 877

V roku 2017 pripravili osvetové zariadenia a kultúrne centrá takmer 1000 podujatí (prednášky, kurzy, krúžky, tvorivé dielne apod.), ktorých sa zúčastnilo spolu 80 537 návštevníkov. Realizovali 272 súťaží a prehliadok s návštevnosťou takmer 40 000 divákov a 47 festivalov s návštevnosťou viac ako 70 000 divákov (mimo účinkujúcich). *Hvezdáreň v Michalovciach* ako kultúrno-osvetové zariadenie so špecializovanou osvetovou činnosťou a astronomické pracoviská usporiadali viac ako 450 podujatí s takmer 11 000-ovou návštevnosťou.

V roku 2017 bol v oblasti podpory tradičnej ľudovej kultúry osobitný dôraz kladený na vzdelávacie aktivity a metodické stretnutia pre lektorov a členov folklórnych kolektívov v regióne s cieľom dodržiavania prvkov autenticity pri školiacich aktivitách a následne pri šírení konkrétnych prejavov hodnôt TLK na festivaloch. V rámci krajskej pôsobnosti v oblasti vzdelávania sa zrealizovalo celkom 12 podujatí. Štyri metodické stretnutia v I. polroku boli zamerané na tvorbu a princípy choreografie, javiskovú úpravu vzhľadu tanečníkov, kroje, v II. polroku na hudobný folklór, symboliku ľudovej piesne, pramene a zdroje ľudových piesní. V rámci vzdelávacích aktivít sa uskutočnilo aj 8 tanečných domov, na ktorých sa účastníci mali možnosť pomocou skúsených lektorov naučiť základné tanečné motívy vybraných tancov z jednotlivých regiónov. Do vzdelávacích programov sa zapojilo vyše 900 účastníkov - záujemcov - folkloristov a nadšencov folklóru. V roku 2017 sa uskutočnili významné festivaly v oblasti TLK nadregionálneho charakteru, ktoré zabezpečovali kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v spolupráci s obcami, z ktorých možno spomenúť napr.: Tokajský festival v Borši, Abovské folklórne slávnosti – Euro Folk 2017 v Rozhanovciach, Spišské folklórne slávnosti v Spišskom Podhradí, Gemerský folklórny festival v Rejdovej, Svätomartinský festival – Libagaliba vo Veľkých Trakanoch, Essencia – antológia folklóru Košického kraja, Medzinárodné stretnutie Betlehenských pastierov v Košiciach a v obci Janík, festival rómskej tradičnej kultúry - Mulatos Romales v Kráľovskom Chlmci.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Ostrov kultúry

V oblasti kultúrnych služieb v KSK je potrebné spomenúť výsledky po stránke udržateľnosti projektov zrealizovaných v rámci programu EHMK – Košice 2013 pod spoločným názvom Ostrov kultúry, ktoré sa nachádzajú na území mesta Košice v správe piatich kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. V 7 otvorených zónach Ostrovov kultúry sa uskutočnilo v roku 2017 celkom 532 aktivít, na ktorých bolo zaregistrovaných 239 917 účastníkov/návštevníkov, pričom najviac návštevníkov je evidovaných v otvorenej zóne – Verejná knižnica Jána Bocatia na Hviezdoslavovej ulici a v otvorenej zóne Historická účelová budova Východoslovenského múzea v Košiciach. V porovnaní s rokom 2016 je možné konštatovať, že v celkovom počte aktivít za všetky otvorené zóny došlo v roku 2017 k 13%-nému a v počte návštevníkov k takmer 5%-nému nárastu.

Názov ostrov kultúry – otvorená zóna	Počet aktivít		Počet účastníkov/návštevníkov	
	2016	2017	2016	2017
OZ 1 Historická účelová budova VSM	97	118	40 314	43 751
OZ 2 Východoslovenská galéria, Hlavná 27	13	9	4 520	4 306
OZ 3 Bábkové divadlo v Košiciach	101	115	8 597	12 265
OZ 4 Nádvorie Barkóczyho palác, knižnica	63	76	9 084	4 634
OZ 5 Verejná knižnica Jána Bocatia, Hviezdoslavova ul.	82	113	119 885	127 183
OZ 6 Divadlo Thália	77	58	10 339	8 333
OZ 7 Ulička remesiel - Lapidárium a exteriérová prezentácia remesiel	37	43	35 757	39 445
Celkom	470	532	228 496	239 917

Starostlivosť o fyzickú infraštruktúru kultúrnych zariadení

V rámci riešenia nevyhovujúceho stavu sídla divadla Romathan na Štefánikovej ulici sa začalo s procesom presťahovania zariadenia na Továrenskú ulicu aj v súvislosti s pripravovaným konceptom Rómskeho domu. Začali sa prípravné administratívne práce ohľadom rekonštrukcie Spišského divadla v Spišskej Novej Vsi. Okrem štandardných úprav v rámci bežnej prevádzky možno spomenúť ešte dobudovanie gastronomickej dielne v Dome tradičnej ľudovej kultúry v Rožňave a spustenie prípravy prevádzky Fábryho domu v Štóse v gescii Kultúrneho centra Údolia Bodvy a Rudohoria. V novembri 2017 bola ukončená rekonštrukcia súsošia „Pamätníka Víťazstva v Dargovskom priesmyku“ a v súvislosti s prípravou novej expozície v Sieni bojovej slávy došlo k spracovaniu libreta a scenára ako odborne erudovaného podkladu pre plánované inovatívne výtvarno-technické riešenie. Počas roka 2017 bolo Zemplínske múzeum zatvorené z dôvodu prípravných prác na ďalšiu etapu rekonštrukcie. Bábkové divadlo v Košiciach obnovilo v novembri v zrekonštruovaných priestoroch scénu Jorik. V mnohých vynovených objektoch kultúrnych zariadení sa začalo s vytváraním novej ponuky služieb, napríklad sa pokračovalo v príprave expozície v Zázitkovom centri Sentinel v Baníckom múzeu, v budovaní expozície bývania a výstavu venovanú šľachtickému rodu Andrášiovcov v Múzeu a Kultúrnom centre Južného Zemplína v Trebišove, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi pripravilo v zrekonštruovanom Provinčnom dome historickú expozíciu venovanú dejinám Provincie a samotnému provinčnému domu apod.

Metodicko-koordináčna činnosť

V roku 2017 sa pokračovalo v 2. etape interného projektu optimalizácie kultúrnych zariadení, ktorý sa týka všetkých 23 organizácií a prioritná pozornosť bola zameraná na dve oblasti: príprave koncepcií rozvoja vybraných kultúrnych zariadení a pilotné zavedenie sledovania štandardov činnosti organizácií. V spolupráci s Agentúrou na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o. (ARR) sú do procesu tvorby koncepcií rozvoja zapojené: Východoslovenské múzeum v Košiciach, Gemerské osvetové stredisko v Rožňave, Zemplínska knižnica v Trebišove, Spišské divadlo v Spišskej Novej Vsi, Hvezdáreň v Michalovciach a Galéria umelcov Spiša v Spišskej Novej Vsi. Ku koncu roku 2017 mali vyššie spomenuté organizácie vypracované SWOT analýzy, identifikované hlavné a dielčie problémy v organizáciách, a z toho odvodenú víziu a rozvojové ciele. Sledovanie štandardov na činnosť organizácií sa od 1.1. 2017 zaviedlo vo všetkých typoch kultúrnych zariadení, v máji bol posúdený priebežný stav ich plnenia a boli zozbierané námety na ich špecifikáciu a upresnenie. O aplikáciu týchto štandardov prejavil záujem aj Bratislavský, Prešovský a Žilinský samosprávny kraj.

V roku 2017 zorganizoval OKaCR v rámci svojej metodickej a koordináčnej činnosti niekoľko úsekových porád, na ktorých sa riešili aktuálne témy v sektore a vytyčovali sa nové ciele. OKaCR pravidelne, vždy v prvý štvrtok v mesiaci, organizuje tiež zasadnutia Rady riaditeľov ako poradného orgánu, pozostávajúceho z vybraných riaditeľov organizácií z jednotlivých úsekov. OKaCR každoročne organizuje hodnotenie činnosti jednotlivých kultúrnych zariadení po úsekoch (marec/apríl). V prvom polroku 2017 bola vypracovaná súhrnná hodnotiacia správa o činnosti kultúrnych zariadení za rok 2016, kde boli okrem zhodnotenia výsledkov predchádzajúceho roka načrtnuté možnosti ich ďalšieho rozvoja vrátane ďalších krokov v procese optimalizácie. V tejto oblasti pokračovala tiež spolupráca s Technickou univerzitou, Ekonomickou fakultou, ktorej predmetom je testovanie vhodných metód pre hodnotenie efektívnosti fungovania vybraných kultúrnych zariadení a ich využitie v praxi. Z uplynulom roku išlo o odskúšanie metódy DEA (Data Envelopment Analysis) na príklade múzeí.

V oblasti rozvoja ľudských zdrojov došlo za účelom stabilizácie s kvalítienia činnosti niektorých zariadení k personálnym zmenám. Pre riaditeľov kultúrnych zariadení boli zo strany OKaCR zabezpečené dve odborné prednášky o Autorskom zákone, školenie týkajúce sa aplikácie Zákonníka práce a vzdelávací seminár o nových trendov v marketingovej komunikácii s dôrazom na sociálne médiá. Niektoré ďalšie vzdelávacie aktivity prebiehali sektorovo po oblastiach. Pre zamestnancov múzeí a galérií zorganizoval OKaCR v januári medzinárodný workshop „Inovácie pri interpretácii a prezentácii kultúrneho dedičstva“.

Získavanie mimorozpočtových zdrojov

Výsledky uplynulého roka potvrdzujú medziročný vzrastajúci trend nielen v počte získaných projektov, ale hlavne v objeme získaných finančných prostriedkov. V roku 2017 podávali kultúrne organizácie žiadosti o dotácie prevažne na projekty rozširujúce ponuky činnosti organizácií rámci troch národných grantových schém: Fondu na podporu umenia, Ministerstva kultúry SR (Kultúra znevýhodnených skupín) a Úradu vlády SR (Kultúra národnostných menšín). Celkovo získali kultúrne inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK za rok 2017 spolu 676 470 Eur (čo je o 11% viac ako v roku 2016). Podaných bolo spolu 236 projektov, z ktorých 169 bolo úspešných, čo predstavuje 72% -nú úspešnosť. Za kultúrne poukazy z MK SR získali kultúrne zariadenia spolu 74 148 €.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

zdroj	získaná suma v eurách	počet podaných projektov	počet schválených projektov
FPU	602 820	191	136
MK SR	17 400	10	8
UV SR	56 250	35	26
spolu rok 2017	676 470	236	169
<i>rok 2016</i>	<i>604 002</i>	<i>220</i>	<i>160</i>

OKaCR ako koordinátor spolu s ARR ukončil v priebehu prvého polroka 2017 úspešný projekt podporený z Nórskeho finančného mechanizmu v rámci výzvy zameranej na cezhraničnú spoluprácu s Ukrajinou pod názvom „Cestujúce bábky“.

Rozvoj partnerstiev a spolupráce

Aktívny prístup rozvíjania spolupráce s ďalšími aktérmi sa v niektorých prípadoch rozvinul do prípravy a podania spoločných projektov.

OKaCR KSK v spolupráci s hlavným partnerom projektu Rozvojovou agentúrou Užhorod pre XXI. storočie a partnermi Agentúrou na podporu regionálneho rozvoja Košice „n.o.“, Herman Ottó múzeum, hrad Füzér, hrad Mukačevo podalo projekt s názvom „SMART“ do programu cezhraničnej spolupráce HU-SK-UA-RO. Beneficiantom projektu zo strany KSK budú Zemplínske múzeum, Múzeum a kultúrne centrum Južného Zemplína v Trebišove a Múzeum Spiša v Markušovciach. V projekte ide o návštevnícky orientované využitie digitalizovaného kultúrneho dedičstva prostredníctvom inovatívnych riešení.

OKaCR spolupracoval pri podaní projektu v rámci programu Poľsko – Slovenskej cezhraničnej spolupráce, kde hlavným partnerom je Múzeum Spiša a partnerom projektu múzeum v Gorliciach. V projekte ide o prezentáciu spoločného Slovensko – poľského kult. dedičstva.

Počas celého roka sa OKaCR aktívne podieľal na príprave projektového zámeru vytvorenia kreatívneho centra v Košiciach (v spolupráci s Agentúrou na podporu regionálneho rozvoja, a s odborom regionálneho rozvoja), najmä čo sa týka oblasti kultúrneho dedičstva, scénického umenia a remesiel.

Literárny portál „Knihy na dosah“, ktorý bol spustený v novembri 2017, je projektom Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach, na ktorom spolupracuje s Knižnicou P.O. Hviezdoslava v Prešove. Vznikol s cieľom propagovať literatúru, knihy a čítanie formou, ktorá by bola dostupná a zrozumiteľná širšej verejnosti, no zároveň si udržala istý kvalitatívny štandard. Túto aktivitu OKaCR podporil finančným príspevkom z rozpočtu rezortu vo výške 1 000€.

V roku 2017 začala Verejná knižnica Jána Bocatia, ktorá má rozvinutú aktívnu spoluprácu so strednými školami KSK užšie spolupracovať aj s pedagógmi, ktorí vyučujú slovenský jazyk a literatúru a učia žiakov ako čítať s porozumením. Knižnica pri nákupe novej literatúry zohľadnila ich odporúčania na vhodnú literatúru pre mládež. Knižnica sa chce spolu s pedagógmi podieľať na realizácii workshopov a ďalších aktivít zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti stredoškolákov. Túto iniciatívu OKaCR podporil finančným príspevkom z rozpočtu rezortu vo výške 2 500 €

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V auguste bolo zo strany KSK podpísané Memorandum o spolupráci pri realizácii projektu „Dedičstvo inšpiruje...“, s aktérom nezriaďovanej kultúry a predstaviteľom tretieho sektora (FS Ilosvai) ktorý bol podaný do operačného programu „Efektívna verejná správa“ a aktuálne je v štádiu posudzovania. Výsledkom projektu by mal byť „zdola nahor“ kreovaný návrh politiky rozvoja tradičnej ľudovej kultúry v regióne.

Zemplínske múzeum v Michalovciach zorganizovalo v apríli 2017 odborný seminár zameraný na prezentáciu všetkých zrekonštruovaných pamiatok v rámci Regionálneho operačného programu. Priestor na prezentáciu dostali všetky kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti, u ktorých bola realizovaná rekonštrukcia NKP. Túto aktivitu OKaCR podporil finančným príspevkom z rozpočtu rezortu vo výške 500 €.

Program Terra Incognita

Aktivity programu Terra Incognita boli v roku 2017 zamerané na podporu TOP podujatí, vytvorenie produktov kultúrneho cestovného ruchu prostredníctvom dotačnej výzvy na TOP výlety a podporu rozvoja návštevníckej infraštruktúry v bezprostrednom okolí pamiatok Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO – TOP lokality programu KSK Terra Incognita.

Marketingová podpora, konzultačná, metodická aj technická pomoc pri jednotlivých výzvach a podujatiach v rámci programu Terra Incognita bola realizovaná krajskou organizáciou cestovného ruchu Košice Región Turizmus na základe zmluvy o poskytovaní služieb pri implementácii programu Terra Incognita.

Košický samosprávny kraj prostredníctvom sprostredkovateľského orgánu Košice región turizmus vyhlásil v rámci programu Terra Incognita dotačnú výzvu zameranú na Top výlety, ktorej cieľom bolo podporiť zlepšenie a rozšírenie ponuky služieb a produktov kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu na Vínnej, Gotickej a Železnej ceste. Z výzvy boli podporené 4 projekty v celkovej výške 37 010 Eur.

S cieľom podporiť rozvoj návštevníckej infraštruktúry v bezprostrednom okolí pamiatok Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO Košický samosprávny kraj vyhlásil súťaž projektov rozvoja návštevníckej infraštruktúry v bezprostrednom okolí týchto pamiatok. Išlo o priamu finančnú, marketingovú, organizačnú aj produktovú podporu vybranej lokality. Jej cieľom bolo zlepšenie technického stavu pamiatok a objektov cestovného ruchu, zabezpečenie dobrej prístupnosti pre návštevníka a celkové zlepšenie informačnej dostupnosti objektov UNESCO, ale i celých lokalít, v ktorých sa tieto objekty nachádzajú. Podporených bolo 6 projektových zámerov v 4 lokalitách UNESCO v Košickom kraji v celkovej výške 59 990 €.

Košický samosprávny kraj v roku 2017 spolupracoval na 10 TOP podujatiach Terra Incognita a to formou finančnej a marketingovej podpory v celkovej výške 119 300 €.

V Regionálnom informačnom bode Košice Región Turizmus, krajská organizácia cestovného ruchu zorganizovala 6 kvízov pre dospelých zameraných na históriu, osobnosti a prírodu kraja, ale aj na nárečia, ľudové tradície, kultúrne a historické pamiatky kraja.

Cestovný ruch

Koordinácia a monitorovanie aktivít z úrovne referátu cestovného ruchu Úradu KSK sú realizované prostredníctvom dvoch prijatých strategických dokumentov, tj. Stratégia rozvoja cestovného ruchu v Košickom kraji do roku 2020 a Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v KSK, v rámci ktorej referát cestovného ruchu koordinuje realizáciu medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11 a Zemplínskej cyklomagistrály. Koordináciu aktivít v oblasti propagácie a marketingu v cestovnom ruchu zabezpečuje Krajská organizácia

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

cestovného ruchu Košický kraj, ktorej jedným zo zakladateľov je KSK, a ktorá má od apríla 2017 nový názov: Krajská organizácia cestovného ruchu Košice Región Turizmus.

Cezhraničná spolupráca sa rozvíjala predovšetkým prostredníctvom spolupráce na realizovaných a pripravovaných projektoch. V máji 2017 referát cestovného ruchu na Úrade KSK ukončil projekt „Bicyklom aj za hranice“ (ďalej BaZH), v rámci ktorého spolupracoval so subjektmi s Ukrajiny. V rámci projektu BaZH bolo zrealizovaných 6 ťažiskových aktivít vrátane koncepčného dokumentu pre oblasť realizácie diaľkových cyklistických trás „Konceptcia budovania kostrovej siete cyklistických trás v Košickom kraji.

Propagačné materiály na podporu rozvoja cestovného ruchu sú vydávané predovšetkým krajskou organizáciou cestovného ruchu Košice Región Turizmus. Táto vydala v prvej polovici tohto roka v rámci svojich aktivít brožúru „UNESCO na dosah“. Ďalšia edičná činnosť krajskej organizácie cestovného ruchu je realizovaná pre potreby programu KSK Terra Incognita, napr. programové a propagačné letáky k TOP podujatiam. Referát cestovného ruchu na Úrade KSK vydal v rámci projektu BaHZ informačný materiál na podporu Dolnozemplínskej cyklomagistrály, ktorá bola vyznačená v apríli 2017. V roku 2017 zrealizoval tiež doplnenie informačného systému k 19 turistickým cieľom na území kraja prostredníctvom osadenia návestného a smerového dopravného značenia na území Košického kraja. Ku konca roka referát sprevádzkoval na cykloturistickom portáli www.cykloportal.sk modul pre Košický kraj www.ke.cykloportal.sk, ktorý prezentuje cykloturistické trasy na území kraja.

Krajská organizácia cestovného ruchu usporiadala 3.5.2017 informačný seminár pre turistické informačné centrá Košického kraja so zameraním na marketing. Referát cestovného ruchu na Úrade KSK zorganizoval dňa 19.10.2017 10. ročník konferencie KSK – partner v cestovnom ruchu so zameraním na rozvoj cestovného ruchu v najmenej rozvinutých okresoch Slovenska.

Medzi základné komunikačné nástroje využívané na prezentáciu aktivít a ponuky cestovného ruchu v Košickom kraji patrili tlačové správy, PR články, elektronické médiá, prezentácia na výstavách a webové stránky Košického samosprávneho kraja a krajskej organizácie cestovného ruchu. Referát cestovného ruchu v dňoch 26.-29.1.2017 zrealizoval propagáciu KSK na veľtrhu cestovného ruchu ITF SlovakiaTour 2017 v Bratislave, kde sa kraj prezentoval ako partnerský región výstavy. Referát cestovného ruchu Úradu KSK zrealizoval v dňoch 19.-21.4.2017 propagačnú cyklojazdu, ktorej cieľom bolo predstaviť medzinárodnú cyklotrasu EuroVelo 11 a 21.9.2017 zorganizoval propagačnú cyklojazdu do Dolnozemplínskej cyklomagistrály CM017. Krajská organizácia cestovného ruchu zrealizovala v spolupráci s MDaV SR v roku 2017 6 infociest pre novinárov alebo blogerov so zameraním na pamiatky UNESCO, kultúrne dedičstvo a prírodné bohatstvo vínny turizmus a gastronómiu. Nosnou komunikačnou témou Košice Region Turizmus v roku 2017 bola kampaň „UNESCO na dosah“

V rámci aktivít na zvyšovanie povedomia v oblasti cestovného ruchu referát aj v tomto roku spolupracoval s Technickou univerzitou Fakultou BERG a strednými školami so zameraním na cestovný ruch. Spolupráca je realizovaná formou odborných prezentácií a konzultačnou činnosťou. Dňa 16.5.2017 referát cestovného ruchu Úradu KSK zorganizoval súťaž žiakov stredných škôl zameranú na tvorbu produktov CR v oblasti vidieckeho turizmu. Do súťaže sa zapojilo 8 stredných škôl z Košického kraja so zameraním na cestovný ruch.

Odbor školstva

Oblasť financovania škôl a školských zariadení

Odbor školstva Úradu Košického samosprávneho kraja predložil dňa 5. decembra 2016 na 20. zasadnutie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja návrh rozpočtu škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK na roky 2017 - 2019. Uvedený návrh rozpočtu bol prijatý uznesením Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja č. 436/2016.

Odbor školstva v rámci preneseného výkonu štátnej správy realizoval financovanie škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti normatívne určeným objemom finančných prostriedkov, ktoré prideliuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR na počet žiakov týchto škôl. Samotný proces financovania upravuje zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov. V podmienkach samosprávneho kraja je proces rozpočtovania upravený zásadami tvorby rozpočtu odsúhlasenými Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja.

Výška normatívnych finančných prostriedkov, ktorú odbor školstva pridelil jednotlivým školám vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti na kalendárny rok vychádzala z podrobných analýz v mzdovej a prevádzkovej oblasti. Súčasťou analýz boli príjmy z prenájmov, ktoré školy získavajú z majetku im zvereného do správy.

Odbor školstva v rámci originálnych kompetencií realizoval financovanie školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a financovanie neštátnych základných umeleckých škôl, jazykových škôl a neštátnych školských zariadení. Výšku finančných prostriedkov, ktorú odbor školstva pridelil jednotlivým školským zariadeniam vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti na kalendárny rok vychádzala obdobne z podrobných analýz v mzdovej a prevádzkovej oblasti ako pri prenesenom výkone štátnej správy.

V priebehu rozpočtového roka 2017 odbor školstva riešil rôzne havarijné situácie školských objektov a účelovými opravami a údržbou majetku zlepšil podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu. Pre potreby riešenia uvedených situácií bola v rozpočte škôl vytvorená rezerva, ktorá súčasne bola využitá aj na zmiernenie dopadu úpravy rozpočtu vykonanej MŠVVaŠ SR na základe zníženia počtov žiakov. Vzhľadom k tejto skutočnosti sme nútení riešiť požiadavky škôl postupne. Účelové dotácie smerovali aj na vybavenia škôl rôznymi učebnými pomôckami a výpočtovou technikou.

Oblasť správy škôl a školských zariadení

K 31. 12. 2017 bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK 70 škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou, z toho za oblasť prenesených kompetencií 63 stredných škôl v členení

- 19 gymnázií,
- 2 konzervatóriá,
- 2 spojené školy (každá s organizačnými zložkami SOŠ a gymnázium),
- 40 stredných odborných škôl (5 obchodných akadémií, 1 SOŠ ekonomická, 2 hotelové akadémie, 4 stredné priemyselné školy, 1 technická akadémia, 4 stredné zdravotnícke školy, 1 škola úžitková výtvarníctva, 22 stredných odborných škôl),

a za oblasť kompetencií originálnych 7 škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou v členení

- 2 jazykové školy,
- 3 školské internáty,
- 1 škola v prírode,

- 1 centrum voľného času.

Materiály spracované referátom správy škôl a školských zariadení a predložené na zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja v roku 2017:

22. zasadnutie (apríl 2017)

- **Intenzita pomoci – spolufinancovanie stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu, Prioritná os: 2 – Lahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám, Špecifický cieľ: 2.2.3 – Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní.**

Zastupiteľstvo KSK schválilo predloženie žiadostí o nenávratný finančný príspevok za účelom realizácie projektov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja - celková výška oprávnených výdavkov na 19 predkladaných projektových zámerov stredných škôl bola 8 820 209,69 €, z toho nenávratný finančný príspevok vo výške 8 379 199,20 € a výška finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenia spolufinancovania bola 441 010,49 €.

- **Intenzita pomoci – spolufinancovanie stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, Prioritná os: 1 – Vzdelávanie, Špecifický cieľ: 1.4.1 – Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie.**

Zastupiteľstvo KSK schválilo spolufinancovanie 7 projektov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK predloženie žiadostí o nenávratný finančný príspevok.

- **Intenzita pomoci – spolufinancovanie Spojenej školy v Sečovciach v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, Prioritná os: 2 – Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí.**

Zastupiteľstvo KSK schválilo spolufinancovanie projektového zámeru školy zameraného na teoretické vzdelávanie frekventantov vzdelávacích kurzov, na praktické vzdelávanie a prípravu start-upov.

- **Hodnotiaca správa o stave a úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu za školský rok 2015/2016.**

Zastupiteľstvo KSK vzalo na vedomie komplexnú hodnotiacu správu, poskytujúcu ucelenú informáciu o stave a úrovni výchovy a vzdelávania na školách a školských zariadeniach

v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v školskom roku 2015/2016, spracovanú na základe hodnotiacich správach jednotlivých škôl a školských zariadení a protokolov stredných škôl o zbere údajov pre normatívne financovanie.

- **Vyhodnotenie Koncepcie rozvoja práce s mládežou na území Košického samosprávneho kraja.**

Zastupiteľstvo KSK vzalo na vedomie vyhodnotenie úloh obsiahnutých v koncepcii a v Akčnom pláne práce s mládežou.

- **Zaradenie elokovaného pracoviska Spojenej školy Sečovce v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.**

Zastupiteľstvo KSK schválilo predloženie žiadostí MŠVVaŠ SR na zaradenie do siete Elokovaného pracoviska, Lesná 44/18, Bačkov, ako súčasť Spojenej školy Kollárova 17, Sečovce.

- **Zrušenie uznesení z 25. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja konaného dňa 22. júna 2009 v Košiciach: Spolufinancovanie projektov zo štrukturálnych fondov EÚ – Regionálny operačný program, Prioritná os: 1 Infraštruktúra vzdelávania.**

Zastupiteľstvo KSK zrušilo uznesenia týkajúce sa spolufinancovania projektových zámerov stredných škôl, ktoré v rámci výzvy ROP – 1.1. – 2009 (pre ktorú boli pripravované) neboli úspešné a cieľ novej vyhlásenej výzvy IROP – PO2-SC223-PZ-2016-3 nekorešpondoval s cieľom pôvodnej výzvy.

24. zasadnutie (august 2017)

- **Dodatok č. 3 k Stratégii rozvoja výchovy a vzdelávania v stredných školách v Košickom samosprávnom kraji: Aktualizácia a konkretizácia cieľov Stratégie rozvoja výchovy a vzdelávania v stredných školách v Košickom samosprávnom kraji pre školský rok 2017/2018.**

Zastupiteľstvo KSK schválilo materiál, ktorý sa zaoberá stavom vzdelávania v kraji a vyhodnotením významných úloh stanovených v predchádzajúcej stratégii a dodatku č.2, a prioritnými smermi rozvoja vzdelávania na území Košického kraja na základe aktuálnych potrieb EÚ a Košického kraja.

- **Zrušenie uznesenia č. 389/2016 zo dňa 27. júna 2016 – Prevod vlastníctva budovy na ul. Turgenevova 36 v Košiciach na základe obchodnej verejnej súťaže.**

Zastupiteľstvo KSK zrušilo uznesenie z dôvodu zámeru prevodu správy predmetnej nehnuteľnosti z terajšieho správcu DOMKO-DSS, Park mládeže 3, Košice na Školský internát A. Garbana, Werferova 10, Košice a zvýšenia ubytovacích kapacít pre žiakov stredných škôl v Košiciach.

25. zasadnutie (október 2017)

- **Návrh Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja o určení počtu tried prvého ročníka stredných škôl v územnej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja pre prijímacie konanie na školský rok 2018/2019.**

VZN bolo spracované a predložené na rokovanie Zastupiteľstva KSK v zmysle zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého KSK určuje všeobecne záväzným nariadením pre stredné školy vo svojej územnej pôsobnosti počet tried prvého ročníka v dennej forme štúdia v členení na jednotlivé študijné odbory alebo na jednotlivé učebné odbory a počet spoločných tried prvého ročníka v členení na jednotlivé príbuzné študijné odbory alebo na jednotlivé príbuzné učebné odbory pre prijímacie konanie pre nasledujúci školský rok. VZN sa nevzťahuje na gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom, stredné školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, študijné odbory, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v cudzom jazyku na základe medzinárodnej dohody a študijné odbory a učebné odbory uvedené v zozname študijných odborov a učebných odborov, v ktorých sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje len v jednej strednej odbornej škole na celom území Slovenskej republiky. Vo VZN sa neurčujú počty tried pre prijímacie konanie na externú formu štúdia v stredných školách a na nadväzujúce formy odborného vzdelávania a prípravy (nadväzujúce štúdium, pomaturitné štúdium a skrátené štúdium).

Najvýznamnejšie podujatia, ktoré odbor školstva zorganizoval v roku 2017:

- **Deň učiteľov** - na ktorom boli ocenení riaditelia a pedagogickí zamestnanci škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja. Predseda KSK udelil plakety predsedu trom riaditeľom stredných škôl a ďakovné listy 31 učiteľom, majstrom odbornej výchovy a vychovávateľom (marec 2017).

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- **„Mosty bez bariér“** – V parku pri historickom kaštieli Majláthovcov v Pribeníku sa už po 9 krát zišli študenti z desiatok stredných škôl z Košického kraja. Prezentovalo sa 40 škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, osem spojených internátnych škôl, tri domovy sociálnych služieb a jedno centrum voľného času. Ďalších 15 stredných škôl sa na podujatí zúčastnilo bez prezentačných stánkov. Príležitosť vidieť na jednom mieste výsledky práce stredoškôľakov a ich pedagógov využili aj primátori a starostovia miest a obcí, poslanci regionálnej samosprávy i žiaci základných škôl z regiónu. Zo Spišskej Novej Vsi cez Krompachy a Košice priviezol do Pribeníka študentov aj špeciálny mimoriadny vlak. Na podujatí sa zúčastnilo vyše tri tisíc účastníkov (september 2017).
- **Projekt JUNIVERZITY** - juniorské univerzity pre žiakov základných škôl vo veku 11 až 15 rokov, sa začali v štyroch centrách odborného vzdelávania a prípravy, ktoré fungujú pri stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja. Ich cieľom bolo, aby si žiaci základných škôl zábavnou formou vyskúšali, čo ponúkajú odborné školy a inšpirovali sa tak k ich budúcemu štúdiu (október 2017).
- **„Správna voľba povolania – príležitosť k úspechu“** – siedmy ročník aktivity, v rámci ktorej sa prezentujú študijné a učebné odbory predovšetkým stredných odborných škôl, sa konal v priestoroch SOŠ, Ostrovského 1, Košice. Podujatie prebiehalo aj v mestách Michalovce, Gelnica, Spišská Nová Ves a Rožňava (október 2017).
- **Konferencia „Bližšie k žiakom aj k zamestnaniu“** – pre riaditeľov a výchovných poradcov základných škôl a riaditeľov stredných škôl na území mesta Košice a jeho okolia, zameraná na prezentáciu firiem, duálne vzdelávanie a aktivity jednotlivých SOŠ v oblasti propagácie školy a odborného vzdelávania (október 2017).
- **Ocenenie pre najlepších študentov z celého kraja** – pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva bolo ocenených 22 jednotlivcov a 4 kolektívy za výsledky v oblasti vedomostí a odborných zručností, za úspechy z medzinárodných predmetových olympiád, za športové a telovýchovné, spoločenské a kultúrne aktivity, za charitatívnu a dobročinnú iniciatívu (november 2017).
- **„Dlhodobé športové súťaže“** pre stredné školy v územnej pôsobnosti KSK.

Pre stredné školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK spracoval odbor školstva Pedagogicko-organizačné pokyny pre školy na školský rok 2017/2018, ktoré obsahovali usmernenia a dôležité termíny.

V mesiacoch jún, september a december sa uskutočnili spoločné porady riaditeľov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia

Na Odbore regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia (ORRÚPaŽP) v súčasnej dobe pracuje 15 zamestnancov: 1 vedúca odboru, 3 vedúci referátov a 11 referentov. Výročnú správu za rok 2017 sme rozdelili podľa referátov.

1. Referát regionálneho rozvoja a plánovania

Správa o napĺňaní priorít a cieľov aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja za rok 2016

Vyšší územný celok vo svojej pôsobnosti podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja §11 písm. b) v znení zákona č. 378/2016 Z.z. na účely podpory

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

regionálneho rozvoja spolupracuje s Úradom vlády SR pri vypracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní národnej stratégie a každoročne zasiela Úradu vlády SR správu o naplňaní priorít a cieľov Národnej stratégie regionálneho rozvoja.

Správa o naplňaní priorít a cieľov Národnej stratégie regionálneho rozvoja je v podstate ex post hodnotením spracovaným na základe podkladov z verejne dostupných databáz, poskytuje vhodnú spätnú väzbu o aktuálnom stave vo vybraných oblastiach regionálneho rozvoja v Košickom kraji a umožňuje tak posúdiť efektívnosť a smerovanie pripravovaných budúcich aktivít.

Stručný prehľad vybraných údajov za jednotlivé sledované oblasti za Košický kraj:

- **Demografia:** V Košickom kraji žilo k 31.12.2017 spolu 799 217 obyvateľov, z čoho takmer tretina (239 095 obyvateľov) žila v krajskom meste Košice. Prírodný prírastok obyvateľstva v Košickom kraji zaznamenáva od roku 2009 klesajúcu tendenciu, ku koncu roka 2017 klesol na hodnotu 1,86‰ (SR 0,75‰). Migračný pohyb obyvateľstva Košického kraja dosahuje v sledovanom období záporné hodnoty a teda úbytok obyvateľstva, v roku 2017 na úrovni -0,46‰ (SR 0,68‰). Celkový pohyb obyvateľstva Košického kraja je ovplyvnený najmä prírodným prírastkom obyvateľstva, ktorého trend kopíruje a v roku 2017 dosiahol hodnotu 1,40‰. V porovnaní s celkovým prírastkom obyvateľov SR (1,43‰ ku koncu roka 2017) ide o pozitívny vývoj. Priemerný vek obyvateľov v Košickom kraji v sledovanom období bol nižší o 1,3 roka (rok 2017 39,27 rokov) ako v priemere za SR (40,59 rokov).
- **Trh práce a sociálne štatistiky:** Miera zamestnanosti vo veku 15 – 64 rokov (podľa VZPS) dosiahla v roku 2016 hodnotu 61,8% a bola podstatne nižšia ako priemer za SR (65,3%). Miera nezamestnanosti podľa VZPS dosiahla ku koncu roka 2016 hodnotu 11,8% (priemer za SR 9,1%). Miera evidovanej nezamestnanosti bola ku koncu roka 2017 na úrovni 11,90% (SR 6,95%). Pretrváva vysoká dlhodobá nezamestnanosť, kde nezamestnaní evidovaní nad 12 mesiacov tvoria 55,0% z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie. Miera rizika chudoby bola v roku 2016 na úrovni 13,8% (priemer za SR 12,7%). Z hľadiska štruktúry výdavkov domácnosti boli najvyššie výdavky na potraviny a nealkoholické nápoje (219%) a na bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá (21,0%).
- **Školstvo:** Počet škôl i počet žiakov v Košickom kraji mali v posledných rokoch klesajúci trend, čo súvisí s demografickým vývojom. V roku 2016 bolo v kraji 447 materských škôl (414 štátnych, 18 súkromných a 15 cirkevných), 306 základných škôl (277 štátnych, 10 súkromných a 19 cirkevných), 61 stredných odborných škôl (45 štátnych, 12 súkromných a 4 cirkevné) a 35 gymnázií (22 štátnych, 5 súkromných a 8 cirkevných). Na 4 konzervatóriách v kraji je rastúci trend vo vývoji počtu žiakov, oproti roku 2009 vzrástol počet žiakov o takmer 40%. Na území kraja sídlia 3 verejné vysoké školy, ktoré majú charakter univerzitných vysokých škôl a 1 súkromná vysoká škola neuniverzitného charakteru. Podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov v Košickom kraji dosiahol v roku 2011 (Sčítanie obyvateľstva) hodnotu 23,6% (SR 27%).
- **Kultúra:** V Košickom kraji bolo v roku 2016 spolu 10 divadiel, v ktorých bolo v prevádzke 13 stálych scén) a 15 divadelných súborov. Celkový počet návštevníkov na predstaveniach v divadlách v Košickom kraji dosiahol v roku 2015 hodnotu 258 905 osôb, najviac návštevníkov mali činohry (137 415, t.j. 53,1%). V Košickom kraji bolo v roku 2016 spolu 33 múzeí (vrátane pobočiek a vysunutých expozícií múzeí), realizovalo sa v nich 65 tematických expozícií. V roku 2016 navštívilo výstavy a expozície múzeí spolu 596 tisíc návštevníkov, čo predstavuje takmer 2-násobný nárast oproti predchádzajúcim rokom. V Košickom kraji sú 3 galérie, ktoré navštívilo 62,3 tisíc návštevníkov, pričom možno sledovať opätovný nárast ich počtu v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Počet fungujúcich knižníc sa každoročne znižuje, v roku 2016 ich počet klesol na 188. Počet

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- aktívnych používateľov knižníc dosiahol v roku 2016 spolu viac ako 59 tisíc osôb a oproti roku 2009 vzrástol o takmer 20%. Z aktívnych používateľov je viac ako 40% vo veku do 15 rokov. V roku 2015 bolo evidovaných spolu 713 tisíc návštevníkov knižníc, ich počet vzrástol oproti roku 2009 o 30%, čo možno vnímať ako veľmi pozitívny ukazovateľ.
- **Zdravotníctvo:** V kraji je 18 zdravotníckych zariadení. V krajskom meste Košice sa nachádza 7 nemocníc s krajskou pôsobnosťou. V súlade s celoslovenským trendom sa postupne znižuje počet lôžok, v roku 2016 bolo 5 364 lôžok. Opačný trend možno sledovať v oblasti sociálnej starostlivosti, kde je zaznamenaný rast tak počtu zariadení ako aj počtu miest v týchto zariadeniach. V roku 2016 bolo v kraji 160 zariadení sociálnej starostlivosti, v ktorých bolo celkovo 7 019 miest.
  - **Domový fond:** Nízky počet bytov a ich cena nepriaznivo ovplyvňujú demografický vývoj, najmä prirodzené prírastky obyvateľov, ale aj migráciu. V kraji pripadalo v roku 2016 na 1000 obyvateľov iba 1,42 dokončeného bytu (SR 2,88 bytu). Priemerná obytná plocha bytu dosahuje 84,1m² (priemer SR 73,8m²).
  - **Ekonomika a doprava.** V Košickom kraji sa v roku 2016 vyprodukoval HDP v objeme 14 060,5 mil. Eur (v PPS), na objeme HDP SR sa Košický kraj podieľal 11,5%. Na 1 obyvateľa Košického kraja pripadol v roku 2016 HDP v objeme 17 633,5 Eur (v PKS), v priemere za SR až 22 417,9 Eur. Hrubá pridaná hodnota dosiahla v roku 2016 v Košickom kraji objem 8 472,5 mil. Eur, oproti roku 2009 stúpla o 30% (SR 73 361,8 mil. Eur, rast o 26,4%). V roku 2016 bolo v Košickom kraji evidovaných 58 737 podnikateľských subjektov. Najviac podnikov bolo vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov (32,8%). **Podľa počtu zamestnancov bolo najviac malých podnikov s počtom do 49 zamestnancov** (48,7% z celkového počtu podnikov). Priame zahraničné investície v Košickom kraji v roku 2015 dosiahli 2 465,1 mil. Eur.
  - **Cestná infraštruktúra :** Na území Košického kraja bolo v roku 2016 celkovo 2 381,60 km ciest. Najvyšší podiel tvoria cesty III. triedy v dĺžke 1 414,22 km (59,4%), najnižší podiel dlhodobo tvoria rýchlostné cesty a ich privádzače v dĺžke 39,17 km (1,6%) a diaľnice v dĺžke 5,40 km (0,2%). Dĺžka prevádzkovaných železničných tratí je na stabilnej úrovni, prevádzkovaných je 706 km železničných tratí (19,7% z celkovej dĺžky prevádzkovaných železničných tratí v SR).
  - **Cestovný ruch:** V kraji bolo roku 2016 evidovaných 305 ubytovacích zariadení s počtom lôžok 23 188, ktoré navštívilo 347 014 návštevníkov (6,9% z počtu návštevníkov ubytovacích zariadení v rámci SR). Počet prenocovaní v ubytovacích zariadeniach bol v počte 726 401, v porovnaní s rokom 2009 počet prenocovaní vzrástol o 10%.
  - **Energetika:** V Košickom kraji sa v roku 2015 spotrebovala elektrická energia v objeme 2 209,5 tis. MWh (13,2% spotreby SR). Z hľadiska vývojových trendov spotreba elektrickej energie ostáva takmer na rovnakej úrovni. Spotreba zemného plynu dosiahla 252,2 mil. m³ (9,2% spotreby SR). Z hľadiska vývojových trendov bol v rokoch 2009 – 2013 zaznamenaný rast spotreby zemného plynu v Košickom kraji, rovnako aj v SR, od roku 2014 klesla spotreba v kraji pod úroveň z roku 2009.
  - **Životné prostredie:** V roku 2016 bol vyprodukovaný komunálny odpad v objeme 227,2 tis. ton, čo je nárast o 16% oproti roku 2009 (11,6% podiel na produkcii v SR). Na 1 obyvateľa sa v kraji vyprodukoval odpad v objeme 285,03kg (priemer SR 359,77kg). Množstvo vyprodukovaného odpadu na 1 obyvateľa sa každoročne zvyšuje, oproti roku 2009 vzrástlo o 32,6kg, t.j. o 13%. Z celkového objemu komunálneho odpadu sa v Košickom kraji v roku 2016 zhodnotilo 51,8% odpadu (v SR len 33,2%). Na verejné vodovody je napojených 84,0% obyvateľov (SR 88,6%). Situácia v napojení na verejnú kanalizačnú sieť je menej priaznivá, v Košickom kraji bolo v roku 2016 napojených iba 63,4% obyvateľov (SR 66,3%). V kraji je evidovaných 87 čistiarní odpadových vôd.

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Produkcia tuhých emisií v roku 2015 dosiahla 6 458 ton (18% z objemu v SR). Produkcia oxidu uhoľnatého dosiahla 119,8 tis. ton (63,8% z produkcie v SR).

PHSR Košického samosprávneho kraja na roky 2016 – 2022 – tvorba IRI (index regionálnej identity)

IRI (Index regionálnej identity) je kompozitný ukazovateľ, ktorý slúži **ako nástroj na vyhodnocovanie dopadov uplatňovania strategických a špecifických cieľov PHSR KSK 2016 – 2022. IRI je v PHSR zaradený ako indikátor dopadu.**

Počiatočná hodnota kvantitatívnej časti IRI bola stanovená za rok 2016. Následne je IRI pravidelne vyhodnocovaný na ročnej báze. Kvantitatívne indikátory na výpočet IRI boli stanovené v rámci troch základných oblastí rozvoja PHSR KSK 2016 – 2022 – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej. V rámci týchto troch oblastí sú stanovené strategické a špecifické ciele, ku ktorým boli následne navrhnuté indikátory na ich kvantitatívne meranie.

V roku 2017 prebehol na území Košického kraja dotazníkový prieskum pre naplnenie kvalitatívnej časti IRI. Cieľom dotazníkového prieskumu je získanie obrazu o úrovni regionálnej identity obyvateľstva s dôrazom na ich vzťah k regiónu, vrátane súvisiacich aspektov.

V prvom roku prieskumu (rok 2017) bola vytvorená databáza údajov pre základný (tzv. nulový) rok, čo v ďalších rokoch umožní realizovať komparáciu údajov v čase. **Spolu bolo vyzbieraných 4 871 dotazníkov na území Košického kraja, ktoré boli štatisticky spracované a vyhodnotené.**

Aktualizácia Regionálnej integrovanej územnej stratégie Košického kraja

Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja na roky 2014 – 2020 (ďalej len „RIÚS“) bola schválená dňa 23.08.2016 Riadiacim orgánom pre Integrovaný regionálny operačný program – Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Tento programový dokument je implementačným nástrojom Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej len „IROP“), ktorého integračnou súčasťou je aj Integrovaná územná stratégia udržateľného rozvoja mestskej funkčnej oblasti mesta Košice 2015 – 2020 (2023) (ďalej len „IÚS UMR“).

Východiskom pre aktualizáciu RIÚS sú predovšetkým:

- výsledky hodnotenia strategického dokumentu RIÚS a IÚS UMR (SEA),
- uskutočnená revízia IROP, ktorá bola schválená Monitorovacím výborom pre IROP dňa 23.05.2017,
- zosúladenie jednotlivých častí RIÚS Košického kraja a IÚS UMR Košice s dokumentmi schválenými na 4. a 5. zasadnutí Monitorovacieho výboru pre IROP, najmä kritérií pre výber projektov,
- zosúladenie niektorých častí oboch dokumentov s obsahom výziev v súvislosti s vyhlásením výziev na jednotlivé špecifické ciele v prioritných osiach IROP.

V dôsledku uskutočnenej revízie IROP sa zmeny operačného programu týkali najmä zosúladenia finančnej alokácie prioritnej osi č. 1 – Bezpečná a ekologická doprava v Košickom kraji tak, aby bola splnená **požiadavka Európskej komisie na nasmerovanie minimálne 30 % alokácie do verejnej osobnej dopravy a cyklodopravy** (finančná revízia). Ďalšie zmeny sú vecného charakteru, ako napríklad zosúladenie oprávnených prijímateľov so systémom riadenia, doplnenie východiskových a cieľových hodnôt výsledkových ukazovateľov, naplnenie akčných plánov IROP, zmeny vychádzajúce z mechanizmu

Košický samosprávny kraj Námestie Maratónu mieru 1, Košice

nastavenia výziev (úprava kapacitného využitia objektov v sociálnych službách, zosúladienie so sieťou škôl a školských zariadení a podobne).

Návrh aktualizovanej verzie RIÚS a IÚS UMR Košice je zverejnený na webovej stránke KSK – <https://web.vucke.sk/sk/uradna-tabula/rius/>. Obidva dokumenty boli predložené Rade Partnerstva, ktorá ich vzala na vedomie a následne budú predložené Riadiacemu orgánu pre IROP na schválenie.

Projekt technickej pomoci – „Zriadenie a prevádzka Informačného bodu v Košiciach z Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko v programovom období 2014-2020“

Na základe odsúhlaseného Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko (ďalej len Program) Európskou komisiou dňa 30.09.2015 a rozhodnutia Monitorovacieho výboru zo dňa 15.12.2015, Košický samosprávny kraj bol určený na vykonávanie funkcie Informačného bodu pre programovacie obdobie 2014-2020. V zmysle tohto rozhodnutia bola v novembri 2017 zmluvne zriadená prevádzka Informačného bodu v Košiciach. Regionálne miesto má na starosti najmä poskytovanie podpory Riadiacemu a Národnému orgánu a Spoločnému sekretariátu v tom, aby boli dodržané požiadavky na publicitu a informovanosť a to hlavne prostredníctvom spoluorganizovania informačných podujatí, konzultačných dní a spolupráce s Národným orgánom pri zabezpečení Prvostupňovej kontroly na mieste realizácie projektov (prioritne na území Košického a Banskobystrického kraja). Takisto poskytuje povinné konzultácie a napomáha žiadateľom pri rozvíjaní ich projektových ideí, čím zvyšuje kvalitu predkladaných projektových žiadostí a podporuje realizáciu projektov.

PRIPRAVOVANÉ VEĽKÉ INVESTIČNÉ PROJEKTY

Kreatívne centrum Košického kraja

Košický samosprávny kraj (KSK) v roku 2017 organizoval práce- realizačné štúdie spojené s vybudovaním Kreatívneho centra v areáli na Strojárskej ulici č. 3, v centre Košíc, ktorý je v jeho vlastníctve. Už teraz tento rozsiahly areál vo veľkej miere využívajú kreatívni aktéri a podnikatelia v kreatívnom priemysle. KSK má v súčasnosti jedinečnú príležitosť revitalizovať a zmodernizovať zvyšné časti bývalého priemyselného areálu tak, aby bolo uchované a prezentované unikátne priemyselné kultúrne dedičstvo a zároveň boli kreatívcom poskytnuté priestory a technologická vývojová infraštruktúra modernej doby. Zmyslom spoločného postupu s našimi partnermi je dať silný impulz pre vznik nových pracovných miest, podnieť tvorbu a testovanie nových kreatívnych nápadov, výsledkom ktorých by mohli vzniknúť nové podnikateľské zámery, inovatívne produkty a služby pre rôzne oblasti priemyslu a hospodárstva v KSK.

Cez Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020, Prioritná os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej len „IROP“) má byť vyhlásená výzva, v prvom polroku 2018. V rámci ktorej majú byť vybudované kreatívne centrá v každom samosprávnom kraji. Na realizáciu projektu je pre Košický samosprávny kraj predbežne alokovaná suma v hodnote takmer 21 miliónov eur. Polovica z toho môže byť použitá na rekonštrukciu a zmodernizovanie budovy kreatívneho centra a obstaranie technológií. Druhá polovica je určená na prevádzku, služby a aktivity kreatívneho centra na dobu 5 rokov.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Plánovaná výzva je jedinečnou príležitosťou pre KSK, aby strategicky podporil rozvoj kreatívneho priemyslu, ako perspektívneho odvetvia ekonomiky Košického kraja.

Hlavné zrealizované aktivity týkajúce sa prípravy projektu Kreatívneho centra v roku 2017:

- V prvej fáze príprav ORRÚPaŽP zrealizoval dotazníkový prieskum „Mapovanie potrieb a návrh služieb kreatívneho centra v Košiciach“. Dotazník bol zverejnený a zaslaný aktérom kreatívneho priemyslu. Výsledky prieskumu tvoria podklad pre spracovanie finálneho zamerania kreatívneho centra – na čo konkrétne sa má zamerať a aké služby má poskytovať tak, aby to zároveň bolo v súlade s podmienkami plánovanej výzvy IROP.
- Uskutočnilo sa veľké množstvo konzultácií s aktérmi kreatívnej ekonomiky a ďalšími odborníkmi k príprave podkladov, k zameraniu a fungovaniu Kreatívneho centra a o možných spoluprákach.
- Uskutočnili sa pravidelné konzultácie s Ministerstvom kultúry SR (Sprostredkovateľským orgánom pre Prioritnú os 3, IROP).
- Expertná skupina vypracovala prvý návrh programov (služieb a aktivít) Kreatívneho centra pre oblasti nové médiá, dizajn, remeslá, kultúrne dedičstvo, scénické a vizuálne umenie.
- Bol vypracovaný prvý návrh architektonickej štúdie celého areálu.
- Na medzinárodnej konferencii WIRE (Týždeň inovatívnych regiónov Európy) v Košiciach, v rámci Open Space prezentácií, KSK prezentoval plánovaný projekt Kreatívneho centra.

Projekt ELISE (Interreg Europe)

Projekt z domény Life Science nám umožnil v roku 2017 realizovať aktivity 3 pracovné workshopy a pracovné študijné návštevy u našich partnerov. Tieto nosné aktivity spojené so získaním poznatkov o fungovaní a kreovaní inovačného partnerstva, o manažovaní lokálneho inovačného ekosystému, inkubačného programu, technologického transferu a podpore start-up komunit. Vymieňali sme si skúsenosti ako regióny podporujú výskumne vývojové projekty v oblasti biomedicíny a biomateriálov, ako vytvárajú podmienky pre uvádzanie inovatívnych lekárskeho diagnostických zariadení do praxe, v oblasti personalizovanej medicíny a výskumu a aplikácie nových liečebných postupov na báze kmeňových buniek, v oblasti klinického výskumu, v oblasti podpory start-upov ako pripravujú odborníkov pre biomedicínsky a farmaceutický priemysel.

Ďalšie programovo rozvíjané aktivity ORRÚPaŽP:

- Príprava konceptu novej grantovej schémy KSK na poskytovanie grantov a dotácií.
- Príprava konceptu poskytovania inovačných voucherov v spolupráci s univerzitami
- Príprava návrhu konceptu rozvoja aktívneho starnutia a podpory striebornej ekonomiky v podmienkach KSK
- Rozpracovanie akčného plánu pre najmenej rozvinuté regióny v Gelnici.
- Príprava podkladov pre master plán globálneho logistického industriálneho parku Košice
- Príprava podkladov k Marketingovej a komunikačnej stratégii KSK – hodnotenie existujúceho stavu a návrhy pre zlepšenie.

Podané projektové zámery, ešte v procese schvaľovania:

Projekt DECIBEL – Rozvoj európskeho kreatívneho priemyslu: budovanie, posilňovanie, vedomosti (Deployment of the European Creative Industry: Building, Empowering, Learning)

Projekt bol podaný v rámci výzvy Interreg CENTRAL EUROPE. V prípade úspechu a následného schválenia spolufinancovania projektu v zastupiteľstve, KSK bude spolupracovať na rozvoji ekosystému kreatívnej ekonomiky s partnermi zo Slovinska, Maďarska, Poľska, Talianska a Česka. Cieľom projektu je poskytnúť tvorcom politik na regionálnej a miestnej úrovni a hlavným zainteresovaným stranám nové vedomosti, zručnosti a nástroje pre budovanie alebo posilňovanie kreatívneho ekosystému. Spoločne mobilizovať kultúrne inštitúcie a kreatívne odvetvia a využiť ich existujúci potenciál a skúsenosti na tvorbu inovatívnych nápadov a služieb a zatriktívniť tradičné kultúrne inštitúcie (galérie, knižnice, archívy, múzeá).

Projekt **Budovanie ekosystému** (súboru nástrojov a opatrení) pre podporu inovácií a kreatívnej ekonomiky v Košickom kraji:

Cieľom projektu je získať konkrétne skúsenosti a odporúčania pre Košický kraj od Juhomoravského inovačného centra (JIC) so sídlom v Brne, ktoré má v budovaní ekosystému inovácií bohaté skúsenosti a dosiahol vynikajúce výsledky pri budovaní inovačného regiónu a inovačného ekosystému. Projekt bol podaný v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Prahe.

2. Referát územného plánovania a životného prostredia

Predloženie podkladov za oblasť životného prostredia do Výročnej správy Košického samosprávneho kraja za rok 2017

Stav životného prostredia v Košickom kraji bol hodnotený v jednotlivých oblastiach do konca roku 2016, údaje z roku 2017 ešte nie sú k dispozícii (ŠÚSR).

Na území Košického kraja sú dve chránené krajinné oblasti s celkovou rozlohou 33 105 ha a dva národné parky s celkovou rozlohou 54 374 ha, v rámci ktorých sú maloplošné chránené územia – národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, chránené prírodné výtvy. V rámci európskej siete chránených území (NATURA 2000) sa v Košickom kraji nachádza 10 chránených vtáčích území s celkovou rozlohou 394 537,07 ha a 50 území európskeho významu. V kraji sú situované tri chránené vodohospodárske oblasti s rozlohou 54 200 ha, ktoré zabezpečujú kvalitu pitnej vody čerpanej z týchto oblastí. V súčasnosti sú vytypované územia ohrozené povodňami a tvoria sa mapy povodňového rizika (SVP š.p.) pre vodohospodársky významné toky Hornád, Torysa, Ondava, Laborec, Uh, Bodrog. Podiel chránených území v rámci Košického kraja je dlhodobo 14,8%.

V Košickom kraji bol v roku 2016 vyprodukovaný komunálny odpad v objeme 227,2 tis. ton a na produkcii odpadu SR sa kraj podieľal 11,6%. V porovnaní s rokom 2008 sa množstvo komunálneho odpadu v kraji zvýšilo o 11%. Z celkového objemu komunálneho odpadu sa v Košickom kraji v roku 2016 materiálovo zhodnotilo 24,97% odpadu a kompostovaním 17,38% odpadu čo je podstatne viac ako v priemere za SR. Množstvo vyprodukovaného odpadu na 1 obyvateľa sa každoročne zvyšuje. Z celkového objemu komunálneho odpadu na 1 obyvateľa sa v Košickom kraji v roku 2016 zhodnotilo 147,71 kg/obyv., čo je podstatne viac, ako v priemere za SR.

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

V Košickom kraji je badateľný zvýšený objem zneškodneného komunálneho odpadu spaľovaním a skládkovaním, ktorý je ale súmerný s celkovým nárastom objemu komunálneho odpadu. Zhodnocovanie komunálnych odpadov kolíše medziročne bez veľkých výkyvov v závislosti od dopytu po komoditách materiálového zhodnocovania odpadu (plasty, papier, sklo, kovy, pneumatiky, elektroodpad). Skôr je vyššia miera energetického zhodnotenia komunálnych odpadov, ktoré sa z roka na rok zvyšuje. Vďaka výstavbe zberných dvorov v jednotlivých sídlach dochádza k vysokej miere separácie odpadu a následnému zhodnoteniu. V rámci zberných dvorov sú vytvárané aj kompostoviská, kde sú spracovávané, zhodnocované biologicky rozložiteľné odpady hlavne z komunálnej sféry a ich objem je každoročne vyšší.

Cieľom je zvýšiť podiel separácie komunálnych odpadov, rozšíriť aj iné využiteľné komodity a tieto ďalej materiálovo zhodnocovať a využiť v hospodárstve kraja pod sloganom "odpad ako surovina". Je potrebné dobudovať sieť zberných dvorov pre separovaný odpad súčasťou ktorých by boli aj kompostoviská pre zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu (BRO). Produkty kompostovísk budú použité pre prevádzky jednotlivých miest a obcí pri obnove zelene a zveľaďovaní životného prostredia sídiel. Je potrebné ďalej budovať sieť spracovateľských prevádzok pre spracovanie vyseparovaných druhov odpadu ako sú PET fľaše, viacvrstvové obalové materiály (TETRAPAK), papier, pneumatiky, kovový odpad, sklo a iných odpadov, na ktoré existujú alebo sa vyvinú nové technológie na spracovanie a materiálové znovu zhodnotenie. Dôležitým aspektom je environmentálna výchova na školách, kde sa školopovinné deti naučia a vstrebajú poznatky aj z tejto oblasti života a uvedomia si dôležitosť hospodárenia s odpadmi a v budúcnosti dosiahnu cieľ, kedy budú vyrábané produkty a tovar balený do materiálov, ktorý bude v plnej miere znovu zhodnotený a neskončí v spaľovni či skládke odpadov.

V Košickom kraji bolo v roku 2016 napojených na verejné vodovody 84% obyvateľov, čím kraj nedosahuje priemer SR (88,2%), ani stanovený cieľ zo stratégie Európa 2020 (85,0%). V porovnaní s rokom 2009 sa podiel napojených obyvateľov mierne zvýšil o 2,9%. Základnou požiadavkou (environmentálne aquis) je dobudovať sieť verejných vodovodov a následne sieť verejných kanalizácií s príslušným napojením na čistiarne odpadových vôd v Košickom kraji. Základnou úlohou je zabezpečiť kvalitnú pitnú vodu pre všetkých obyvateľov i návštevníkov kraja a odvedením a následným prečistením odpadových vôd zachovať a zlepšiť stav a kvalitu povrchových i podzemných vôd regiónu. Cieľom je zvýšiť zásobovanie obyvateľov Košického kraja nezávadnou pitnou vodou, napojenosť nehnuteľností na verejnú vodovodnú sieť, napojenosť jednotlivých sídiel na diaľkové vodovody, či vlastné zdroje pitnej vody. Tým sa zníži riziko zdravotných problémov, zvýši sa komfort života obyvateľov Košického kraja.

Situácia v napojení na verejnú kanalizačnú sieť je v Košickom kraji menej priaznivá, na verejnú kanalizáciu bolo v roku 2016 napojených iba 63,4% obyvateľov (SR 65,1%), čím kraj nedosahuje stanovený cieľ zo stratégie Európa 2020 (65,0%). V porovnaní s rokom 2009 sa podiel napojených obyvateľov v kraji zvýšil o 2,5%.

Cieľom je zvýšiť podiel napojenosti obyvateľov obcí a miest v Košickom kraji na verejnú kanalizáciu, dobudovať kanalizačnú sieť v sídlach kraja, vybudovať a rekonštruovať čistiarne odpadových vôd. V oblastiach s nepriaznivými podmienkami vybudovať malé čistiarne odpadových vôd. Dosiahnutím tohto cieľa sa zníži riziko ohrozenia kvality podzemných vôd, zlepši sa kvalita a dôjde k postupnej revitalizácii povrchových vôd.

Produkcia tuhých emisií (TZL) v Košickom kraji v roku 2016 dosiahla 26,7 μm^3 ovzdušia, čo je oproti roku 2015 určitý priaznivý pokles (32,4 μm^3). V sledovanom období od roku 2008 do roku 2015 sa produkcia tuhých emisií v Košickom kraji rovnako ako v SR držala na relatívne rovnakej úrovni. V prepočte na km^2 boli v Košickom kraji v roku 2016

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 1, Košice

vyprodukované tuhé emisie v objeme 0,96 ton, čo je síce menej ako v roku 2015 (1,01ton), ale viac oproti priemeru SR o 0,23 t/km².

Dodržanie limitov znečisťovania ovzdušia v sledovaných ukazovateľoch vo veľkej miere závisí od druhu alokovaného priemyslu v Košickom kraji, ako sú hutnícky a chemický priemysel. V sledovanom období sa výrazne hodnoty znečistenia ovzdušia nezvýšili práve pôsobením strojárskoho, elektrotechnického a potravinárskeho priemyslu. Nevytvárajú sa nové veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré by výrazne zhoršovali kvalitu ovzdušia v kraji. V poľnohospodárstve dochádza k postupnému vzostupu živočíšnej výroby a tým zvyšovaniu splodín vylučovaných do ovzdušia (amoniak). Zavádzaním moderných BAT technológií dochádza k zmierneniu záťaže pôsobiacej na kvalitu života v regióne Košického kraja. Veľkým mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia je automobilové doprava, ktorá je stále hustejšia a príslušná dopravná sieť (rýchlostné cesty, diaľnice, obchvaty osídlených častí) absentuje. Jej pričinením sú vysoké hodnoty oxidov dusíka aj emisie tuhých znečisťujúcich látok.

Ciele možno dosiahnuť prednostným využívaním obnoviteľných zdrojov energie (OZE) na úkor využívania fosílnych palív, ktorých zásoby sú obmedzené, na výrobu energie. Ďalšou aktivitou k zlepšeniu je zmena palivovej základne pri výrobe tepla a teplej vody pre domácnosti, využívanie malých lokálnych zdrojov na výrobu energie, čím sa dosiahne čiastočná sebestačnosť a samostatnosť od globálnych zdrojov. Košický kraj sa ako jediný na Slovensku vyznačuje potenciálom geotermálnej energie na úrovni lokalít, známych z Islandu, Francúzska a Talianska. Prioritné bude využívanie najmodernejších technológií pri výrobe tepla používaním kotlov s minimálnymi emisiami znečisťujúcimi ovzdušie. Zateplovaním stavieb dosiahneme významné úspory energií v domácnostiach a celom hospodárstve. Jednou z najväčších plošných znečisťovateľov ovzdušia je doprava. V tejto sfére je nutné presadzovať vo väčšej miere využívanie biopalív, samozrejme so zreteľom na proporčné využívanie pôdy na pestovanie energetických plodín a rastlinných kultúr využívaných v potravinárstve a živočíšnej výrobe. Je samozrejmosťou a nutnosťou využívanie BAT technológií v ťažkom priemysle regiónu, čím by sme zlepšili kvalitu ovzdušia priľahlých oblastí jednotlivých prevádzok (U.S.Steel Košice, Chemko Strážske, Kovohuty Krompachy). Zvýšením podielu zelene, najmä stromovej vegetácie v intravilánoch obcí a miest, zalesňovaním poľnohospodársky nevyužívaných nelesných plôch vytvárame prirodzený filter pred znečistením a tým zlepšujeme kvalitu života v sídlach regiónu.

Produkcia oxidu uhoľnatého v Košickom kraji v roku 2016 dosiahla 119,8 tis. ton, čo predstavuje až 63,8% z produkcie oxidu uhoľnatého v SR. Na km² bolo v Košickom kraji v roku 2016 vyprodukovaných 17,74 ton oxidu uhoľnatého, čo je podstatne viac oproti priemeru SR (3,83 t/km²).

V Košickom kraji existujú tri oblasti, ktoré sú najviac atakované znečistením ovzdušia (Veľká Ida a okolie, Krompachy a okolie a Strážske a okolie). V spomínaných mikroregiónoch je sústredený hutnícky a chemický priemysel, ktorý je jeden z hlavných znečisťovateľov ovzdušia a v konkrétne CO. Oživenie a rozvoj ťažkého priemyslu so sebou nesie udržanie zamestnanosti v zaostalých regiónoch SR, ale aj zhoršovanie stavu životného prostredia, na úkor kvality života v regióne žijúcich obyvateľov. Ide hlavne o zahraničných investorov, ktorí sa zavádzaním BAT technológií snažia dodržiavať legislatívne predpisy a normy platné v SR pri vypúšťaní jednotlivých druhov emisií, ale len ťažko dodržiujú celkový objem vypúšťaných CO. Je potrebné nájsť rovnováhu medzi druhom priemyslu, zamestnanosťou obyvateľov a udržateľnou kvalitou životného prostredia v regióne. Nezanedbateľným mobilným zdrojom emisií CO je aj doprava, ktorá pre absenciu diaľnic prechádza obcami a mestami Košického kraja a zhoršuje životné prostredie tu žijúcich obyvateľov. Je potrebné dostavať diaľnice a sieť rýchlostných ciest, obchvaty miest a obcí,

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

tým by neboli atakovaní priamo obyvatelia sídiel tranzitnou prepravou. Zlepšila by sa kvalita života obyvateľov kraja.

Činnosť referátu územného plánovania a životného prostredia:

Úrad Košického samosprávneho kraja vydal v roku 2017 stanoviská v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v počte 138 posúdených investičných zámerov a navrhovaných činností a 70 stanovísk k strategickým dokumentom ako sú Programy rozvoja obcí, Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí a susediacich krajov ako aj vyjadrenia k územným plánom obcí a miest kraja. KSK je dotknutý samosprávny kraj a vyjadruje sa k zámerom v cezhraničnom posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Referát zabezpečuje aktuálnosť územnoplánovacej dokumentácie, Územný plán (ÚPN) regiónu, pôvodný názov Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Košický kraj a vyhlásenie jeho záväznej časti formou Všeobecne záväzného nariadenia (VZN KSK), následne schválené Zmeny a doplnky posledné aktuálne v roku 2017, ktoré sú vyhlásené VZN KSK č. 18/2017.

Referát územného plánovania a životného prostredia sleduje súlad územných plánov miest a obcí Košického kraja s nadradenou dokumentáciou na úrovni kraja a spracováva odborné stanoviská k územným plánom miest a obcí vo všetkých etapách procesu, pri ktorých bolo vydaných 68 stanovísk, sleduje súlad rozvojových zámerov v územných plánoch susedných regiónov PSK a BBSK a v susednom prihraničnom území (MR a UA) so zámermi KSK (ÚPN VÚC Košický kraj) a spracováva odborné stanoviská k územným plánom susedných krajov a prihraničných obcí vo všetkých etapách procesu, kde boli vydané 4 stanoviská, spracováva odborné stanoviská ku koncepciám, k vybraným územným konaniam a pozemkovým úpravám na úrovni kraja (8 stanovísk).

Zabezpečuje tvorbu a aktualizáciu GIS (Regis) regiónu a aktívne spolupracuje na tvorbe geoportálu KSK (v rámci projektu OPIS) a aktualizácia stavu ÚPD na webstránke kraja.

3. Referát informačno-poradenského centra (IPC)

Na svojom 16. zasadnutí dňa 26.4.2016, Zastupiteľstvo KSK schválilo vznik Informačno-poradenského centra na Úrade KSK. Informačno-poradenské centrum na KSK (IPC) následne spustilo svoju činnosť 1.9.2016. Organizačne je začlenené pod Odbor regionálneho rozvoja, životného prostredia a územného plánovania a financované je cez projekt Operačného programu Technická pomoc: „Vytvorenie a prevádzkovanie Integrovannej siete informačno-poradenských centier 1“, v ktorom Košický samosprávny kraj vystupuje ako partner Úradu vlády SR pre investície a informatizáciu. Projekt má celoštátny charakter a jeho cieľom je vytvorenie siete IPC v každom regióne SR. V súčasnosti fungujú IPC na každom samosprávnom kraji s výnimkou Banskobystrického samosprávneho kraja, kde bolo IPC zriadené na MÚ Banskej Bystrice a Bratislavského samosprávneho kraja. Metodicky je celá sieť riadená Úradom vlády SR pre investície a informatizáciu (hlavný partner projektu), ktorý plní pri čerpaní prostriedkov EÚ v tomto programovom období aj úlohu centrálného koordinačného orgánu- CKO.

V Informačno-poradenskom centre pre EŠIF na KSK pracujú traja vyškolení zamestnanci, ktorí zabezpečujú fungovanie informačného centra. V priebehu roka 2017 bolo spustených viacero verejných obstarávaní na vybavenie priestorov informačného centra. Vzhľadom na nutnosť zasielania dokumentácie z verejného obstarávania na kontrolu UPVII

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

pred plnením, z časového hľadiska sa vybavovanie priestorov z prostriedkov projektu oddialilo. IPC slúži pre širokú verejnosť ako informačný bod pre čerpanie európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) z nasledujúcich operačných programov:

Integrovaný regionálny operačný program

Operačný program Kvalita Životného prostredia

Operačný program Ľudské zdroje

Operačný program Integrovaná infraštruktúra

Operačný program Výskum a inovácie

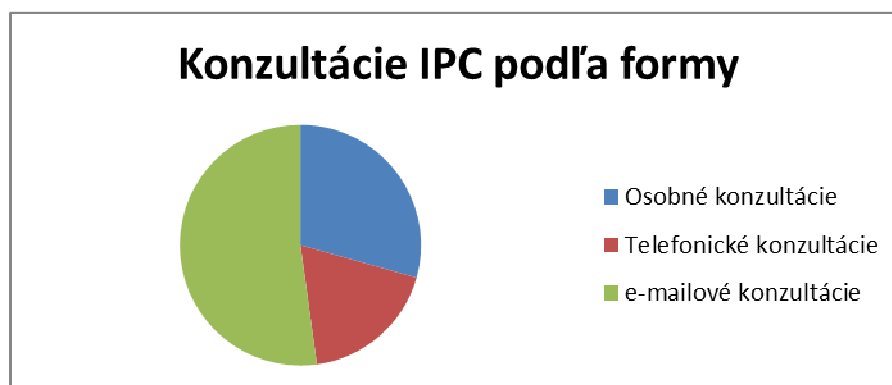
Operačný program Efektívna verejná správa

Operačný program Rybné hospodárstvo

Cezhraničná spolupráca

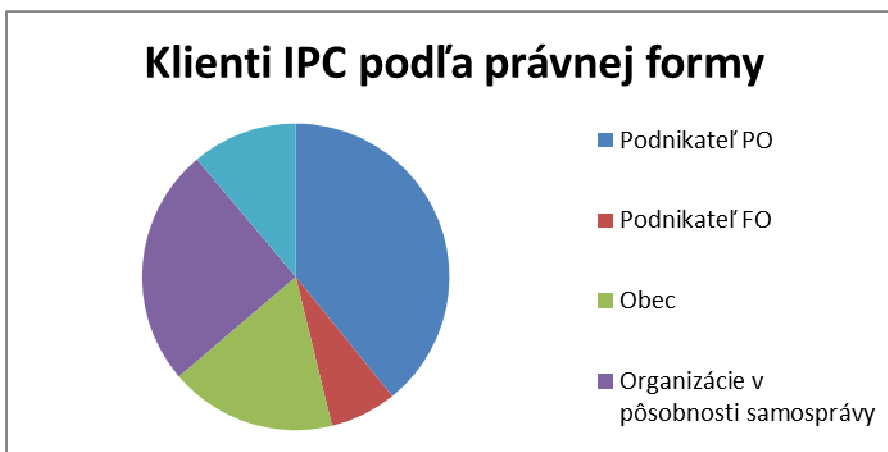

Klienti sa obracajú na IPC s otázkami týkajúcimi sa výziev, oprávnenosti výdavkov, oprávnených aktivít, formulárov žiadostí o NFP, používania ITMS atď. telefonicky, osobne alebo elektronickou formou. Z doterajšej praxe vyplýva, že najviac otázok prichádza práve e-mailovou formou.

V roku 2017, IPC na KSK poskytlo súhrne 271 konzultácií. Počet konzultácií sa v priebehu roku menil v závislosti od obdobia, kedy boli zverejnené jednotlivé výzvy.

Zastúpenie klientov IPC podľa právnej formy

Ďalšou dôležitou činnosťou IPC je vytváranie databáz záujemcov o informácie a posielanie hromadných e-mailov. Databáza záujemcov o informácie má ku koncu roka 2017 518 subjektov (subjekty, ktoré aktívne prejavili záujem o informácie- najmä prostredníctvom vyplneného dotazníka) a dôležité informácie (najmä o zverejnených výzvach) sú zasielané hromadnými e-mailami v niektorých prípadoch až na 690 adries.

IPC komunikuje s verejnosťou aj prostredníctvom svojej sekcie na stránke ipc.vucke.sk a konta na sociálnych sieťach. V sledovanom období, navštívilo webovú stránku 10.975 návštevníkov, z toho nových bolo 3.212. Najviac prístupov bolo zaznamenaných z vyhľadávača google, potom zo stránky vucke.sk a tretí najvýznamnejší počet prístupov bol zaznamenaný zo stránky partnerskadohoda.sk a Facebook.

Veľmi dôležitým informačným nástrojom, ktorý sa snaží IPC v čo najväčšej miere využívať je organizácia informačných seminárov. Účasť klientov na seminári umožňuje priamo komunikovať odpovede na jednotlivé otázky a zároveň ich komunikovať medzi všetkých účastníkov. IPC na KSK ich organizuje najmä pre vybrané zverejnené výzvy. Od svojho vzniku IPC spolu s partnermi zorganizovalo 22 seminárov v Košiciach, Spišskej Novej Vsi a Michalovciach. Pre semináre v Košiciach sa využívajú moderné priestory Verejnej knižnice Janka Bocatia na Hviezdoslavovej 5 a priestory Východoslovenského múzea-zasadacia miestnosť v podkroví historickej budovy.

Zoznam zorganizovaných informačných seminárov (IS) IPC za 2017

Dátum	Názov	Organizátor	Počet účastníkov
8.12.2016	IS k vyhlásenej výzve na predkladanie PZ k zvýšeniu kapacity materských škôl -KE	IPC, SO pre IROP	38
9.12.2016	IS k vyhlásenej výzve na predkladanie PZ k zvýšeniu kapacity materských škôl -Mi	IPC, SO pre IROP	15
13.12.2016	IS k vyhlásenej výzve na predkladanie PZ k zvýšeniu kapacity materských škôl -SNV	IPC, SO pre IROP	12
1.2.2017	IS k výzve na predkladanie PZ na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v ZŠ-KE	IPC, SO pre IROP	51
7.2.2017	IS k výzve na predkladanie PZ na budovanie a zlepšenie technického vybavenia	IPC, SO pre IROP	24

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

	jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v ZŠ-KE		
8.2.2017	IS k výzve na predkladanie PZ na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v ZŠ-Mi	IPC, SO pre IROP	18
27.2.2017	IS k výzve na predkladanie PZ na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v ZŠ-SNV	IPC, MV SR	46
13.3.2017	IS k výzve na predkladanie ŽoNFP zameranú na zníženie energetickej náročnosti verejných budov-KE	IPC, SIEA	97
14.3.2017	IS k výzve na predkladanie ŽoNFP zameranú na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rozvodov tepla- KE	IPC SIEA	48
30.3.2017	IS k výzve na predkladanie ŽoNFP zameranú na podporu inovácií prostredníctvom priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja	IPC, MH SR	50
25.5.2017	IS k výzvam z OP Efektívna verejná správa zamerané na mimovládne neziskové organizácie	IPC, MV SR	85
9.6.2017	IS k výzvam z OP Ľudské zdroje zameraným na nakladanie s komunálnym odpadom a nelegálne skládky, na podporu prístupu k pitnej vode, na výstavbu a rekonštrukciu komunitných centier a na výstavbu a rekonštrukciu materských škôlok a výzva na miestne občianske poriadkové služby.	IPC, MV SR	72
29.6.2017	INFORMAČNÝ DEŇ Programu ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020, KE	Inf. bod pre program ENI, IPC	72
12.7.2017	Prezentácia výziev pre obce, MSP a tretí sektor- Medzev	Mesto Medzev,IPC KSK	12
18.7.2017	Informačný seminár v Košiciach v rámci výziev: OP ĽZ DOP 2017/4.1.2/01 – Vzdelávanie zástupcov reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím v oblasti uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím OP ĽZ DOP 2017/2.1.1/01 – Aktivizácia a podpora mladých NEET	IA MPSVaR SR IPC KSK	23
26.9.2017	Informačný seminár k výzve zameranej na výstavbu, modernizáciu a rekonštrukciu komunitných centier v obciach s	IPC KSK, MV SR	11

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

prítomnosťou MRK - OPLZ-PO6-SC613-
2017-2

17.10.2017	Informačný seminár k výzve s kódom OPKZP-PO4-SC421-2017-30, zameraná na zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch.	IPC KSK, SIEA	50
22.11.2017	Informačný seminár pre žiadateľov k výzve OPLZ DOP 2017/4.1.1/01 a OPLZ DOP 2017/3.2.1/01	IA MPSVR, IPC KSK	40
29.11.2017	Informačný seminár k výzve V základnej škole úspešnejší OPLZ v spolupráci s MŠVVaŠ	MŠVVaŠ, IPC KSK	17
6.12.2017	Informačný seminár pre úspešných žiadateľov z výzvy V základnej škole úspešnejší z prvých hodnotiacich kôl	MŠVVaŠ, IPC KSK	106
13.12.2017	Informačný seminár k výzvam pre NRO Rožňava	KCPRORV, IPC KSK	35
15.12.2017	Praktické školenie k práci v systéme ITMS2014+	IPC KSK, ÚPVII SR	62

Informačné semináre navštívilo v roku 2017 spolu 984 účastníkov.

IPC na KSK predstavil svoju činnosť verejnosti počas Dňa Európy v spoločnom stánku Informačnej kancelárie Európskeho parlamentu a Zastúpenia EK na Slovensku dňa 5.mája 2017.

Okrem týchto aktivít sú pracovníci IPC prizývaní na regionálne stretnutia ZMOS-u, podnikateľov, oblastných združení cestovného ruchu, najmenej rozvinutých okresov atď., kde prezentujú možnosti čerpania prostriedkov EŠIF podľa zamerania jednotlivých subjektov. Vo svojej poradenskej činnosti IPC úzko spolupracuje aj s Odborom SO pre IROP (KSK), informačným bodom Programu cezhraničnej spolupráce Slovensko – Maďarsko, Programu cezhraničnej spolupráce ENI ako aj regionálnou anténou Programu rozvoja vidieka, regionálnou pobočkou SARIO a Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou.

Na základe vyššie uvedených informácií je možné konštatovať, že Informačno-poradenské centrum na KSK sa za rok svojej existencie podarilo personálne aj odborne vybudovať tak, že sa stalo dôveryhodným partnerom na ktorého sa môžu obracať záujemcovia o prostriedky európskych a štrukturálnych a investičných fondov. Svojim aktívnym prístupom k oslovovaniu potenciálnych žiadateľov, komunikáciou o možnostiach zapojenia sa do výziev a poradenstvom v otázkach prípravy a implementácie projektov pozitívne pôsobí na absorpčnú schopnosť subjektov Košického samosprávneho kraja a lepšie využívanie potenciálu eurofondov v oblasti regionálneho rozvoja.

3) Dosiahnuté výsledky Košického samosprávneho kraja v roku 2017

3.1 Prehľad o stave a vývoji dlhu KSK k 31. 12. 2017

Košickému samosprávnemu kraju bol poskytnutý dlhodobý úver z Európskej investičnej banky na základe úverovej zmluvy FI č. 23.753 uzavretej v decembri 2006. Celková výška úveru predstavuje sumu 45 459 810,19 €.

Istina úveru sa začala splácať v marci 2010. V roku 2017 bola splatená istina vo výške 1 810 736,88 €. Splatnosť úveru je marec 2036. Zostatok úveru k 31.12.2017 je vo výške 33 498 632,51 €.

Uznesením č. 364/2016 zo 17. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, konaného dňa 27. júna 2016, Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja schválilo Financovanie infraštruktúry Košického samosprávneho kraja zo zdrojov Európskej investičnej banky v r. 2016 - 2018. Úverový rámec od EIB banky na uvedené roky je vo výške limitu

30 mil. € čerpaného postupne do 31. 12. 2019, s konečnou splatnosťou do 31. 03. 2036. Zmluva bola obojstranne podpísaná 11. 11. 2016.

Uznesením č. 20/2010 z 2. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja konaného dňa 8. februára 2010 v Košiciach bolo schválené prijatie úveru od komerčných bánk v sume 7 000 000,00 € na krytie nákladov na spolufinancovanie, spracovanie projektovej dokumentácie a ďalších nákladov súvisiacich so schválenými projektmi z fondov EÚ a ŠR. V priebehu rokov 2011-2015 bol úverový limit so súhlasom zastupiteľstva navýšený na hodnotu 25 500 000 €.

V zmysle tohto uznesenia bola dňa 29. 03. 2011 uzavretá medzi KSK a Slovenskou sporiteľňou, a. s. Zmluva o úvere č. 5/0092/CC/2011.

Uznesením č. 339/2016 zo 16. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, konaného dňa 25. apríla 2016, Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja schválilo Zabezpečenie úverových zdrojov na financovanie projektov z fondov EÚ a ŠR v rokoch 2016 - 2020. Prijatie úveru od komerčných bánk je schválené do výšky limitu 12 mil. € čerpaného postupne do 31. 03. 2020 s konečnou splatnosťou do 31. 03. 2022 na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov a krytie výdavkov na spolufinancovanie projektov, na spracovanie projektových dokumentácií a ďalších výdavkov súvisiacich so schválenými projektmi z fondov EÚ a ŠR.

V zmysle tohto uznesenia bola dňa 24. 10. 2016 uzavretá medzi KSK a Slovenskou sporiteľňou, a. s. Zmluva o úvere č. 423/CC/2016 a 424/CC/2016.

Zostatok úveru voči Slovenskej sporiteľni je k 31. 12. 2017 nasledovný:

Dlhodobý úver vo výške 1 062 666,26 €.

Krátkodobý úver vo výške 2 724 775,21 €.

Zostatok záväzkov za stavebné úpravy ciest vo vlastníctve KSK (PPP projekty) a odkúpené pohľadávky (povodne) bol k 31. 12. 2017 splatený.

3.2 Vývoj vybraných ukazovateľov Úradu Košického samosprávneho kraja

v tis. EUR

	Text	Rok				Pomer (%)		
		2017	2016	2015	2014	2017/2016	2016/2015	2015/2014
A.	Neobežný majetok, z toho:	31 245	33 895	44 265	52 467	92,18	76,57	84,37
	1. dlhodobý nehmotný majetok	1 916	2 858	3 761	3 632	67,04	75,99	103,55
	2. dlhodobý hmotný majetok, z toho:	28 174	29 882	39 349	48 823	94,28	75,94	80,60
	- odpisovaný (stavby, samostatné huteľné veci, dopravné prostriedky, ostatný DHM)	20 588	21 860	23 400	24 067	94,18	93,42	97,23
	- pozemky	2 285	2 390	2 311	2 697	95,61	103,42	85,69
	- umelecké diela a zbierky	21	21	18	18	100,00	116,67	100,00
	- obstaranie dlhodobého hmotného majetku	5 280	5 611	13 620	22 041	94,10	41,20	61,79
	- poskytnuté preddavky na DHM	0	0	0	0	x	x	x
	3. dlhodobý finančný majetok	1 155	1 155	1 155	12	100,00	100,00	9 625,00
B.	Obežný majetok, z toho:	236 509	236 338	224 039	207 852	100,07	105,49	107,79
	1. zásoby	26	23	21	22	113,04	109,52	95,45
	2. zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	192 602	196 053	189 192	172 415	98,24	103,63	109,73
	3. pohľadávky	23 929	20 091	18 743	21 144	119,10	107,19	88,64
	4. finančný majetok	19 552	19 971	15 883	14 271	97,90	125,74	111,30
	5. poskytnuté fin. výpomoci	400	200	200	0	200,00	100,00	x
C.	Časové rozlíšenie	67	92	122	242	72,83	75,41	50,41
	AKTÍVA CELKOM	267 821	270 325	268 426	260 561	99,07	100,71	103,02
A.	Vlastné imanie, z toho:	122 688	114 773	104 415	99 255	106,90	109,92	105,20
	1. Oceňovacie rozdiely	0	0	0	0	x	x	x
	2. Fondy	0	0	0	0	x	x	x
	3. Výsledok hospodárenia	122 688	114 773	104 415	99 255	106,90	109,92	105,20
B.	Závazky spolu:	63 334	70 384	86 991	93 935	89,98	80,91	92,61
	1. Rezervy	21 404	21 818	17 411	17 696	98,10	125,31	98,39
	2. Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	1 003	381	824	455	263,25	46,24	181,10
	3. Závazky	3 641	663	11 865	24 169	549,17	5,59	49,09
	4. Bankové úvery a výpomoci	37 286	47 522	56 891	51 615	78,46	83,53	110,22
C.	Časové rozlíšenia	81 799	85 168	77 020	67 371	96,04	110,58	114,32
	PASÍVA CELKOM	267 821	270 325	268 426	260 561	99,07	100,71	103,02

3.3 Vývoj majetku, vlastných zdrojov a záväzkov

Košický samosprávny kraj má k 31. 12. 2017 evidovaný dlhodobý majetok na **Úrade KSK** v obstarávacej hodnote 84 296 tis. € nasledovne:

- dlhodobý nehmotný majetok evidovaný v obstarávacej hodnote 4 530 tis. €,
- dlhodobý hmotný majetok v hodnote 78 611 tis. €,
- dlhodobý finančný majetok v hodnote 1 155 tis. €.

Hodnota majetku je v obstarávacej cene v členení podľa jednotlivých súvahových účtov. Okrem investičného majetku Úrad KSK vedie na podsúvahovom účte drobný hmotný a nehmotný majetok v celkovej hodnote 4 035 tis. €.

Úrad KSK vedie v evidencii k 31. 12. 2017 dlhodobý finančný majetok v netto hodnote 1 155 tis. €. Ide o nasledovný majetok:

- majetkový vklad v spoločnosti ORID, s. r. o. vo výške 5 tis. €,
- 19 ks listinných akcií Nemocnice Novej generácie a.s. Michalovce vo výške 21 tis. €,
- nepeňažný vklad do Nemocnice Novej generácie a.s. Michalovce vo výške 1 129 tis. €.

Zostatková hodnota dlhodobého majetku evidovaného k 31. 12. 2017 na Úrade KSK je 31 245 tis. €.

Zostatková hodnota dlhodobého hmotného a nehmotného majetku KSK, ktorý majú v správe príspevkové a rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je k 31. 12. 2017 vo výške 207 158 tis. €.

Pohľadávky

Krátkodobé pohľadávky k 31.12.2017 vykazuje Úrad KSK vo výške 19 100 tis. € netto, z toho:

➤ pohľadávky z nedaňových príjmov	7 tis. €
➤ poskytnuté prevádzkové preddavky	8 tis. €
➤ ostatné pohľadávky	8 tis. €
➤ iné pohľadávky	243 tis. €
➤ zúčtovanie s Európskymi spoločenstvami	0 tis. €
➤ transfery a ostatné zúčtovanie so subjektmi mimo verejnej správy	18 834 tis. €

Ku krátkodobým pohládkam boli v zmysle zásad tvorené opravné položky. Celkový zostatok opravných položiek k pohládkam k 31.12.2017 je vo výške 63 tis. €.

Dlhodobé pohľadávky voči:

SVET ZDRAVIA, a.s.	3 409 tis. €
ostatné	1 420 tis. €

Štruktúra pohládkov podľa lehoty splatnosti:

➤ v lehote splatnosti	23 927 tis. €
➤ po lehote splatnosti	65 tis. €

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Závazky

Závazky za Úrad KSK predstavujú k 31. 12. 2017 výšku 63 334 tis. €. Ide najmä o nasledovné záväzky:

Krátkodobé záväzky:

- Závazky voči dodávateľom obsahujú neuhradené bežné a investičné faktúry, ktoré boli doručené na Úrad KSK v decembri 2017 a januári 2018 za zdaniteľné plnenia roku 2017 a boli uhradené v priebehu mesiaca január a február 2018 3 131 tis. €
- Závazky voči sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam a daňovému úradu 152 tis. €
- Závazky voči zamestnancom predstavujú mzdy za december 2017, ktoré boli uhradené v januári 2018 220 tis. €
- Daň z príjmov a ostatné dane 41 tis. €
- Nevyfakturované dodávky 10 tis. €
- Iné záväzky 65 tis. €
- Ostatné záväzky 14 tis. €
- Zúčtovanie s ES 2 tis. €

Ku krátkodobým záväzkom boli tvorené rezervy vo výške 21 404 tis. €.

Dlhodobé záväzky:

- Závazky zo sociálneho fondu 6 tis. €

Bankové úvery:

- Zostatok bankového úveru z EIB 33 499 tis. €
- Zostatok bankového úveru zo SLSP, a.s. 3 788 tis. €

4) Vývoj finančnej situácie za roky 2014 - 2017

Hospodárenie KSK bolo zabezpečené v súlade s platnou právnou legislatívou, t. j. platnými zákonmi, všeobecne záväznými nariadeniami KSK, internými smernicami a ďalšími predpismi. KSK hospodáril s vlastnými príjmami, finančnými prostriedkami zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie a z rozpočtov členských krajín Európskej únie, z darov a iných príspevkov.

KSK zabezpečoval z vlastných príjmov, okrem samosprávnych kompetencií, aj financovanie právnických a fyzických osôb poskytujúcich sociálnu starostlivosť, financovanie súkromných a cirkevných školských zariadení a vyrovnávanie straty, ktorá vznikla dopravcom z poskytovania služieb vo verejnom záujme. Prenesený výkon štátnej správy v odvetví školstva bol financovaný formou účelovej dotácie zo štátneho rozpočtu.

Výkon samosprávnych funkcií zabezpečoval Košický samosprávny kraj zo svojich vlastných príjmov, ale financovanie týchto kompetencií bolo podporované aj rôznymi grantovými schémami z ministerstiev, finančnými prostriedkami z fondov EÚ a transfermi zo štátneho rozpočtu (ďalej „ŠR“).

KSK v zmysle VZN č. 3/2006 o poskytovaní dotácií v znení neskorších zmien a doplnkov finančne prispieval k rozvoju verejnoprospešných služieb, verejnoprospešných účelov, spoločných aktivít KSK a obcí poskytovaním dotácií subjektom, ktorých nie je

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

zriaďovateľom. Za roky 2014 – 2017 bolo poskytnutých 600 dotácií v celkovej čiastke 1 097 641 €.

Dlh KSK k 31. 12. 2017 podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov predstavuje čiastku 36 961 254 €, čo je zadlženie KSK vo výške 20,84% % zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

Vývoj finančnej situácie KSK v rokoch 2014-2017 je vyjadrený v nasledovných tabuľkách.

Plnenie rozpočtu bežných príjmov

v tis. €

Položka/Rok	2017	2016	2015	2014
Daňové príjmy	101 858	93 868	82 580	73 359
Nedaňové príjmy	10 680	10 514	9 522	9 084
Granty a transfery	71 196	68 880	71 548	68 566
Spolu	183 734	173 262	163 650	151 009

Čerpanie bežných výdavkov

v tis. €

Oddiel funkčnej klasifikácie	Rok			
	2017	2016	2015	2014
Úrad KSK	10 058	9 312	8 899	8 176
Doprava	37 302	33 294	32 210	32 428
Kultúrne služby	9 559	9 118	7 355	7 003
Vzdelávanie	84 274	79 360	80 807	75 720
Sociálne zabezpečenie	26 820	25 384	24 465	21 677
Správa majetku KSK	2 247	2 642	2 550	2 492
Spolu	170 260	159 110	156 286	147 496

Plnenie kapitálových príjmov

v tis. €

Oddiel funkčnej klasifikácie	Rok			
	2017	2016	2015	2014
Úrad KSK	539	1 356	1 475	2 425
Doprava	0	168	10 168	12 615
Kultúrne služby	22	9 016	3 354	2 772
Vzdelávanie	791	77	248	161
Sociálne zabezpečenie	55	3 048	171	2 065
Spolu	1 407	13 665	15 416	20 038

Čerpanie kapitálových výdavkov

v tis. €

Oddiel funkčnej klasifikácie	Rok			
	2017	2016	2015	2014
Úrad KSK	1 065	140	1 998	1 304
Doprava	6 495	1 679	12 727	14 634
Kultúrne služby	669	4 303	9 488	3 003

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Vzdelávanie	1 638	608	524	164
Sociálne zabezpečenie	1340	761	1 955	6 529
Správa majetku KSK	80	67	-	-
Spolu	11 287	7 558	26 692	25 634

Príjmové finančné operácie

v tis. €

Položka	Rok			
	2017	2016	2015	2014
Príjmové finančné operácie	13 380	8 046	20 872	14 172
Príjmové finančné operácie celkom	13 380	8 046	20 872	14 172

Výdavkové finančné operácie

v tis. €

Položka	Rok			
	2017	2016	2015	2014
Výdavkové finančné operácie	4 411	17 939	8 545	6 334
Výdavkové finančné operácie celkom	4 411	17 939	8 545	6 334

5) Výsledok hospodárenia za rok 2017

Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Rozpočet KSK na rok 2017 bol schválený na 20. zasadnutí Zastupiteľstva KSK uznesením č. 436/2016 zo dňa 05. 12. 2016.

V priebehu roka bol rozpočet zmenený nasledujúcimi úpravami:

- prvá úprava schválená dňa 10. 04. 2017 uznesením č. 481/2017,
- druhá úprava schválená dňa 12. 06. 2017 uznesením č. 506/2017,
- uznesením Zastupiteľstva KSK č. 517/2017 boli zvýšené príjmové finančné operácie o 200 000 € a zvýšené výdavkové finančné operácie o 200 000 € na poskytnutie návratnej bezúročnej finančnej výpomoci pre Európske zoskupenie územnej spolupráce Via Carpatia,
- tretia úprava schválená dňa 21. 08. 2017 uznesením č. 532/2017,
- štvrtá úprava schválená dňa 23. 10. 2017 uznesením č. 559/2017.

Ďalšie zmeny v rozpočte boli vykonané rozhodnutiami Predsedu KSK v zmysle Zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia KSK a v súlade s § 14 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Rekapitulácia čerpania rozpočtu KSK za rok 2017

Bežné príjmy	183 733 956 €
Kapitálové príjmy	1 406 775 €
Spolu	185 140 731 €

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Bežné výdavky	170 259 846 €
Kapitálové výdavky	11 286 803 €
Spolu	181 546 649 €

Príjmy spolu	185 140 731 €
Výdavky spolu	181 546 649 €
Rozdiel príjmov a výdavkov	3 594 082 €

Bežné príjmy	183 733 956 €
Kapitálové príjmy	1 406 775 €
Príjmové finančné operácie	13 380 201 €
Spolu	198 520 932 €

Bežné výdavky	170 259 846 €
Kapitálové výdavky	11 286 803 €
Výdavkové finančné operácie	4 410 720 €
Spolu	185 957 369 €

Rozdiel príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií – výsledok hospodárenia	12 563 563 €
---	---------------------

Výpočet prebytku hospodárenia KSK

Príjmy spolu	185 140 731 €
Výdavky kryté príjmami	173 642 151 €
Výdavkové finančné operácie kryté príjmami	29 €
Odvod do štátneho rozpočtu	702 €
Nevyčerpané výdavky zo ŠR a EÚ roku 2017 určené na použitie v roku 2018	1 123 790 €
Rozdiel	10 374 059 €

Príjmové finančné operácie	13 380 201 €
Výdavky kryté príjmovými finančnými operáciami	7 904 497 €
Výdavkové finančné operácie kryté príjmovými finančnými operáciami	4 410 692 €
Rozdiel	1 065 012 €

Prebytok hospodárenia z príjmov	10 374 059 €
Prebytok hospodárenia z príjmových finančných operácií	1 065 012 €
Prebytok hospodárenia spolu	11 439 071 €

Výsledok hospodárenia KSK	12 563 563 €
Odvod do štátneho rozpočtu	702 €
Nevyčerpané finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a ďalších cudzích zdrojov z roku 2017 určené na použitie v roku 2018	1 123 790 €
Prebytok hospodárenia KSK	11 439 071 €

Odvod do štátneho rozpočtu vo výške **702 €** tvoria:

- nevyčerpaná dotácia z Úradu vlády SR účelovo určená pre Kultúrne centrum Abova Bidovce 468 €

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

- nevyčerpané nenormatívne finančné prostriedky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR účelovo určené na rozvojový projekt „Grafické systémy 2017“ a na riešenie havarijnej situácie 233 €
- výnosy z dotácií a finančných príspevkov 1 €

Nevyčerpané finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ z roku 2017 určené na použitie v roku 2018 vo výške **1 123 790 €** tvoria:

- dotácia z Fondu na podporu umenia, ktorú je možné použiť do 30. 04. 2018 v zmysle uzatvorených zmlúv 25 792 €
- finančné prostriedky poskytnuté z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny pre Banícke múzeum v Rožňave 1 116 €
- dotácia od zahraničného sponzora a daru na základe darovacej zmluvy od sponzora pre Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia v Kráľovskom Chlmcí 635 €
- zostatok zálohovej platby poskytnutej riadiacim orgánom pre projekt Cestujúce bábky 48 551 €
- normatívne a nenormatívne finančné prostriedky poskytnuté z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre školy a školské zariadenia, ktorú je možné použiť do 31. 3. 2018 zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov 227 872 €
- príspevky úradov práce poskytnuté v rámci zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti pre školy a školské zariadenia 558 €
- dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR poskytnutá prostredníctvom Asociácie centier voľného času pre Centrum voľného času, Strojárska 3, Košice 1 359 €
- finančné prostriedky na realizáciu projektu v rámci programu Erasmus+ pre Centrum voľného času, Strojárska 3, Košice 1 036 €
- finančné prostriedky z Rómskeho vzdelávacieho fondu na financovanie pilotného projektu „A good start – Dobrý začiatok“ 30 167 €
- zostatok zálohovej platby poskytnutej riadiacim orgánom projektu Zlepšenie kvality poradenstva pre ženy zažívajúce rodovo podmienené násilie v partnerských vzťahoch v Košickom samosprávnom kraji 204 €
- dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na kapitálové výdavky 786 500 €

Prebytok hospodárenia za rok 2017 vo výške **11 439 071 €** pozostávajúci z nevyčerpaných výdavkov a prekročených rozpočtovaných príjmov je vytvorený nasledovne:

- Úrad KSK 6 241 805 €
- Správa majetku KSK Košice 374 288 €
- Doprava 52 263 €
- kultúrne zariadenia 517 518 €
- školy a školské zariadenia 100 603 €
- zariadenia sociálnych služieb 898 819 €
- nevyčerpané bežné výdavky z roku 2017 určené na použitie na pôvodný účel do roku 2018 pre školy a školské zariadenia 96 631 €
- nevyčerpané kapitálové výdavky z roku 2017 určené na použitie na pôvodný účel v roku 2018 3 157 144 €

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Výpočet výsledku hospodárenia podľa metodiky ESA

Rozdiel rozpočtovaných príjmov a výdavkov	3 594 082 €
Rozdiel mimorozpočtových príjmov a výdavkov	269 494 €
Zmena stavu záväzkov a pohľadávok a časové rozlíšenie úrokov	- 841 957 €

Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA **3 021 619 €**

Návrh na rozdelenie celkového prebytku hospodárenia KSK za rok 2017

Celkový prebytok hospodárenia KSK za rok 2017 predstavuje čiastku **11 439 071 €** a návrh na jeho rozdelenie je nasledovný:

- a) Použitie prebytku hospodárenia na výdavky nasledovne:
- bežné výdavky na jazykové školy vytvorené príjmami budúcich období, ktoré je potrebné použiť na pôvodne stanovený účel v roku 2018 92 797 €
  - výdavky jazykových škôl v roku 2018 a na odmeny žiakov za produktívne práce, ktoré je potrebné použiť na pôvodne stanovený účel v roku 2018 3 834 €
- b) Prídely do rezervného fondu 1 143 908 €
- c) Prídely do fondu udržateľnosti projektov 28 814 €
- d) Prídely do fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie 10 169 718 €

Z prídely do fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie za rok 2017 vo výške 10 169 718 € navrhujeme použiť finančné prostriedky vo výške 3 157 144 € na dofinancovanie investičných akcií schválených v Zastupiteľstve KSK v roku 2016, ale k 31. 12. 2017 neukončených, resp. neuhradených.

Rozdiel prídely do fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie a jeho použitia na dofinancovanie investičných akcií schválených v Zastupiteľstve KSK v roku 2016, ale k 31. 12. 2017 neukončených, resp. neuhradených vo výške 7 012 574 € ostáva v tomto fonde.

Z fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie budú v roku 2018 použité finančné prostriedky na kapitálové výdavky na dofinancovanie investičných akcií schválených v Zastupiteľstve KSK v roku 2017, ale k 31. 12. 2017 neukončených, resp. neuhradených vo výške 4 145 071 €.

Z rezervného fondu budú v roku 2018 použité finančné prostriedky na kapitálové výdavky na dofinancovanie investičných akcií schválených v Zastupiteľstve KSK v roku 2017, ale k 31. 12. 2017 neukončených, resp. neuhradených vo výške 1 677 191 €.

6) Predpokladaný budúci vývoj Košického samosprávneho kraja

Návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2018 - 2020.

Navrhované záväzné ukazovatele rozpočtu KSK na rok 2018

1. Bežný rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2018	
• bežné príjmy vo výške	194 080 507 €
• bežné výdavky vo výške	181 187 077 €
2. Kapitálový rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2018	
• kapitálové príjmy vo výške	19 490 895 €
• kapitálové výdavky vo výške	50 464 851 €
3. Finančné operácie Košického samosprávneho kraja na rok 2017	
• príjmové finančné operácie vo výške	22 956 318 €
• výdavkové finančné operácie vo výške	4 875 792 €

Návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“) na roky 2018 až 2020 je spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšími legislatívnymi predpismi.

V súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je návrh rozpočtu zostavený na tri rozpočtové roky. Záväznými ukazovateľmi rozpočtu sa však v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov stávajú iba rozpočtované príjmy a rozpočtované výdavky príslušného rozpočtového roka, t. j. roka 2018.

Návrh rozpočtu KSK na roky 2018 - 2020 je spracovaný v súlade so Zásadami tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia KSK a v súlade s platnou ekonomickou klasifikáciou a je predkladaný v programovej štruktúre, ktorá predstavuje zámery a ciele KSK pre tri nasledujúce roky. V programovej štruktúre navrhujeme oproti roku 2017 zmenu v programe Samospráva a vzťahy s verejnosťou, kde navrhujeme zmeniť názov podprogramu SO/RO na podprogram SO pre IROP a v programe Kultúra navrhujeme zrušiť podprogramy - Optimalizácia kultúrnych zariadení, Kvalita kultúrnych služieb a Kultúrne dedičstvo a vytvoriť nové - Kultúrna identita, Optimalizácia fungovania kultúrnych zariadení a Kultúrne dedičstvo a kultúrny turizmus.

Celkový návrh rozpočtu je vyrovnaný. Návrh bežného rozpočtu je prebytkový a návrh kapitálového rozpočtu je schodkový, pričom schodok kapitálového rozpočtu je vyrovnaný prebytkom bežného rozpočtu príslušného roka a úverovými zdrojmi v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu KSK na roky 2018 – 2020 pokrýva v prvom rade výkon samosprávnych funkcií kraja, splátky úverov a úrokov z nich, plnenie finančných záväzkov vyplývajúcich z uzavretých zmlúv a financovanie prenesených kompetencií v súlade s platnými zákonmi. V

Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 1, Košice

návrhu rozpočtu je zahrnutá aj 4,8 % - ná valorizácia miezd a platov a k tomu prislúchajúce poistné a príspevok do poisťovní. Investície na rozvoj kraja sú plánované najmä z finančných prostriedkov z EÚ a štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“), z úveru na spolufinancovanie a prefinancovanie projektov z fondov EÚ a ŠR, z úveru z Európskej investičnej banky, z daňových príjmov KSK a v minimálnom rozsahu z predaja majetku KSK.

Novelou zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola schválená zmena v rozpočtovaní príjmov a výdavkov v rozpočtových organizáciách. V zmysle tejto novely sú rozpočtové organizácie povinné od 01. 01. 2018 rozpočtovať aj príjmy a výdavky, ktoré predstavujú zostatky prostriedkov z predchádzajúcich rokov a do rozpočtu sa zapájali až v tom roku, kedy bol predpoklad ich reálneho použitia.

Ide o dary, granty, finančné prostriedky od rodičov žiakov stredných škôl na nákup potravín v rámci školského stravovania, príjmy a výdavky podnikateľskej činnosti rozpočtových organizácií v odvetví školstva a zisk z tejto činnosti. Na základe predmetnej novely zákona sú v rozpočte KSK od roku 2018 tieto finančné prostriedky rozpočtované, a to v príjmovej časti v príjmových finančných operáciách a vo výdavkovej časti sú rozpočtované podľa charakteru výdavkov – v bežných alebo v kapitálových výdavkoch.

Splátky úveru na financovanie projektov z fondov EÚ a ŠR (okrem preklenovacieho úveru) a splátky úveru z Európskej investičnej banky predstavujú sumu 4 210 692 € a splátky úrokov z úverov sumu 443 123 €. Tieto splátky predstavujú pre rok 2018 spolu čiastku 4 653 815 €, čo je 2,53 % zo skutočných bežných príjmov roku 2017.

7) Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31. decembri 2017 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2017.

Za zmienku však stojí, že Košický samosprávny kraj dňa 28.3.2018 podpísal „Dohodu o započítaní pohľadávok a investícií“ so Svetom zdravia a.s. v zmysle zmluvy o dočasnom prevode akcií zo dňa 20.04.2011 v znení jej Dodatku č.1 zo dňa 26.08.2011 a Dodatku č.2 zo dňa 10.02.2015. V zmysle tejto dohody sa pohľadávky a záväzky Košického samosprávneho kraja k 28.3.2018 znižujú o sumu 2 742 464,09 €.

Ing. Rastislav Trnka
predseda v. r.